

Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn

VIỆT NAM

*****

Quỹ Đối tác Các bon trong Lâm nghiệp (FCPF)

Quỹ Các-bon

**Dự thảo KHUNG CHÍNH SÁCH TÁI ĐỊNH CỤ
ĐỀ ÁN GIẢM PHÁT THẢI VÀ CHUYỂN QUYỀN
GIẢM PHÁT THẢI VÙNG BẮC TRUNG BỘ
GIAI ĐOẠN 2018-2025**

Tháng 01 năm 2019

Ghi chú các bản sửa đổi

Báo cáo này đã được ban hành và sửa đổi như sau:

Ban hành	Sửa đổi	Mô tả	Ngày	Được duyệt bởi
1	FCPF	Dự thảo RPF	30/7/16	
2	S. Tarr	Dự thảo sửa đổi	13/9/17	
3	S. Tarr	Sửa đổi	27/9/18- 01/2019	

Tuyên bố của Chính phủ

Chính phủ cùng với tất cả các bên liên quan quốc tế trong Chương trình REDD+ của Việt Nam đang tìm cách đảm bảo rằng Đề án giảm phát thải không dẫn đến tái định cư không tự nguyện. Chính phủ hiểu rằng WB OP/BP 4.12 đã được chuẩn bị không chỉ đơn giản là để giải quyết các tác động đến các dự án cơ sở hạ tầng quy mô lớn mà còn các lĩnh vực khác, bao gồm thu hồi đất tương đối nhỏ và các dự án và chương trình với tác động ít nghiêm trọng hơn. Tuy nhiên, Chính phủ nhận ra rằng một số hoạt động chính được đề xuất có thể dẫn đến việc vô tình hạn chế tiếp cận vào các khu vực được chỉ định hợp pháp (chủ yếu trong bối cảnh rừng được bảo vệ Đề án giảm phát thải dẫn đến tác động xấu đến sinh kế của người dân bị di dời. Người ta dự tính rằng không nên tái định cư vật lý nhưng trong trường hợp rất khó xảy ra, ngay cả điều này sẽ xảy ra, các hộ gia đình bị ảnh hưởng sẽ cần phải được bồi thường.

Chính phủ cũng nhận thấy rằng những người bị ảnh hưởng mất tài sản tạo thu nhập và/hoặc bị buộc phải theo đuổi các hoạt động sinh kế khác, họ phải nhận được hỗ trợ tiền tệ và các hình thức hỗ trợ sinh kế khác cho đến khi ít nhất họ khôi phục và tốt nhất là cải thiện mức sống như trước khi có chương trình. Các chương trình liên quan đến đất như Đề án giảm phát thải này không tạo ra lợi ích tức thời giúp khôi phục mức sống của người dân bị ảnh hưởng và Chính phủ hiểu rằng Đề án giảm phát thải cần được giám sát cả trong và sau khi thực hiện để đảm bảo “thực hành chấp nhận được” dựa trên RPF được cụ thể hóa. RPF tập trung vào những người bị ảnh hưởng trải qua các tác động tái định cư không tự nguyện và WB OP/BP 4.12 cung cấp cho theo dõi và giám sát các quy trình có hệ thống trong khi hầu hết các bên liên quan khác của REDD+ tập trung vào tất cả những người bị ảnh hưởng dự án bất kể họ có phải tái định cư không tự nguyện hay không.

Việt Nam muốn theo cách tiếp cận quốc gia và phát triển khung pháp lý của riêng mình dựa trên Quyết định số 58/QĐ-BNN- để gặp UNFCCC, UNREDD+, các biện pháp bảo đảm an toàn của Ngân hàng Thế giới và các bên liên quan quốc tế khác bao gồm Ngân hàng Phát triển Châu Á, Ngân hàng Phát triển KfW, nhà cung cấp vốn ODA song phương và NGO và CSO. Cơ sở pháp lý cho Quyết định số 58/QĐ-BNN-HTQT ngày 10 tháng 1 năm 2013 này đã thông qua Khung Chính sách Tái định cư này (sau đây gọi là RPF). Khung này được chuẩn bị dựa trên sự hài hòa của chính sách OP/BP 4.12 và Luật pháp và Nghị định của Việt Nam về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư, có liên quan đến đề xuất của chương trình, đánh giá tác động môi trường và xã hội và tham vấn với các bên liên quan của dự án.

Sau đó, Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn (Bộ NN & PTNT) đã yêu cầu Ngân hàng Thế giới và UNREDD hỗ trợ chính phủ xây dựng khung quốc gia để giải quyết các biện pháp bảo đảm an toàn REDD+ (nghĩa là khung bảo đảm an toàn quốc gia cho các biện pháp bảo đảm an toàn REDD+ và chủ yếu dựa trên Các biện pháp bảo vệ của Ngân hàng Thế giới và UNFCCC) để cung cấp cơ sở cho các biện pháp bảo đảm an toàn sẽ tạo điều kiện thuận lợi cho việc thực hiện Kế hoạch Hành động REDD Quốc gia của Việt Nam (NRAP). Chính phủ sẽ phải đối mặt với những thách thức đáng kể trong việc thực hiện NRAP, nếu mỗi nhà tài trợ từng áp dụng các yêu cầu bảo đảm an toàn tương ứng của họ.

Dự đoán rằng các chính sách và nguyên tắc bảo đảm an toàn khác, đặc biệt là các chính sách liên quan đến UNFCCC, sẽ được đưa vào Khung quốc gia về các biện pháp bảo đảm an toàn REDD+. Mặc dù sự bao gồm của họ là tùy thuộc vào sự công nhận được đưa ra ở trên, phần lớn họ không tập trung vào các tác động tái định cư không tự nguyện. Điều này, như Chính phủ công nhận là do các bên liên quan về REDD+ quốc tế khác chỉ tập trung vào các vấn đề quản trị và cho rằng WB OP/BP 4.12 thiên về các dự án cơ sở hạ tầng quy mô lớn trong khi thực tế, nó nhắm vào một loạt các dự án và chương trình ngành khác nhau .

RPF sẽ được áp dụng cho tất cả các tiểu dự án trong Chương trình giảm phát thải tại Việt Nam nếu chúng dẫn đến bất kỳ hành động nào được xác định là do (i) di dời hoặc mất nhà ở; (ii) mất nguồn thu nhập hoặc phương tiện sinh kế, cho dù người dân có bị ảnh hưởng hay không phải di chuyển đến các địa điểm khác; hoặc (iv) vô tình hạn chế truy cập vào các khu vực rừng được bảo vệ hợp pháp dẫn đến các tác động bất lợi đến sinh kế của người dân bị di dời và điều này sẽ được đề cập trong Khung tiến trình chuẩn bị cho ER-P.

Mục lục

1	Giới thiệu	14
1.1	<i>Tổng quan về chương trình</i>	14
1.2	<i>Mục tiêu và nguyên tắc của Khung chính sách tái định cư</i>	19
1.3	<i>Mục đích và chuẩn bị Khung chính sách tái định cư</i>	21
1.4	<i>Người di dời (DP)</i>	27
1.5	<i>Các nguyên tắc và mục tiêu</i>	28
2	Khung pháp lý	29
2.1	Khung pháp lý của Chính phủ Việt Nam	30
2.2	Chính sách hoạt động của Ngân hàng Thế giới về Tái định cư không tự nguyện (OP 4.12)	32
2.3	So sánh quy định của Chính phủ Việt Nam và chính sách của Ngân hàng thế giới	32
3	Nguyên tắc và chính sách về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư	36
3.1	<i>Nguyên tắc chung</i>	36
3.2	<i>Chính sách về bồi thường</i>	37
3.3	<i>Chiến lược tái định cư và phục hồi thu nhập</i>	59
3.4	<i>Các nhóm dễ bị tổn thương, giới tính và dân tộc thiểu số</i>	59
4	Tiêu chí đủ điều kiện và các quyền lợi	61
4.1	<i>Tính đủ điều kiện của người di dời</i>	61
4.2	<i>Xác định các nhóm hoặc hộ gia đình dễ bị tổn thương</i>	61
4.3	<i>Tính hợp lệ/ Đủ tư cách</i>	62
4.4	<i>Quyền lợi được hưởng</i>	62
4.5	<i>Các trường hợp phát sinh sau ngày khoá số</i>	62
5	Tham vấn với những người bị ảnh hưởng bởi chương trình	63
5.1	<i>Mục tiêu của thông tin và tham vấn cộng đồng</i>	63
5.2	<i>Phương pháp tư vấn được thông qua khi chuẩn bị RPF này</i>	63
5.3	<i>Tư vấn trong quá trình xác định và chuẩn bị tiểu dự án</i>	64
5.4	<i>Tham vấn đề xuất trong quá trình thực hiện tiểu dự án</i>	64
6	Công bố thông tin	68
7	Hạn chế sử dụng tài nguyên	69
7.1	<i>Tái định cư tiềm năng</i>	69

8	Tổ chức thực hiện	71
8.1	<i>Sắp xếp tổ chức</i>	71
8.2	<i>Thủ tục Chuẩn bị và phê duyệt Kế hoạch hành động tái định cư (RAP)</i>	73
8.3	<i>Khảo sát chi phí thay thế</i>	75
8.4	<i>Triển khai RAP</i>	76
9	Cơ chế phản hồi và giải quyết khiếu nại	78
9.1	<i>Các yêu cầu của OP 4.12</i>	78
9.2	<i>Cơ chế phản hồi và giải quyết khiếu nại</i>	79
10	Chi phí và ngân sách	82
11	Giám sát và đánh giá	83
11.1	<i>Giám sát</i>	83
11.2	<i>Giám sát nội bộ</i>	83
11.3	<i>Giám sát độc lập</i>	84
11.4	<i>Phương pháp giám sát độc lập</i>	85
12	Phụ lục	87
12.1	<i>Phụ lục 1 - Báo cáo sàng lọc xã hội</i>	87
12.2	<i>Phụ lục 2 - Sổ tay thông tin dự án (PIB)</i>	91

Các bảng

Bảng 1.1 Khu vực chương trình giảm phát thải, dân số và tốc độ tăng trưởng của khu vực thực hiện	17
Bảng 1.2 Các hoạt động ER-P được đề xuất và các tác động tái định cư không tự nguyện tiềm năng	21
Bảng 3.1 Ma trận quyền lợi	48

Các hình

Hình 1.1 Khu vực thực hiện NCR-JERP	16
---	----

Từ viết tắt

ACMA	Phương pháp quản lý hợp tác thích ứng
ADB	Ngân hàng Phát triển Châu Á
AH	Hộ bị ảnh hưởng
AP	Người bị ảnh hưởng
BCC	Hành lang bảo tồn đa dạng sinh học
BSM	Cơ chế chia sẻ lợi ích
BSP	Kế hoạch chia sẻ lợi ích
CF	Quỹ các bon
UBND xã	Ủy ban Nhân dân xã
CFM	Quản lý rừng theo cộng đồng
BQLCT TW	Ban quản lý dự án trung ương
Sở NN&PTNT	Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn (cấp tỉnh)
DMS	Khảo sát đo lường chi tiết
DP	người di dời
UBND huyện	Ủy ban Nhân dân huyện
DRC	Ủy ban tái định cư cấp huyện
EIA	Đánh giá tác động môi trường
EMDP	Kế hoạch phát triển dân tộc thiểu số
EMPF	Khung kế hoạch phát triển dân tộc thiểu số
ER	Giảm phát thải
ER-PD	Văn kiện Chương trình Giảm phát thải
ER-PIN	Đề án giảm phát thải Bản ghi chú nhận dạng
ERPA	Thỏa thuận chi trả giảm phát thải
ESMF	Khung quản lý môi trường và xã hội
FCPF	Quỹ Đối tác các-bon trong lâm nghiệp
FLA	Thúc đẩy giao đất
FLEGT	Tăng cường thực thi luật lâm nghiệp, quản trị rừng và buôn bán gỗ
FMC	Hội đồng quản lý rừng
FME	Hội đồng quản lý rừng
FRGM	Cơ chế phản hồi và giải quyết khiếu nại
FSDP	Dự án phát triển lâm nghiệp
GAP	Kế hoạch hành động giới
CPVN	Chính phủ Việt Nam
HGD	Hộ gia đình
IOL	Ước tính sơ bộ
IMC	Tư vấn giám sát độc lập
IPM	Quản lý dịch hại tổng hợp
LAR	Thu hồi đất đai và Tái định cư
GCNQSDĐ	Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất
Bộ NN&PTNT	Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn
BTC	Bộ Tài chính
Bộ LĐ, TB&XH	Bộ Lao động, Thương binh và Xã hội
Bộ TN&MT	Bộ Tài nguyên và Môi trường
NCR-JERP	Chương trình giảm phát thải khu vực Bắc Trung Bộ
NFI	Chương trình điều tra rừng toàn quốc
NGO	Tổ chức phi chính phủ
LSNG	Lâm sản ngoài gỗ
OP	Chính sách hoạt động

Khung chính sách tái định cư

PF	Khung tiến trình
BQLRPH	Ban quản lý rừng phòng hộ
UBND tỉnh	Ủy ban Nhân dân tỉnh
BQLCTT	Ban quản lý chương trình tỉnh
RAP	Kế hoạch hành động tái định cư
REA	Đánh giá nhanh môi trường
RPF	Khung chính sách tái định cư
PRA	Đánh giá nhanh có sự tham gia
REDD	Giảm nạn phá rừng và suy thoái rừng
SEDP	Kế hoạch phát triển kinh tế xã hội
SERNA	Đánh giá nhu cầu kinh tế xã hội, môi trường và REDD+
CTLN	Công ty Lâm nghiệp nhà nước
SMART	Cụ thể, đo lường được, có thể đạt được, có liên quan và có thời hạn
SPRCC	Chương trình hỗ trợ Ứng phó với biến đổi khí hậu
RDD	Rừng đặc dụng
ĐKTC	Điều Khoản Tham Chiếu
USD	Đô la Mỹ
VNĐ	Việt Nam đồng
TCLN	Tổng cục lâm nghiệp
WB	Ngân hàng thế giới
	Trọng lượng và số đo m = mét; ha = ha
	Tiền tệ M = triệu; k = nghìn Đơn vị tiền tệ = Đô la Mỹ US \$ 1 = 22.588 đồng (13/09/17)

Định nghĩa

Tác động của chương trình	Bất kỳ hệ quả nào liên quan trực tiếp tới việc thu hồi đất hoặc hạn chế việc sử dụng các khu vực được lựa chọn hợp pháp hoặc khu vực được bảo vệ.
Những người bị ảnh hưởng	Bất kỳ người nào, bị tác động bởi việc thực hiện dự án làm ảnh hưởng đến mất quyền sở hữu, sử dụng, hoặc mất nguồn thu nhập hay phương tiện sinh kế như công trình xây dựng, đất đai (đất ở, đất nông nghiệp, hoặc đồng cỏ), cây cối, hoa màu hàng năm hoặc lâu năm, hoặc các tác động khác không kể đến việc di dời hay không, ảnh hưởng toàn bộ hay một phần, ảnh hưởng vĩnh viễn hay tạm thời.
Ngày khóa sổ	Là ngày cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành thông báo thu hồi đất cho dự án liên quan (Khoản 1, điều 67 Luật đất đai 2013) trước khi thực hiện kiểm đếm chi tiết (DMS). Một cuộc khảo sát đánh giá tác động (điều tra dân số) sẽ được thực hiện trước ngày khóa sổ được công bố để lập danh sách các hộ gia đình bị ảnh hưởng tiềm năng.
Tính hợp lệ/ Đủ tư cách	Có nghĩa là bất kỳ người nào đã sử dụng thửa đất bị ảnh hưởng bởi dự án được lập danh sách trước ngày khóa sổ: (i) có quyền sử dụng đất hợp pháp, (ii) không có quyền sử dụng đất hợp pháp nhưng có đủ điều kiện để được công nhận hợp pháp theo luật trong nước (iii) không được công nhận quyền sử dụng hợp pháp hay tuyên bố về quyền sử dụng đối với thửa đất mà họ đang chiếm giữ.
Chi phí (giá) thay thế	<p>- Đối với đất nông nghiệp, giá thay thế là giá thị trường tại thời điểm trước dự án hoặc trước khi di dời (tùy xem giá nào cao hơn) của loại đất có giá trị sản xuất hoặc sử dụng tương đương trong khu vực lân cận đất bị ảnh hưởng, cộng thêm chi phí cải tạo đất để đạt được giá trị tương đương với đất bị ảnh hưởng, cộng thêm chi phí áp dụng cho các hình thức đăng ký và thuế chuyển nhượng.</p> <p>Đối với đất ở các khu vực đô thị, đó là giá thị trường tại thời điểm trước khi di dời của đất có cùng kích thước và mục đích sử dụng, với các cơ sở hạ tầng, dịch vụ công cộng tương tự hoặc tốt hơn nơi ở cũ và nằm trong vùng lân cận của đất bị ảnh hưởng cộng thêm chi phí áp dụng cho các hình thức đăng ký và thuế chuyển nhượng.</p> <p>Đối với nhà cửa và công trình sẽ áp dụng chi phí vật liệu theo thị trường để xây dựng công trình thay thế có diện tích và chất lượng tương đương hoặc tốt hơn công trình bị ảnh hưởng, hoặc để sửa chữa các công trình bị ảnh hưởng một phần, cộng thêm chi phí vận chuyển vật liệu xây dựng đến địa điểm xây dựng, cộng với giá nhân công và chi phí cho nhà thầu xây dựng, cộng với chi phí áp dụng cho các hình thức đăng ký và thuế chuyển nhượng. Việc xác định chi phí thay thế không tính đến khấu hao tài sản và giá trị các vật tư thanh lý cũng như giá trị lợi ích từ dự án đã khấu trừ giá trị tài sản bị ảnh hưởng.</p>
Tái định cư	Bao gồm tất cả các thiệt hại trực tiếp về kinh tế và xã hội gây ra bởi việc thu đất và hạn chế sự tiếp cận tài sản, cùng với các biện pháp bồi thường và khắc phục hậu quả sau đó. Tái định cư không được hạn chế ở sự di dời nhà ở. Tái định cư có thể, tùy từng trường hợp, bao gồm (i) thu hồi đất và công trình trên đất, bao gồm cả các hoạt động kinh doanh; (ii) di dời nhà cửa; và (iii) những biện pháp khôi phục nhằm cải thiện (hoặc ít nhất là phục hồi) thu nhập và mức sống của những người bị ảnh hưởng
Ước tính sơ bộ (IOL)	Là quá trình tính toán các tài sản và nguồn thu nhập bị ảnh hưởng bởi

Khung chính sách tái định cư

	chương trình.
Điều tra kinh tế - xã hội nền (BLS)	Một điều tra cơ bản kinh tế-xã hội của hộ gia đình, doanh nghiệp, hoặc các bên bị ảnh hưởng bởi dự án khác cần thiết để: xác định một cách chính xác và bồi thường hoặc giảm thiểu thiệt hại, đánh giá tác động đối với kinh tế hộ gia đình, và phân biệt bởi mức độ tác động cho các bên bị ảnh hưởng.
Nhóm dễ bị tổn thương	Được xác định là những người do đặc điểm giới tính, dân tộc, tuổi tác, khuyết tật về thể chất hoặc tinh thần, bất lợi về kinh tế hoặc địa vị xã hội, bị ảnh hưởng nặng nề hơn về tái định cư so với cộng đồng dân cư khác và những người bị giới hạn do khả năng của họ yêu cầu được hỗ trợ để phát triển lợi ích của họ từ dự án, bao gồm: (i) phụ nữ làm chủ hộ có khẩu ăn theo (không có chồng, mất chồng, chồng không còn khả năng lao động), (ii) người khuyết tật (không còn khả năng lao động), người già không nơi nương tựa, (iii) hộ nghèo và hộ cận nghèo (iv) người không có đất đai; (v) người dân tộc thiểu số.
Sinh kế	Các hoạt động kinh tế và tạo thu nhập, thường do tự lao động và/hoặc lao động được trả lương bằng sức lao động và vật tư của chính bản thân để tạo đủ nguồn thu nhập đáp ứng các yêu cầu của bản thân và gia đình một cách bền vững.
Phục hồi thu nhập	Thiết lập lại nguồn thu nhập hoặc sinh kế của hộ bị ảnh hưởng.
Các bên có liên quan	Bất kỳ và tất cả các cá nhân, nhóm, tổ chức, và các định chế quan tâm và có khả năng bị ảnh hưởng bởi dự án hoặc có thể ảnh hưởng đến dự án

Tóm tắt

Khung chính sách tái định cư (RPF) này đã được soạn thảo theo yêu cầu của Chính phủ Việt Nam (CPVN) để hỗ trợ Chương trình giảm phát thải khu vực Bắc Trung Bộ (NCR-JERP) với sự hỗ trợ kỹ thuật và tài chính của Quỹ đối tác Carbon trong Lâm nghiệp (FCPF), là chương trình của Ngân hàng Thế giới (WB) để hỗ trợ các sáng kiến REDD+ liên quan đến Thỏa thuận Cancun của Hội nghị Công ước khung của Liên Hiệp Quốc về Biến đổi Khí hậu (UNFCCC). CPVN đang tìm cách đảm bảo rằng các hoạt động được xác định là hoạt động ưu tiên được thiết kế để giải quyết các sáng kiến REDD+ không dẫn đến các tác động tái định cư không tự nguyện nghiêm trọng mà là bảo vệ các bên liên quan (chủ yếu là các cộng đồng phụ thuộc vào rừng là những người sử dụng tài nguyên rừng và các Cơ quan quản lý rừng là chủ sở hữu và người quản lý của hầu hết các tài nguyên rừng sẽ được đưa vào Đề án giảm phát thải này) khỏi các tác động tiêu cực của tái định cư không tự nguyện. Tuy nhiên, cần nhấn mạnh ở đây rằng phần lớn các tác động là rất tích cực và rõ ràng vượt xa các tác động tiêu cực. RPF đã được thiết kế để tạo điều kiện cho việc triển khai NCR-JERP hiệu quả.

NCR-JERP do CPVN thiết kế có bốn hợp phần - 1) Tăng cường các điều kiện cần thiết cho giảm phát thải; 2) Thúc đẩy quản lý rừng bền vững và tăng trữ lượng

các-bon; 3) Thúc đẩy nông nghiệp thông minh thích ứng với biến đổi khí hậu và sinh kế bền vững cho người dân sống phụ thuộc vào rừng.; và 4) Quản lý chương trình và giám sát phát thải - mục tiêu phát triển của họ là phát triển một hệ thống hiệu quả để hỗ trợ thực hiện REDD+, góp phần quản lý rừng bền vững, tăng trưởng kinh tế xanh và giảm nghèo và giúp giảm thiểu biến đổi khí hậu ở cấp khu vực và toàn cầu.

Chương trình được thực hiện tại sáu tỉnh thuộc Vùng duyên hải phía Bắc Việt Nam - Thừa Thiên Huế, Quảng Trị, Quảng Bình, Hà Tĩnh, Nghệ An và Thanh Hóa - nơi chiếm 10% dân số Việt Nam và trong đó 11% dân số NCC chủ yếu là các nhóm dân tộc thiểu số vùng cao. Tổng chi phí cho Đề án giảm phát thải được ước tính là US\$312.000.000 và không bao gồm bất kỳ chi phí nào liên quan đến việc giảm thiểu các tác động tái định cư không tự nguyện. NCR-JERP dự kiến sẽ được triển khai từ năm 2019 đến năm 2024.

Nền tảng của NCR-JERP là thành lập Hội đồng quản lý rừng (FMCs) đồng ý áp dụng phương pháp quản lý hợp tác (như được phản ánh trong Phương pháp quản lý hợp tác thích ứng hoặc ACMA) sẽ liên quan đến các cơ quan quản lý rừng (BQLRPH, BQLRĐD, và CTLN) và các cộng đồng phụ thuộc vào rừng sống trong hoặc gần rừng (thường là vùng đệm) với các FME này. Thông qua các tiến trình được đưa vào phương pháp ACMA, người ta dự đoán rằng các FMC sẽ tìm cách tránh các hoạt động bất cứ khi nào có thể dẫn đến hình thức tái định cư không tự nguyện mặc dù có thể có một số công trình dân sự, như đường mòn mới hoặc được nâng cấp trong phạm vi quyền hạn hiện có các lĩnh vực của FME hiện tại nhưng điều này sẽ hoàn toàn phụ thuộc vào các quyết định của FMC. Tuy nhiên, các FMC sẽ không chịu trách nhiệm thực hiện bất kỳ RAP nào, cho dù RAP đầy đủ và RAP viết tắt, phụ thuộc vào mức độ ảnh hưởng. Đây là trách nhiệm tổ chức của Ủy ban Tái định cư huyện. Người ta dự tính rằng sẽ có một vài RAP đầy đủ nhưng có thể có một số lượng đáng kể các RAP viết tắt. Các yêu cầu khác nhau giữa hai bản được ghi chú trong RPF này.

RPF này bao gồm Bảng 1.2 xác định một số hoạt động có thể kích hoạt OP4.12 dựa trên tiền đề rằng sẽ có một số hạn chế đối với một số nhóm đối với tài nguyên rừng hiện tại và cũng có thể có một số hoạt động tác động đến đất ban đầu là tự nhiên đất rừng nhưng đã bị phá rừng hoặc suy thoái và được sử dụng cho các mục đích khác. RPF sẽ đảm bảo rằng bất chấp tính hợp pháp hoặc các hoạt động dựa trên rừng không bền vững hiện tại mà các cá nhân, hộ gia đình, nhóm và cộng đồng, nếu được yêu cầu từ bỏ các hoạt động sinh kế hiện tại sẽ được bồi thường theo các quyền lợi mà cả CPVN và WB coi là thích hợp. Mặc dù RPF căn cứ OP4.12 và các quy định ODA đã được thống nhất giữa các nhà cung cấp ODA và CPVN nêu rõ rằng

có sự khác biệt nào giữa WB OP4.12 và luật pháp và chính sách của CPVN, các chính sách của WB ràng buộc CPVN. Trường hợp WB kết luận các dự án và chương trình hiện tại không thể hoặc không sẵn sàng tuân thủ các biện pháp bảo vệ của WB thì các khu vực nơi các dự án và chương trình này không thể được đưa vào NCR-JERP và sau đó không thể yêu cầu lợi ích từ các khu vực này và loại trừ các FME hiện có và cộng đồng địa phương. CHỈ áp dụng RPF cho các khu vực có khả năng và sẵn sàng tham gia NCR-JERP.

RPF này thảo luận về khung pháp lý (cả CPVN và NHTG); các nguyên tắc và chính sách cho tái định cư, bồi thường và quyền lợi (quan trọng là những người bị ảnh hưởng từ chương trình không được tệ hơn và tốt hơn là lý tưởng nhất); đủ điều kiện, tiêu chí và quyền lợi (nó phân biệt giữa những người bị ảnh hưởng hội đủ điều kiện hợp pháp trong bối cảnh Việt Nam, nhưng dựa vào OP4.12 những người bị ảnh hưởng không đủ điều kiện hợp pháp cũng có quyền được hưởng một số hình thức bồi thường); tham vấn với PAP (và đặc biệt là phụ nữ và những người bị ảnh hưởng dân tộc thiểu số); tầm quan trọng của công bố thông tin (điều này cũng phải theo cách phù hợp với văn hóa); sắp xếp thực hiện (quan trọng là có vai trò của các FMC); cơ chế khiếu nại và khắc phục (đối với các mục đích tái định cư không tự nguyện, Cơ chế giải quyết khiếu nại hiện tại đã được giữ lại); và giám sát và đánh giá (điều này không chỉ bao gồm việc sử dụng một nhà tư vấn giám sát độc lập mà còn cả những người bị ảnh hưởng.

Cũng như các RPF khác, nó không bao gồm chi phí thực tế của các tác động tái định cư không tự nguyện có thể mặc dù nó bao gồm các thủ tục được chấp nhận về cách phân bổ ngân sách. Các phụ lục bao gồm định dạng được đề xuất cho báo cáo sàng lọc xã hội được thực hiện bởi các FME và tập sách thông tin công cộng.

RPF vẫn chưa được công bố cho CPVN ở cấp quốc gia, tỉnh, huyện hoặc xã hoặc các FME hiện tại hoặc các cộng đồng địa phương có khả năng được nhắm mục tiêu. Tuy nhiên, một khi WB chấp thuận RPF này hoặc yêu cầu sửa đổi, nó sẽ được dịch sang tiếng Việt, phổ biến rộng rãi nhất có thể (bao gồm cả ngôn ngữ dân tộc thiểu số nếu có thể) và đăng lên Cổng thông tin CPVN và trang web FCPF của NHTG.

1 Giới thiệu

1.1 Tổng quan về chương trình

Đề án giảm phát thải đề xuất (ER-P) tiếp tục từ dự án của Ngân hàng Thế giới (WB) đã được Bộ trưởng Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn phê duyệt tại Quyết định số 58/QĐ-BNN-HTQT vào ngày 10 tháng 1 năm 2013. Tổng Cục Lâm nghiệp Việt Nam (TCLN) được phân công làm Chủ dự án và chịu trách nhiệm về Dự án. NCR-JERP dự kiến sẽ được triển khai từ năm 2019 đến năm 2024.

REDD+ là một sáng kiến nhằm giảm phát thải khí nhà kính và bảo vệ hệ thống khí hậu toàn cầu thông qua phát triển và bảo vệ rừng, sử dụng và quản lý rừng bền vững ở các nước đang phát triển với sự hỗ trợ kỹ thuật và tài chính của cộng đồng quốc tế. Quyết định số 1/CP16 của COP16 (Thỏa thuận Cancun) của Hội nghị các bên tham gia Công ước khung của Liên hợp quốc về biến đổi khí hậu (UNFCCC) xác định năm hoạt động chính: i) giảm phát thải từ mất rừng, ii) giảm phát thải từ suy thoái rừng, iii) bảo tồn trữ lượng các-bon rừng; iv) quản lý bền vững rừng và v) tăng cường trữ lượng các-bon rừng.

Tại Việt Nam, việc triển khai REDD+ hoàn toàn phù hợp với các chính sách của Chính phủ về ứng phó với biến đổi khí hậu, về tăng trưởng xanh. Dự kiến, REDD+ sẽ tạo ra các nguồn tài chính mới, góp phần phát triển và bảo vệ rừng, tăng giá trị của rừng và phát triển kinh tế xã hội. Hơn nữa, việc chuẩn bị và thực hiện REDD+ cho thấy Việt Nam sẵn sàng chung tay với cộng đồng quốc tế để bảo vệ hệ thống khí hậu toàn cầu.

Mục tiêu phát triển của NCR-JERP là hỗ trợ REDD+ tại Việt Nam để có một hệ thống hiệu quả thực hiện REDD+, góp phần quản lý rừng bền vững, tăng trưởng kinh tế xanh và giảm nghèo và giúp giảm thiểu biến đổi khí hậu ở cấp khu vực và toàn cầu.

Mục tiêu cụ thể là góp phần thực hiện thành công Kế hoạch hành động REDD+ quốc gia (NRAP). Điều này sẽ đạt được thông qua bốn hợp phần:

Hợp phần 1: Thúc đẩy các điều kiện giảm phát thải. Hợp phần này được thiết kế để hỗ trợ cải thiện bảo tồn rừng tự nhiên và tăng cường quản lý rừng bền vững và kết quả mong đợi là các hướng dẫn chính sách, cơ chế phối hợp và quản trị rừng tăng cường để giảm thiểu chuyển đổi rừng tự nhiên sang phát triển cơ sở hạ tầng và cao su (chủ yếu là các dự án năng lượng và giao thông). Các hoạt động được đề xuất cho hai tiểu hợp phần phụ như sau: 1) thông qua khung pháp lý để kiểm soát việc chuyển đổi rừng tự nhiên sang phát triển cơ sở hạ tầng và cao su; 2) tăng cường phối hợp liên ngành ở cấp trung ương và cấp tỉnh giữa Chương trình quốc gia về phát triển lâm nghiệp bền vững và REDD+; 3) xây dựng các quy định để cung cấp thông tin về chuyển đổi rừng tự nhiên và cải thiện khả năng tiếp cận các đánh giá tác động môi trường đối với chuyển đổi được đề xuất; 4) cải thiện khả năng bảo vệ cho FME thông qua các phương pháp hợp tác liên quan đến tất cả các bên liên quan và bao gồm cả các cộng đồng phụ thuộc vào rừng đặc biệt thông qua việc phổ biến có hệ thống các nghị định và hướng dẫn pháp lý có liên quan; xác định các điểm nóng và thực hiện phương pháp ACMA thông qua các Hội đồng quản lý rừng đề xuất (FMC); 5) sử dụng công nghệ cải tiến để giám sát các hoạt động chuyển đổi rừng của các tổ chức phi chính phủ/Tổ chức chính trị xã hội, cơ quan quản lý rừng và cộng đồng địa phương; và 6) hợp tác xuyên biên giới với CHDCND Lào để ngăn chặn việc khai thác và xuất khẩu trái phép.

Hợp phần 2: Thúc đẩy quản lý bền vững rừng và tăng cường trữ lượng cacbon. Hợp phần này được thiết kế để giảm nạn phá rừng và tăng cường trữ lượng các-bon rừng và kết quả mong đợi là quản lý rừng tự nhiên được cải thiện, tăng độ che phủ rừng và nâng cao năng suất và giá trị của rừng được quy hoạch trong khu vực NCR-JERP. Các hoạt động được đề xuất cho ba tiểu hợp phần phần lớn dựa vào việc áp dụng phương pháp ACMA và bao gồm: 1) giải quyết xung đột giữa các FME và cộng đồng sống phụ thuộc vào rừng; 2) hợp đồng bảo vệ rừng, chia sẻ lợi ích và làm rõ quyền sử dụng tài nguyên rừng; 3) phân bổ rừng phòng hộ tự nhiên do UBND xã quản lý cho cộng đồng địa phương và/hoặc các nhóm trong cộng đồng địa phương này 4) kế hoạch quản lý rừng được cải thiện để phát triển chuỗi cung ứng dẫn đến rừng sản xuất có giá trị cao hơn thông qua luân canh dài hơn và các loại gỗ có giá trị cao hơn để khai thác; và 5) trồng lại rừng phòng hộ ven biển (rừng ngập mặn và các loài cây khác phù hợp với bảo vệ cồn cát ven biển, giảm thiểu xói mòn bờ biển và bảo vệ khỏi thiệt hại do bão)¹ và các khu rừng được bảo vệ và sử dụng đặc biệt ở vùng cao và miền núi của khu vực NCR-JERP.

Hợp phần 3: Thúc đẩy nông nghiệp thông minh ứng phó với biến đổi khí hậu và sinh kế bền vững cho người phụ thuộc vào rừng. Hợp phần này được thiết kế để cung cấp hỗ trợ cho nông nghiệp thông minh ứng phó biến đổi khí hậu và cải thiện sinh kế bền vững và kết quả mong đợi là cải thiện thực hành nông nghiệp và sinh kế cho người dân sống trong khu vực NCR-JERP. Các hoạt động được đề xuất cho hai tiểu hợp phần bao gồm: 1) nhân rộng các hoạt động nông nghiệp thông minh ứng phó biến đổi khí hậu thành công, tiếp cận tài chính với các quỹ quay vòng trong VBSP và VBARD và hỗ trợ kỹ thuật; 2) xác định các mô hình sản xuất không mất rừng, mở rộng phạm vi để cải thiện giá trị của các loại cây trồng như sắn và các loại cây lương thực khác, và hỗ trợ các tổ chức sản xuất trong các chuỗi cung ứng khác nhau; 3) xác định và hỗ trợ cho việc thu hoạch LSNQ có tiềm năng giá trị gia tăng cao; và 4) cung cấp các ưu đãi cho các hoạt động tạo thu nhập phi nông nghiệp.

Hợp phần 4: Quản lý chương trình và giám sát khí thải. Kết quả mong đợi từ hợp phần này là việc quản lý phối hợp NCR-JERP theo cách sao cho khả năng nâng cao để quản lý hiệu suất dựa trên kết quả là có thể giải trình được và minh bạch. Các hoạt động được đề xuất cho ba tiểu hợp phần bao gồm: 1) quản lý và điều phối việc thực hiện NCR-JERP ở tất cả các cấp; 2) cung cấp chi phí hoạt động để thực hiện; 3) phát triển hệ thống GS & ĐG hiệu quả, thu thập dữ liệu và tuân thủ các biện pháp bảo vệ xã hội và môi trường; 4) phát triển MRV bao gồm các phương thức thu thập dữ liệu và đào tạo; 5) chuẩn bị các báo cáo nửa năm và hàng năm; và 6) tạo điều kiện cho các cuộc họp, hội thảo và thuyết trình để chia sẻ kiến thức thu được trong quá trình thực hiện NCR-JERP.

Tổng chi phí cho Chương trình ước tính là 312,84 triệu USD (6,84 triệu USD cho Hợp phần 1; 240,63 triệu USD cho Hợp phần 2; 60,9 triệu USD cho Hợp phần 3 và 4,43 triệu USD cho Hợp phần 4). Chi phí quản lý và thực hiện chương trình cho cấp trung ương, tỉnh và huyện được bao gồm như chi phí liên quan đến việc thành lập Hội đồng quản lý rừng dựa trên các đơn vị quản lý rừng đã thành lập (Ban quản lý rừng phòng hộ, Ban quản lý rừng đặc dụng và các công ty lâm nghiệp nhà nước) và các cộng đồng phụ thuộc vào rừng địa phương sống trong vùng đệm của các cơ quan này.

---

¹ Tài liệu tham khảo được gửi tới Ngân hàng Thế giới về *Dự án cải thiện khả năng phục hồi vùng ven biển và hiện đại hóa lâm nghiệp* đã được phê duyệt vào tháng 6/2017. Các xã dự án cho dự án này đã bị loại khỏi SESA năm 2015 vì những lý do sau: 1) Tỷ lệ tranh chấp đất đai cao; 2) Rừng chất lượng rất kém; 3) Chất lượng đất kém; 4) Thiếu nước; 5) Tốc độ tăng trưởng chậm và tỷ lệ sống kém của các loài hiện có; 6) Sự hiện diện của UXO; và 7) Xác suất chi phí rất cao. Quyết định loại trừ các khu vực ven biển vùng thấp của các tỉnh ER-P đã được thống nhất trong các cuộc thảo luận giữa CPVN và WB và quyết định này đã được ghi nhận đầy đủ.

Hình 1.1 Khu vực thực hiện NCR-JERP

Khu vực thực hiện chương trình NCR-JERP đề xuất (Hình 1.1) bao gồm toàn bộ Khu sinh thái nông nghiệp Bắc Trung Bộ, diện tích đất là 5,1 triệu ha (chiếm 16% tổng diện tích đất của Việt Nam), trong đó 80% là đồi núi và phần còn lại là đồng bằng ven biển với đất nông nghiệp, chiếm 14% diện tích tự nhiên. Vùng có khí hậu nhiệt đới gió mùa. Lượng mưa trung bình khoảng 2.500 mm với hai mùa một năm: mùa mưa từ tháng 6 đến tháng 12 với áp thấp nhiệt đới và bão và 85% lượng mưa tập trung trong suốt tháng 9 đến tháng 11 và mùa khô từ tháng 1 đến tháng 5.

Vùng quản lý gồm sáu tỉnh - Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị và Thừa Thiên Huế - và là nơi sinh sống của hơn 10,5 triệu người (chiếm 12% tổng dân số Việt Nam) xem Bảng 1.1. Vùng này giáp với phía bắc bởi các vùng sinh thái nông nghiệp đồng bằng Tây Bắc và sông Hồng, và Vùng sinh thái nông nghiệp ven biển phía Nam ở phía Nam. Vùng này bao gồm một vùng nội địa miền núi phía Bắc An Nam, tách Việt Nam khỏi Lào về phía Tây và một đồng bằng ven biển hẹp dọc theo rìa của Biển Đông. Dọc theo tổng dài của nó, khu vực chương trình NCR-JERP đề xuất chủ yếu ở vùng đồng bằng ven biển phía đông và các khu vực có dân cư thưa thớt hơn ở vùng núi phía Bắc An Nam.

Khu vực NCR-JERP là nhà của 13 nhóm dân tộc thiểu số và chiếm 11,5% tổng dân số. 88% các nhóm dân tộc thiểu số này được tìm thấy ở hai tỉnh: Thanh Hóa và Nghệ An. Các nhóm chiếm ưu thế ở cả sáu tỉnh theo dân số là Thái (45%), Mường (29%), Bru-Vân Kiều (6%), Thổ (6%), H'mông (4%), Tà Ôi (4%) và Khơ Mú (3%). Các nhóm dân tộc thiểu số khác là

Đồng Tụ ở Thừa Thiên Huế, Chút ở Quảng Bình, Dao ở Thanh Hóa và Ó Đu ở Thanh Hóa. Chỉ có người Thái (520.968) và Mường (341.908) có các tỉnh vượt quá 100.000. Nhóm nhỏ nhất, Ó Đu chỉ có 340 người. Các nhóm dân tộc thiểu số này, ngoại trừ một phần người Thái và Mường ở Thanh Hóa, phần lớn được tìm thấy ở 20 huyện miền núi và trên 200 xã có diện tích đất lớn hơn được phân loại chính thức là đất lâm nghiệp².

Tỷ lệ nghèo ở các nhóm dân tộc thiểu số ít nhất gấp đôi so với dân tộc Kinh nhưng dao động từ 18,2% ở dân tộc Thái đến 58,5% ở Bru-Vân Kiều. Các hộ gia đình dân tộc thiểu số nói chung nghèo hơn các hộ gia đình vì sinh kế của họ có nhiều khả năng là hoàn toàn dựa vào đất đai hơn người Kinh. Tỷ lệ tham gia học tập và giáo dục nói chung thấp hơn ở các nhóm dân tộc thiểu số ngoại trừ người Thái và người Mường mặc dù trong thời gian gần đây, người dân tộc thiểu số trẻ, đặc biệt là phụ nữ có ngoại lệ đáng chú ý là người H'mông, có khả năng nói tiếng quốc ngữ nhiều hơn tiếng mẹ đẻ. Mặc dù có sự phân cấp tuổi tác và giới tính giữa những người Kinh, nhưng họ lại nổi bật hơn trong số hầu hết các nhóm dân tộc thiểu số và một lần nữa ngoại trừ người Thái và người Mường.

Dữ liệu giám sát che phủ rừng hàng năm của Cục Bảo vệ Rừng Quốc gia cho thấy 44% (2,3 triệu ha) diện tích Đề án giảm phát thải đề xuất đã được trồng trong năm 2012; gần như tất cả (95%), là rừng tự nhiên. Hơn một nửa (1,7 triệu ha) diện tích đất lâm nghiệp thuộc quyền quản lý của nhà nước; gần một phần ba (0,9 triệu ha) đã được phân bổ cho các hộ gia đình cá nhân hoặc cộng đồng làng xã.

Bảng 1.1 Khu vực chương trình giảm phát thải, dân số và tốc độ tăng trưởng của khu vực thực hiện

NCR-JERP	Diện tích (km ²)	% diện tích	Dân số năm 2015	% dân số	Tỉ lệ tăng trung bình %
Thanh Hóa	1.1130,5	21,6	3.514.200	33,0	0,33
Nghệ An	16.492,7	32,1	3.063.900	29,0	0,38
Hà Tĩnh	5.997,3	11,1	1.261.300	12,0	0,12
Quảng Bình	8.065,3	15,7	872.900	8,0	0,39
Quảng Trị	4.739,8	9,2	619.900	5,0	0,44
Thừa Thiên Huế	5.033,2	9,8	1.140.700	10,0	0,59
Tổng	51.458,8		10.472.900	(97,0)	0,36
	(5.145.800 ha)				

Nguồn: Tổng cục Thống kê (GSO) 2016: Làm tròn % dân số

Dữ liệu giám sát che phủ rừng hàng năm của Cục Bảo vệ Rừng Quốc gia cho thấy 44 % (2,3 triệu ha) diện tích NCR-JERP đề xuất đã được trồng trong năm 2012; gần như tất cả (95%), là rừng tự nhiên. Hơn một nửa (1,7 triệu ha) diện tích đất lâm nghiệp thuộc quyền quản lý của nhà nước; gần một phần ba (0,9 triệu ha) đã được phân bổ cho các hộ gia đình cá nhân hoặc cộng đồng làng xã.

Khung chính sách tái định cư giải quyết tất cả các hợp phần của chương trình và các biện pháp cần thiết được thiết kế để đảm bảo rằng các tác động tái định cư không tự nguyện được giải quyết và những người bị ảnh hưởng ít nhất được đền bù thỏa đáng, xác định có thể khôi phục mức sống trước khi có chương trình NCR-JERP và lý tưởng là nâng cao mức sống:

- Thông qua việc phát triển một nền tảng mô hình động cục bộ (được xác định là các quy trình ACMA sẽ được đưa vào trong Hội đồng quản lý rừng: FMC)³ đảm bảo rằng các biện pháp can thiệp được đề xuất được đánh giá về tác động của chúng đối với các hoạt

² Dữ liệu này được trích xuất từ SESA đã hoàn thành cho Dự án sẵn sàng FCPF, cụ thể là Phần 3, tr.58-60. Tất cả dữ liệu tiếp theo cho sáu ER-P được dựa vào SESA.

³ Thông tin chi tiết hơn về ACMA có thể có từ cả Phần 4, 14 và 15 và Phụ lục xx của ER-PD.

động lâm nghiệp của các hộ gia đình sẽ được xác định là đóng góp cho các hoạt động sử dụng rừng và các biện pháp can thiệp đang được đề xuất và tác động của chúng đối với các hộ nghèo và dễ bị tổn thương nhất.

- Thông qua việc tăng cường quản trị rừng và thực thi pháp luật, đảm bảo rằng các hộ gia đình trong cộng đồng sống phụ thuộc vào rừng không bị nhắm mục tiêu không công bằng trong khi những người sử dụng rừng không phải là người địa phương tránh phải chịu các biện pháp thực thi pháp luật mạnh mẽ hơn và cũng để đánh giá tác động của việc áp dụng minh bạch hơn của luật địa phương lên mức sống của các hộ gia đình phụ thuộc vào rừng địa phương khi vi phạm luật.
- Đảm bảo rằng SERNA (Đánh giá nhu cầu kinh tế xã hội và REDD+)⁴ sẽ được tạo điều kiện trong các khu vực NCR-JEPR sẽ liên quan đến các đơn vị quản lý và cộng đồng sống phụ thuộc vào rừng sống trong vùng đệm có thể xác định các điểm nóng nơi có mức độ cao mất rừng và suy thoái rừng theo hệ thống thông tin rừng liên quan đến các hộ gia đình có khả năng bị ảnh hưởng bởi một số hình thức tái định cư không tự nguyện.
- Trường hợp các quyết định của FCM liên quan đến việc hạn chế quyền tiếp cận rừng (điều này có thể là để khai thác không giới hạn LSNG hoặc chặt cây cho mục đích xây dựng nhà ở) theo thẩm quyền của họ hoặc đề xuất thay đổi sử dụng đất (như trồng lại đất rừng tự nhiên nghèo hoặc mở rộng chu kỳ luân chuyển của đầu tư nông lâm nghiệp) được thỏa thuận bởi những người bị ảnh hưởng đáng kể do hạn chế truy cập hoặc phải trì hoãn thu nhập ở hạ nguồn được bồi thường thỏa đáng (điều này được xác định là những gì xuất hiện trong RFP này).
- Đảm bảo rằng những người BAH có quyền được hưởng quyền truy cập tương tự vào BSP của NCR-JERP như một phần của sự tham gia của họ vào FMC, đặc biệt nếu FMC⁵ quyết định phân bổ thanh toán tín dụng carbon cho từng hộ gia đình. Trường hợp được quyết định rằng các hộ gia đình cá nhân có thể nhận được lợi ích từ BSP để cung cấp dịch vụ bảo vệ rừng nếu họ bị ảnh hưởng bất lợi (nghĩa là mất hơn 10% tài sản/cơ hội tạo thu nhập), những người BAH đó nên được ưu tiên cho các hoạt động đó nếu họ chọn tham gia.
- Trường hợp đất được mua để tăng giảm phát thải, các hộ gia đình bị ảnh hưởng phải được cung cấp đất có năng suất tương đương nhưng nếu không có đất đó tại địa phương thì RFP sẽ yêu cầu các hộ bị ảnh hưởng đó được cung cấp các hình thức hỗ trợ sinh kế thích hợp khác, kể cả các hoạt động sinh kế không dựa trên đất.
- Nơi nào có thể giới thiệu các hoạt động mới, chẳng hạn như các hoạt động nông nghiệp thông minh thích ứng biến đổi khí hậu (ví dụ như cây lương thực hàng năm được trồng xen với cây rừng, cây ăn quả và cây công nghiệp), những người bị ảnh hưởng sẽ được ưu tiên và cho đến khi họ có thể ổn định thu nhập hộ gia đình và/hoặc lấy lại an ninh lương thực, họ sẽ được cung cấp hỗ trợ thu nhập theo các chương trình CPVN hiện có.

---

⁴ Xem chi tiết về RNA và SSR trong Phần 14 và 15 và Phụ lục xx của ER-PD. Nó cũng được gọi là SERNA và cũng được mô tả trong ESMF.

⁵ Không nên dựa trên giá trị hấp thụ không xác định của các khoản thanh toán phát thải carbon trong quá trình thực hiện và cũng bởi vì các khoản thanh toán cho từng hộ gia đình có thể là nhỏ mà các khoản thanh toán trên cơ sở hộ gia đình không được thực hiện nhưng quyết định là của FMC giả định rằng tất cả hoặc hầu hết các hộ gia đình sẽ đại diện. Xem Phần 17 của ER-PD để biết thêm chi tiết về vấn đề này.

- Cung cấp nâng cao năng lực ở cấp tỉnh, huyện, xã và thôn để hiểu rõ hơn về RPF và đảm bảo trong quá trình thực hiện giám sát mạnh mẽ các tác động tái định cư không tự nguyện được thực hiện và hỗ trợ sau NCR-JERP.

Khung chính sách tái định cư giải quyết tất cả các hợp phần của chương trình và các biện pháp cần thiết để đảm bảo kết quả tái định cư tích cực bao gồm:

- Tham vấn cho những người bị ảnh hưởng bởi Chương trình về các biện pháp khả thi để giảm thiểu tác động thu hồi đất và đảm bảo phục hồi thu nhập;
- Cung cấp cho những người bị ảnh hưởng bởi Chương trình các lựa chọn tái định cư và phục hồi thu nhập;
- Liên quan đến các hộ BAH trong việc lập kế hoạch và lựa chọn các tùy chọn;
- Cung cấp bồi thường, hỗ trợ và chi phí thay thế cho các tài sản bị hư hỏng;
- Chọn các địa điểm tái định cư có thể cung cấp tối thiểu hoặc bằng với các lợi ích và dịch vụ nơi họ sống trước đây;
- Cung cấp các khoản phụ cấp, đào tạo và hỗ trợ thu nhập để hỗ trợ tái định cư;
- Xác định các nhóm dễ bị tổn thương và cung cấp hỗ trợ đặc biệt cho người di dời; và
- Thiết lập một cấu trúc và tổ chức thể chế để hỗ trợ quá trình này cho đến khi hoàn thành.

RPF không bao gồm bất kỳ dự án hoặc chương trình nào trong NCR-JERP đã được tài trợ bởi các nguồn ODA khác, cho dù là nguồn công hay tư hay nguồn CPVN hay các nguồn trong nước khác, trừ khi Bản ghi nhớ (MOU) đã được ký kết bởi nhà đầu tư. Điều này có nghĩa là nếu các nguồn đó không thể hoặc không muốn ký MOU như vậy thì NCR-JERP không thể yêu cầu bất kỳ khoản tín dụng carbon nào có thể tích lũy từ khu vực. Do đó, trên thực tế, khu vực vòng vây NCR-JERP phải là khu vực tài phán vì MOU thiếu mục đích kế toán phát thải carbon, các khu vực tài phán như vậy không được đưa vào NCR-JERP.

1.2 Mục tiêu và nguyên tắc của Khung chính sách tái định cư

Theo Luật đất đai số 445/2013/QH13, Điều 83, khoản 2. Bồi thường, Hỗ trợ và Tái định cư trong các trường hợp đặc biệt được áp dụng như sau: “*Đối với các dự án sử dụng vốn vay của các tổ chức quốc tế, nước ngoài mà Nhà nước Việt Nam đã cam kết với khung chính sách về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư, nó sẽ tuân thủ khung chính sách đó*”.

RPF của Chương trình này được chuẩn bị dựa trên sự hài hòa giữa Chính sách hoạt động của Ngân hàng Thế giới OP/BP4.12 và Luật pháp và Quy định của Việt Nam về Bồi thường, Hỗ trợ và Tái định cư. Mục tiêu cơ bản của Khung chính sách tái định cư là đảm bảo rằng tất cả những người bị ảnh hưởng bởi chương trình (PAP) sẽ được bồi thường bằng chi phí thay thế và hỗ trợ các biện pháp phục hồi sinh kế để giúp họ cải thiện hoặc ít nhất là duy trì điều kiện sống và khả năng kiếm thu nhập trước dự án.

Khung Chính sách Tái định cư này trình bày cơ sở để chuẩn bị, xem xét và phê duyệt Kế hoạch Hành động Tái định cư (RAP) cho các tiểu dự án sau này của dự án. Các RAP dành riêng cho tiểu dự án sẽ được chuẩn bị phù hợp với các quy định của khung chính sách. RPF

này sẽ được đệ trình lên Ngân hàng Thế giới để phê duyệt trước khi tiểu dự án được chấp nhận nhận tài trợ của Ngân hàng (OP 4.12, đoạn 29).

Khung chính sách tái định cư sẽ được xuất bản bằng tiếng Việt và được đăng trên trang web của Văn phòng REDD+ Việt Nam và được cung cấp trong tiểu dự án cho các cộng đồng bị ảnh hưởng. Phiên bản tiếng Anh của RPF sẽ được tiết lộ công khai tại World Bank InfoShop trước khi thẩm định chương trình.

RPF được chuẩn bị dựa trên kết quả của (1) ER-PD; (2) Báo cáo đánh giá xã hội môi trường chiến lược (SESA) (3) Chính sách của Việt Nam và WB về tái định cư không tự nguyện trong tất cả các lĩnh vực có thể gây ra tác động của việc thu hồi và tái định cư; (4) tham vấn của các bên liên quan tại địa phương với sự tham gia của: (i) đại diện của tỉnh bao gồm Sở Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn (Sở NN & PTNT), Sở Tài nguyên và Môi trường (Sở TN & MT); Ủy ban Dân tộc thiểu số (UBDTS); Chi cục phát triển lâm nghiệp; Chi cục bảo vệ rừng; (ii) đại diện của các huyện trong khu vực giám phát thải; và (iii) ở cấp phường/xã, nhiều cuộc tham vấn/phỏng vấn trực tiếp với cộng đồng dân cư và người dân bị ảnh hưởng; và (4) kết quả sàng lọc tác động xã hội và đánh giá tác động xã hội.

Trong giai đoạn chuẩn bị chương trình, các RAP cho các hoạt động can thiệp/tiểu dự án sẽ được chuẩn bị dựa trên hướng dẫn trong RPF này và báo cáo Đầu tư của từng can thiệp tại địa phương/ tiểu dự án. Trong giai đoạn thực hiện chương trình, RAP cập nhật của từng tiểu dự án sẽ được chuẩn bị khi thiết kế kỹ thuật chi tiết đã hoàn thành để cho phép cả Kiểm kê tổn thất (IOL) và Khảo sát đo lường chi tiết (DMS) tổn thất và thiệt hại và xác định chính xác của những người bị ảnh hưởng sẽ được tiến hành. RAP cập nhật này yêu cầu UBND tỉnh rà soát trước khi thanh toán.

Trong trường hợp tác động lên toàn bộ dân số bị ảnh hưởng là nhỏ hoặc ít hơn 200 người bị ảnh hưởng, kế hoạch tái định cư rút gọn sẽ được áp dụng. Trong trường hợp tác động lên toàn bộ dân số bị ảnh hưởng là đáng kể, 200 người trở lên bị ảnh hưởng, kế hoạch tái định cư đầy đủ sẽ được áp dụng.

RAP rút sẽ bao gồm ít nhất các yếu tố sau: (i) Mô tả về can thiệp của dự án hoặc tiểu dự án và các điều kiện kinh tế xã hội của cộng đồng và các hộ gia đình bị ảnh hưởng trong khu vực tiểu dự án; (ii) khung pháp lý, chính sách tái định cư và quyền của người dân bị ảnh hưởng; (iii) kết quả điều tra dân số và kiểm kê những người bị ảnh hưởng (BLS); (iv) các tác động do thu hồi đất (đặc biệt là sinh kế và thu nhập); (v) kết quả tham vấn, (vi) quyền lợi và hỗ trợ được cung cấp cho người/hộ BAH; (vii) sắp xếp để tổ chức và thực hiện; (viii) sắp xếp để quản lý khiếu nại; (ix) ngân sách và dự toán chi phí; và (x) lịch trình thực hiện.

RAP đầy đủ sẽ bao gồm: (i) Giới thiệu; (ii) Kết quả khảo sát kinh tế xã hội của những người bị ảnh hưởng; (iii) Phạm vi và tác động của việc thu hồi đất; (iv) Khung pháp lý; (v) Thực hiện RAP và thời gian biểu; (vi) Các quyền lợi và biện pháp khôi phục sinh kế và thu nhập của họ; (vii) Phổ biến thông tin và tham vấn cộng đồng; (viii) Cơ chế khiếu nại và giải quyết khiếu nại; (ix) Tổ chức và thực hiện; và (x) Dự toán chi phí và ngân sách⁶; và (xi) Theo dõi và đánh giá.

Trách nhiệm chuẩn bị và thực hiện RPF và RAP như sau:

---

⁶ Như đã lưu ý ở trên, các chi phí này và ngân sách vẫn chưa được quyết toán cho khu vực ER-P nhưng chúng tôi đề xuất nên dựa trên chi phí liên quan đến hoạt động của Hội đồng quản lý rừng.

- (a) Trách nhiệm chung của việc xây dựng và triển khai khung chính sách TĐC thuộc về Văn phòng Ban Quản lý Chương trình Trung ương (BQLCT TW). BQLCT TW sẽ sử dụng các chuyên gia tư vấn phối hợp chặt chẽ với các cơ quan liên quan như Bộ/Ban ở Trung ương, Ủy ban Nhân dân ở cấp Tỉnh, Huyện và Xã tham gia vào Đề án giảm phát thải và các cộng đồng bị ảnh hưởng chuẩn bị RPF. RPF này sẽ được CPVN phê duyệt và WB thông qua trước thời điểm Đàm phán Thỏa thuận.
- (b) RAP đầy đủ hoặc rút gọn của từng tiểu dự án sẽ được thực hiện bởi nhà tư vấn xã hội được thuê bởi địa phương trên cơ sở các nguyên tắc của RPF. UBND tỉnh sẽ chịu trách nhiệm phê duyệt và triển khai RAP;
- (c) Quỹ chuẩn bị và thực hiện bồi thường, hỗ trợ và tái định cư của tiểu dự án và chi phí cho (các) thẩm định viên đất độc lập sẽ đến từ quỹ đối ứng của người dân địa phương; và
- (d) BQLCT TW thuộc Bộ NN & PTNT, thông qua Cục Tái định cư và Môi trường, chịu trách nhiệm đảm bảo thực hiện hiệu quả RPF và RAPs với sự tư vấn chặt chẽ cho các sở cùng cấp và các tỉnh của Chương trình.

1.3 Mục đích và chuẩn bị Khung chính sách tái định cư

Chính sách hoạt động của Ngân hàng Thế giới về Tái định cư không tự nguyện (OP 4.12) là một trong hai chính sách bảo vệ xã hội áp dụng cho chương trình cùng với luật pháp, chính sách và thủ tục liên quan của CPVN để giải quyết các dự án và chương trình có tác động tái định cư không tự nguyện.

Đã tiến hành đánh giá xã hội trong quá trình chuẩn bị chương trình thuộc trách nhiệm của Bộ NN & PTNT thông qua việc xây dựng đánh giá môi trường và xã hội chiến lược (SESA). Hai nhóm tư vấn độc lập trong nước và quốc tế đã đánh giá tác động xã hội tích cực và tiêu cực của các thành phần chính của dự án. Mục đích của đánh giá xã hội là nhằm giải quyết các chính sách bảo đảm an toàn xã hội của Ngân hàng Thế giới và đề xuất các cải tiến liên quan trong thiết kế chương trình. Các đánh giá xã hội đã xác định người dân địa phương, bao gồm các nhóm dễ bị tổn thương, sống ở khu vực chương trình và tiểu dự án đề xuất, và phân tích các vấn đề liên quan đến đất. Nó đã được xác nhận rằng một số hoạt động thu hồi đất nhỏ có thể xảy ra trong dự án, và việc quản lý rừng được cải thiện, đặc biệt là rừng đặc dụng, sẽ hoàn toàn có thể dẫn đến một số hạn chế trong việc tiếp cận tài nguyên.

Bảng 1.2 Các hoạt động ER-P được đề xuất và các tác động tái định cư không tự nguyện tiềm năng

Các hoạt động Đề án giảm phát thải	CÁC TÁC ĐỘNG/RỦI RO XÃ HỘI TIỀM ẨN	BIỆN PHÁP GIAM THIỂU
Hợp phần 1: Tăng cường các điều kiện cần thiết cho giảm phát thải		
1.1.1. Thông qua khung pháp lý để kiểm soát việc chuyển đổi rừng tự nhiên sang phát triển cơ sở hạ tầng và cao su	Hoạt động này sẽ không có khả năng dẫn đến rủi ro di dời, thu hồi đất. Hạn chế truy cập của cộng đồng địa phương vào rừng tự nhiên có thể xảy ra nếu khung pháp lý được tăng cường	Các quyền lợi của RPF được áp dụng trong trường hợp hạn chế truy cập của các nhóm dân tộc thiểu số và các cộng đồng địa phương khác vào rừng tự nhiên *chủ yếu để khai thác LSNG

		hoặc “khai thác gỗ xã hội” để xây nhà (nhóm dân tộc thiểu số được phép khai thác tối đa 10m2
1.1.2. Tăng cường phối hợp liên ngành của các Ban chỉ đạo Chương trình quốc gia về phát triển lâm nghiệp bền vững/ REDD+ ở cấp trung ương và cấp tỉnh	Hoạt động này có thể dẫn đến một số rủi ro liên quan đến di dời, thu hồi đất và hạn chế truy cập	Rủi ro và các vấn đề của E&S và mọi tư vấn cần thiết về cải cách chính sách sẽ được thực hiện.
1.1.3. Xây dựng các quy định về xuất bản và tiếp cận thông tin về chuyển đổi rừng tự nhiên và báo cáo đánh giá tác động môi trường	Hoạt động này có thể dẫn đến một số rủi ro liên quan đến di dời, thu hồi đất và hạn chế truy cập	Rủi ro và các vấn đề của E&S và mọi tư vấn cần thiết về cải cách chính sách sẽ được thực hiện.
1.2.1. Phổ biến các hướng dẫn pháp lý về kiểm soát chuyển đổi rừng tự nhiên của chính quyền địa phương, các thực thể rừng, cộng đồng địa phương và các bên liên quan khác	Hoạt động này sẽ không có khả năng dẫn đến rủi ro di dời, thu hồi đất. Việc tiếp cận LSNG trong rừng tự nhiên của cộng đồng địa phương và các nhóm dân tộc thiểu số có thể bị hạn chế và do đó thu nhập thường xuyên của họ từ rừng bị ảnh hưởng	Quyền lợi RPF được áp dụng trong trường hợp hạn chế truy cập của cộng đồng địa phương và các nhóm dân tộc vào rừng tự nhiên; nhiều lựa chọn sinh kế được giới thiệu và hỗ trợ để tạo thu nhập thay thế cho những người bị ảnh hưởng
1.2.2. Nâng cao năng lực của các bên liên quan để giám sát việc chuyển đổi rừng tự nhiên, xác minh tính hợp pháp và hoạt động của gỗ để giải quyết các vi phạm luật lâm nghiệp.	Có thể có những rủi ro hạn chế truy cập vào rừng tự nhiên cũng như khai thác gỗ để xây dựng cộng đồng, điều này có thể dẫn đến những thay đổi trong tập quán truyền thống về nhà ở	Các quyền trong RPF được áp dụng trong trường hợp hạn chế truy cập của cộng đồng địa phương và các nhóm dân tộc thiểu số vào rừng tự nhiên; hỗ trợ cần thiết liên quan đến vật liệu nhà ở thay thế thân thiện với môi trường trong khi các giá trị truyền thống được giữ lại
1.2.3. Thực hiện giám sát độc lập chuyển đổi rừng của cộng đồng địa phương và các tổ chức xã hội dân sự	Hoạt động này sẽ không dẫn đến rủi ro liên quan đến di dời, thu hồi đất và hạn chế truy cập	
1.2.4. Tăng cường hợp tác khu vực giữa các tỉnh trong NCC và với CHDCND Lào về các biện pháp kiểm soát hiệu quả khai thác gỗ trái phép và quản lý buôn bán gỗ hợp pháp	Có thể có rủi ro di dời khi người dân từ một quốc gia chuyển đến định cư ở quốc gia khác và bây giờ phải quay trở lại. Hạn chế truy cập có thể xảy ra khi hai nước láng giềng tăng cường kiểm soát việc khai thác bất hợp pháp	Các quyền RPF được áp dụng cho những người bị ảnh hưởng do hạn chế di dời và truy cập. Một sự hợp tác về tái định cư/di cư qua các khu vực biên giới có thể giúp những gia đình đó ổn định cuộc sống của họ
Hợp phần 2: Thúc đẩy quản lý bền vững rừng và tăng cường trữ lượng carbon		
2.1.1. Làm rõ ranh giới đất và rừng giữa các cơ quan QLR (BQLR, CTLN) trong các khu vực điểm nóng	Làm rõ ranh giới đất và rừng liên quan đến FME và làng cư trú thực tế trong phạm vi ranh giới hiện tại của FMEs, sống trong vùng đệm hoặc các hộ gia đình tham gia vào việc khai thác LSNG trái phép hoặc đăng nhập	Số hộ gia đình thực sự cư trú trong ranh giới hiện tại của FME thay đổi từ FME sang FME. ER-P sẽ không có ý định buộc các hộ gia đình đó phải di dời về mặt vật lý bên ngoài ranh giới hiện tại hoặc mới thiết lập. Việc khai thác

	<p>xã hội trên mạng (thực tế phổ biến giữa các nhóm dân tộc thiểu số Khai thác tối đa 10m² rừng tự nhiên cho mục đích xây dựng nhà ở)</p>	<p>LSNG trái phép sẽ bị phản đối bởi sự hợp tác chặt chẽ hơn giữa các FME và cộng đồng liên quan đến thỏa thuận chia sẻ lợi ích được đàm phán. “Khai thác gỗ xã hội” cho mục đích xây nhà sẽ không phải là hoạt động cân nhắc các sở thích văn hóa của các nhóm dân tộc thiểu số cụ thể. Ngoài ra, nếu các công trình dân dụng như xây dựng đường mòn mới hoặc nâng cấp đường hiện tại được các FMC cho là cần thiết thì OP4.12 sẽ được sử dụng để đảm bảo rằng những người bị ảnh hưởng được bồi thường theo quy định của RPF này.</p>
<p>2.1.2. Thực hiện quản lý hợp tác rừng tự nhiên giữa các BQLR, CTLN và cộng đồng</p>	<p>Áp dụng phương pháp ACMA và thành lập FMC để thúc đẩy các hình thức hợp tác lớn hơn giữa chủ sở hữu và người sử dụng rừng</p>	<p>Các FMC được thiết kế để hoạt động dựa trên cơ sở đồng thuận, nhưng ở đó sự đồng thuận này ảnh hưởng đến sinh kế hiện tại của các hộ gia đình phụ thuộc vào rừng (ví dụ, các hộ gia đình ở các điểm nóng cần phải cắt bỏ khi trồng rừng hoặc làm giàu rừng) sẽ được bù đắp cho việc mất sản xuất</p>
<p>2.1.3. Thúc đẩy thực hiện quản lý rừng dựa vào cộng đồng</p>	<p>Phân bổ rừng sản xuất tự nhiên do UBND xã quản lý cho các làng trên cơ sở cộng đồng, nhóm hoặc hộ gia đình trong cùng một xã cho các hoạt động bảo vệ rừng</p>	<p>Thông qua quy trình ACMA được đưa vào trong các FMC, mọi nỗ lực sẽ được thực hiện để đảm bảo những người có chức sắc trong làng không nắm bắt được tất cả các lợi ích của các hoạt động đó. Điều này bao gồm sự công nhận các thỏa thuận hoặc thỏa thuận sắp xếp không chính thức của hiện tại có thể tồn tại giữa các UBND xã và các nhóm làng hoặc các hộ gia đình riêng lẻ</p>
<p>2.1.4. Thực hiện quản lý rừng tự nhiên bền vững bởi BQLR, CTLN</p>	<p>Cải thiện các kế hoạch quản lý rừng cho các FME dựa trên sự hợp tác giữa các FME và cộng đồng địa phương thông qua các FMC và phát triển các kế hoạch kinh doanh cho các SFC cho phép chúng được đặt trên một nền tảng thương mại cạnh tranh hơn</p>	<p>Các kế hoạch này, có thể hạn chế quyền truy cập hiện tại của một số hộ gia đình phụ thuộc vào tài nguyên rừng, sẽ được thảo luận và các thỏa thuận mới được thỏa thuận thông qua FMC và các BSA được đàm phán. Việc phát triển các kế hoạch kinh doanh cho SFC nói chung sẽ không gây ra các tác động tái định cư không tự nguyện nhưng nếu họ thực hiện thì OP4.12 sẽ được sử dụng để giảm thiểu các tác động tiêu cực có thể có</p>
<p>2.2.1. Đầu tư chuyển đổi rừng trồng luân canh ngắn sang trồng rừng luân canh dài để cung cấp gỗ xẻ</p>	<p>Đầu tư vào việc chuyển đổi rừng trồng luân canh ngắn sang trồng rừng luân canh dài hơn để sản xuất gỗ có</p>	<p>Các khoản đầu tư này sẽ mang tính chất tự nguyện nhưng ER-P sẽ hỗ trợ chuyển đổi bằng cách tận dụng chương trình</p>

	giá trị cao hơn phù hợp với phạm vi sử dụng rộng hơn so với lâm nghiệp trồng rừng luân canh ngắn	tìm kiếm hỗ trợ tài chính từ các nhà cung cấp tài chính trong cả khu vực tư nhân và Ngân hàng Chính sách xã hội Việt Nam
2.2.2. Đầu tư trồng lại rừng trồng luân canh dài	Đầu tư (hỗ trợ tài chính và kỹ thuật và đào tạo) vào tái sinh rừng tự nhiên được hỗ trợ liên quan đến việc xác định, lập kế hoạch và thực hiện các hoạt động tái sinh. Những hoạt động như vậy có thể có tác động khá lớn đến một số nhóm dân tộc thiểu số sống ở vùng cao và phụ thuộc vào rừng	Hoạt động này không yêu cầu trồng thêm nhưng nếu bất kỳ hộ gia đình nào bị ảnh hưởng do buộc phải ngừng sử dụng đất này cho các mục đích khác (ví dụ như trồng trọt nông nghiệp truyền thống hoặc chăn thả gia súc), họ sẽ được bồi thường khi mất sản xuất và OP4.12 sẽ được sử dụng để giảm thiểu tác động tiêu cực có thể
2.3.1 Đầu tư vào tái sinh tự nhiên được hỗ trợ (không trồng bổ sung)		Hoạt động này không yêu cầu trồng thêm nhưng nếu bất kỳ hộ gia đình nào bị ảnh hưởng do buộc phải ngừng sử dụng đất này cho các mục đích khác (ví dụ như trồng trọt nông nghiệp truyền thống hoặc chăn thả gia súc), họ sẽ được bồi thường khi mất sản xuất và OP4.12 sẽ được sử dụng để giảm thiểu tác động tiêu cực có thể
2.3.2. Đầu tư vào làm giàu rừng tự nhiên	Đầu tư (hỗ trợ tài chính và kỹ thuật và đào tạo) vào việc làm giàu cho rừng tự nhiên nghèo liên quan đến việc xác định, lập kế hoạch và thực hiện trong các khu vực được coi là phù hợp về mặt kỹ thuật. Một số khu rừng tự nhiên nghèo nàn là kết quả của sự gia tăng dân số trong các nhóm dân tộc thiểu số có truyền thống cư trú ở vùng cao của khu vực thực hiện Đề án giảm phát thải.	Hoạt động này không yêu cầu trồng thêm nhưng nếu bất kỳ hộ gia đình nào bị ảnh hưởng do buộc phải ngừng sử dụng đất này cho các mục đích khác (ví dụ như trồng trọt nông nghiệp truyền thống hoặc chăn thả gia súc), họ sẽ được bồi thường khi mất sản xuất và OP4.12 sẽ được sử dụng để giảm thiểu tác động tiêu cực có thể
2.3.3. Đầu tư trồng lại rừng phòng hộ ven biển (rừng ngập mặn và phá rừng)	Đầu tư (hỗ trợ tài chính và kỹ thuật và đào tạo) vào việc trồng lại rừng bảo vệ bờ biển (rừng ngập mặn và rừng phá cát) ở các khu vực ven biển bao gồm xác định, lập kế hoạch và thực hiện các hoạt động trồng lại rừng. Theo đánh giá xã hội và EMPF cho <i>Dự án cải thiện khả năng phục hồi vùng ven biển và hiện đại hóa lâm nghiệp</i> của WB, có một số lượng nhỏ hơn đáng kể các nhóm dân tộc thiểu	Hoạt động này không yêu cầu trồng thêm nhưng nếu bất kỳ hộ gia đình nào bị ảnh hưởng do buộc phải ngừng sử dụng đất này cho các mục đích khác (ví dụ như trồng trọt nông nghiệp truyền thống hoặc chăn thả gia súc), họ sẽ được bồi thường khi mất sản xuất và OP4.12 sẽ được sử dụng để giảm thiểu tác động tiêu cực có thể

	số cư trú và dựa vào rừng bảo vệ rừng ven biển để kiếm sống.	
2.3.4. Đầu tư trồng rừng bảo vệ và sử dụng rừng đặc biệt ở miền núi	Đầu tư (hỗ trợ và đào tạo tài chính và kỹ thuật) vào việc trồng lại rừng phòng hộ và rừng đặc dụng ở các khu vực miền núi bao gồm xác định, lập kế hoạch và thực hiện các hoạt động trồng lại rừng. Các hoạt động này có thể ảnh hưởng đến các nhóm dân tộc thiểu số vì một số ranh giới hiện có của FME hoặc trong các vùng đệm	Hoạt động này không yêu cầu trồng thêm nhưng nếu bất kỳ hộ gia đình nào bị ảnh hưởng do buộc phải ngừng sử dụng đất này cho các mục đích khác (ví dụ như trồng trọt nông nghiệp truyền thống hoặc chăn thả gia súc), họ sẽ được bồi thường khi mất sản xuất và OP4.12 sẽ được sử dụng để giảm thiểu tác động tiêu cực có thể
Hợp phần 3: Thúc đẩy nông nghiệp thông minh ứng phó với biến đổi khí hậu và sinh kế bền vững cho người phụ thuộc vào rừng		
3.1.1. Thực hiện nông nghiệp thông minh ứng phó biến đổi khí hậu và nông lâm thông qua ACMA trong các điểm nóng phá rừng và suy thoái rừng	Thực hiện nông nghiệp thông minh ứng phó biến đổi khí hậu và nông lâm thông qua FMC trong các điểm nóng phá rừng và suy thoái rừng	Loại hoạt động này khó có thể có tác động tiêu cực nếu có thể đạt được sự đồng thuận ở cấp địa phương và chương trình có thể hỗ trợ các hộ bị ảnh hưởng hoặc mục tiêu tìm kiếm hỗ trợ tài chính thông qua Ngân hàng Chính sách xã hội Việt Nam hoặc Ngân hàng Nông nghiệp Việt Nam và Phát triển nông thôn. Đất sẽ không được mua cho hoạt động này vì đây sẽ là đất đã được sử dụng bởi các hộ gia đình phụ thuộc vào rừng
3.1.2. Hỗ trợ chuỗi giá trị nông nghiệp không còn nạn phá rừng	Hỗ trợ phá rừng chuỗi giá trị nông nghiệp miễn phí dựa trên việc xác định các mô hình sản xuất không còn nạn phá rừng, đào tạo và mở rộng cho các loại cây nông nghiệp được lựa chọn và hỗ trợ cho các tổ chức sản xuất trong các chuỗi cung ứng khác nhau	Loại hoạt động này khó có thể có tác động tiêu cực nếu có thể đạt được sự đồng thuận ở cấp địa phương và chương trình có thể hỗ trợ các hộ bị ảnh hưởng hoặc mục tiêu tìm kiếm hỗ trợ tài chính thông qua Ngân hàng Chính sách xã hội Việt Nam hoặc Ngân hàng Nông nghiệp Việt Nam và Phát triển nông thôn. Đất sẽ không được mua cho hoạt động này vì đây sẽ là đất đã được sử dụng bởi các hộ gia đình phụ thuộc vào rừng
3.2.1. Thúc đẩy sử dụng bền vững và phát triển LSNG trong khu vực rừng	Thúc đẩy sử dụng bền vững và phát triển LSNG trong khu vực có rừng bằng cách xác định LSNG phù hợp, cung cấp hỗ trợ kỹ thuật (hướng dẫn bền vững để thu hoạch) và hỗ trợ tài chính cho thị trường LSNG	Những gì ER-P xác định là sử dụng và phát triển LSNG bền vững có thể là những gì cộng đồng địa phương nghĩ và nếu các BSP ủng hộ việc thu hoạch một số LSNG chứ không phải các LSNG khác (ví dụ LSNG được phẩm chức

		không phải LSNG là thực phẩm) thực hành phù hợp với quyền truy cập hạn chế vào tài nguyên rừng. FMC dự kiến sẽ đảm bảo các BSP xem xét tác động bất lợi đối với cả người thu hoạch LSNG (thường là người nghèo và kém kết nối) và những người thu hoạch khác (thường là những hộ gia đình không phải phụ thuộc vào thu hoạch LSNG vì an ninh lương thực)
3.2.2. Cải thiện thu nhập phi nông nghiệp thay thế cho người phụ thuộc vào rừng	Tạo điều kiện môi trường thuận lợi để phát triển các cơ hội tạo thu nhập phi nông nghiệp và dựa vào phi nông nghiệp thay thế thông qua việc thúc đẩy hàng hóa và dịch vụ theo nhu cầu địa phương (ví dụ: thủ công mỹ nghệ và du lịch sinh thái / văn hóa, đào tạo nghề và tiếp cận thông tin thị trường	Đây không chỉ là vấn đề xã hội và nghèo đói hơn là liên quan đến việc tuân thủ an toàn và nhắm mục tiêu sắc nét hơn, tiếp cận công bằng và kết quả tích cực là những vấn đề chính ở đây. Nếu vấn đề bảo vệ, vấn đề cần được giải quyết thông qua OP4.10 và vấn đề giới tính thông qua GAP.
Hợp phần 4: Quản lý chương trình và giám sát khí thải		
4.1 Quản lý và thực hiện hiệu quả ER-P	Tạo điều kiện thiết lập hiến pháp, cơ chế phối hợp, hướng dẫn thực hiện chương trình; chương trình đào tạo và quản lý tài chính.	Không có tác động
4.2 Giám sát và Đánh giá bao gồm Giám sát các biện pháp bảo vệ và thông tin về rừng	Phát triển hệ thống M & E hiệu quả bao gồm đào tạo về thu thập và báo cáo dữ liệu về các biện pháp bảo vệ và dữ liệu và thông tin MRV	Yêu cầu RP phải được theo dõi và đánh giá để đảm bảo tất cả các biện pháp giảm thiểu tác động tiêu cực của tái định cư không tự nguyện được ghi lại đầy đủ.

Di dời các hộ gia đình khỏi rừng sản xuất: Luật đất đai quy định rằng rừng sản xuất có thể thuộc sở hữu hợp pháp của từng hộ gia đình. Trường hợp đất rừng sản xuất phải được mua lại với mục đích sử dụng ERP, thì các hộ bị ảnh hưởng phải được bồi thường đầy đủ theo quy định của RPF.

Di dời các hộ gia đình trong khu rừng được bảo vệ: nơi các hộ gia đình sống trong rừng phòng hộ bị buộc phải di dời, thì việc cung cấp RPF được áp dụng, tuy nhiên việc bồi thường sẽ dựa trên việc mất thu nhập và không phải do mất đất vì họ chiếm đất bất hợp pháp. Thu hồi đất xây dựng công trình dân dụng: Hoạt động ERP dự kiến sẽ không tham gia vào các công trình dân dụng.

Không chuẩn bị kế hoạch tái định cư hoặc một kế hoạch rút gọn được vì chưa biết số lượng và vị trí của người di dời trong giai đoạn này⁷. Thay vào đó, cần có RPF để giải quyết các loại thu hồi và tái định cư khác nhau có thể xảy ra trong dự án. RPF đưa ra các nguyên tắc và mục

⁷ Các tác động định lượng sẽ chỉ được biết khi hoàn thành SERNA mặc dù hầu hết các tác động sẽ xảy ra ở các làng điểm nóng nằm trong hoặc xung quanh các FME hiện có.

tiêu đề giải quyết các tác động có thể có của tái định cư không tự nguyện, tiêu chí đủ điều kiện của người di dời, phương thức bồi thường và phục hồi, các tính năng tham gia và khiếu nại sẽ hướng dẫn bồi thường và tái định cư tiềm năng cho những người này. Nó mô tả thêm các yêu cầu lập kế hoạch và tài liệu cho các hoạt động như vậy trong dự án.

Khung tiến trình độc lập đã được chuẩn bị cho các hoạt động được xác định sẽ được thực hiện trong Các hợp phần 1, 2 và 3 của Đề án giảm phát thải. Khung tiến trình sẽ đánh giá và giải quyết các hạn chế trong việc tiếp cận tài nguyên thiên nhiên và các biện pháp khắc phục các hạn chế này theo từng trường hợp cụ thể. Khung này giải quyết chính sách bảo đảm an toàn của Ngân hàng Thế giới: OP 4.12 về Tái định cư không tự nguyện

1.4 Người di dời (DP)

Phần này xác định tất cả những người có thể bị ảnh hưởng bởi việc mua lại đất đai, nhà cửa hoặc tài sản khác hoặc bị hạn chế truy cập vào các khu rừng đặc dụng.

Những người bị di dời trong Chương trình có thể là:

- a) Các hộ gia đình hoặc cá nhân là cư dân địa phương trong làng/thôn của họ và hiện đang làm ruộng, cư trú hoặc sử dụng đất, nơi tiếp cận các khu rừng trồng sẽ không chỉ được xây dựng vì lợi ích của họ mà còn vì lợi ích của người khác. Bao gồm các hộ gia đình thực hiện canh tác định cư cũng như những hộ gia đình canh tác luân canh, ngay cả khi đất hiện đang bị bỏ hoang. Họ có thể là các hộ gia đình tham gia chương trình trồng cây trên mảnh đất này hoặc các hộ gia đình bị ảnh hưởng bởi việc làm đường hoặc lối đi chứ không phải là người tham gia chương trình;
- b) Các hộ gia đình hoặc cá nhân là cư dân địa phương trong làng và hiện đang quản lý một khu rừng trồng được khai thác hoặc trồng lại, nơi xây đường hoặc lối đi có định không chỉ vì lợi ích của họ mà còn vì lợi ích của người khác;
- c) Những người và cộng đồng sống trong hoặc gần với rừng phòng hộ/rừng đặc dụng đã đồng ý tham gia Đề án giảm phát thải với hy vọng họ có thể hưởng lợi từ các hoạt động của REDD+ và hiện đang sử dụng đất rừng, bao gồm cả việc trồng cây nông nghiệp bất hợp pháp và/hoặc để thu hoạch LSNG sẽ bị hạn chế do quản lý rừng được cải thiện; và
- d) Các cá nhân hoặc tổ chức sở hữu hoặc sử dụng đất ở nông thôn hoặc thành thị nơi có công trình dân dụng hoặc xây dựng cơ sở hạ tầng nhỏ.

Những người di dời bao gồm các cá nhân, nhóm và tổ chức có giấy chứng nhận sử dụng đất và các quyền sở hữu hợp pháp khác đối với đất bị ảnh hưởng trong dự án, cũng như các hộ gia đình và cộng đồng nông thôn khác hiện đang sử dụng đất cho mục đích sản xuất hoặc tạo thu nhập nhưng không sở hữu GCNQSDĐ được công nhận hợp pháp¹. Những người này có yêu cầu về quyền hợp pháp dựa trên (i) luật pháp Việt Nam, (ii) sở hữu các tài liệu như biên lai thuê đất và giấy chứng nhận cư trú; (iii) sự cho phép bất thành văn của chính quyền địa phương để chiếm giữ hoặc sử dụng các lô đất bị ảnh hưởng của chương trình và mặc dù Luật Đất đai năm 2013 không công nhận hành vi này nếu các hộ gia đình bị ảnh hưởng phải di dời, họ phải được coi là người di dời căn cứ OP4.12 và được hưởng bồi thường và các khoản phụ cấp khác hoặc (iv) tiếp tục sở hữu đất công mà Chính phủ không tìm cách trục xuất họ.

Các công nhân nông lâm nghiệp nhà nước quản lý đất đai theo hợp đồng dài hạn là những người bị ảnh hưởng hội đủ điều kiện như các hộ nông dân.

Những người sống trong rừng phòng hộ/rừng đặc dụng được coi là những người di dời trong Chương trình mặc dù nhiều người trong số họ có thể bị FME coi là người chiếm giữ và sử dụng bất hợp pháp vùng đất này.

Khung áp dụng cho tất cả các tác động đến người di dời, bất kể các tác động này xuất phát từ các hoạt động do chương trình trực tiếp tài trợ hay từ một hoạt động được Chính phủ tài trợ hoàn toàn trong quá trình thực hiện chương trình và liên quan trực tiếp đến hoạt động can thiệp của chương trình.

Những người và tổ chức sau đây không được coi là người di dời theo khung này:

- a) Các doanh nghiệp quản lý rừng nhà nước (BQLRPH, BQLRĐD, và CTLN), các doanh nghiệp, chính phủ và các tổ chức khác quản lý đất đai, nơi một con đường hoặc con đường nhỏ hoặc không gian văn phòng bổ sung sẽ chỉ được xây dựng vì lợi ích của họ; và
- b) Các hộ nông dân tham gia trồng rừng liên kết và nơi đất được phân bổ đều giữa những người tham gia trồng rừng để làm đường. Thỏa thuận của các hộ gia đình cho việc phân bổ này phải được thực hiện chính thức trước khi cấp Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất (GCNQSDĐ). Cũng cần phải đảm bảo rằng bất kỳ thỏa thuận nào với thỏa thuận như vậy đều đạt được bao gồm tất cả các hộ nông dân.

1.5 Các nguyên tắc và mục tiêu

Các nguyên tắc được nêu trong Chính sách hoạt động của ngân hàng thế giới 4.12 đã được áp dụng trong việc chuẩn bị Khung chính sách tái định cư này.

Về vấn đề này, các nguyên tắc và mục tiêu sau đây sẽ được áp dụng:

- a) Việc mua lại đất và các tài sản khác sẽ được giảm thiểu tối đa có thể và giảm thiểu các cấu trúc hoặc tài sản cố định sẽ bị ảnh hưởng:
  - Trong các hoạt động liên quan đến Hợp phần 2, để giảm thiểu thu hồi đất, chương trình tập trung vào sự tham gia của các hộ gia đình và ưu tiên cho các hộ gia đình hiện đang sống trong các khu vực của chương trình. Sự tham gia là tự nguyện và các hộ gia đình quyết định không tham gia sẽ không bị ép buộc chuyển khỏi đất của họ. Tuy nhiên, trường hợp những người bị ảnh hưởng cư trú bất hợp pháp trong các khu rừng dưới sự kiểm soát của BQLRPH hay RĐD mặc dù họ không bị ép buộc chuyển đến một địa điểm bên ngoài các cơ quan này nhưng họ phải được cung cấp các biện pháp sinh kế để đảm bảo mọi nỗ lực giảm thiểu tác động của đề xuất các biện pháp quản lý rừng bền vững (ví dụ như trồng lại rừng) không tác động tiêu cực đến chúng.
  - Tương tự, để giảm thiểu thu hồi và tái định cư, chương trình sẽ phát triển cách tiếp cận có sự tham gia, theo đó các cộng đồng địa phương không được coi là người chiếm giữ rừng bất hợp pháp dưới sự kiểm soát của FME, mà là đối tác tiềm năng trong việc quản lý tài nguyên thiên nhiên được cải thiện. Cách tiếp cận có sự tham gia này được nêu rõ trong Khung tiến trình.

- b) Tất cả những người di dời sẽ được bồi thường toàn bộ giá trị khi mất đất và các tài sản khác, mặc dù những người phải di dời đó chiếm đất bất hợp pháp không thể hợp pháp hóa sẽ chỉ được bồi thường cho phần thu nhập thu được từ khu đất đó bị mất.
- c) Tái định cư của các cá nhân hoặc cộng đồng (dù là tự nguyện hay không tự nguyện) sẽ không được tài trợ bởi dự án và vấn đề này cần được làm rõ ràng để đảm bảo rằng các FMC không trả lời trên NCR-JERP cho hỗ trợ tài chính đó. Cần phải tìm tất cả các giải pháp thay thế để tránh trong trường hợp có thể thực hiện hoặc ít nhất là giảm thiểu tái định cư (được tài trợ hoàn toàn bởi Chính phủ nhưng được bảo vệ theo khung Chính sách này). Người di dời cần được hỗ trợ trong nỗ lực của họ để cải thiện sinh kế và mức sống hoặc là khôi phục lại được ít nhất tương đương với mức sống trước khi di dời hoặc với mức sống trước khi bắt đầu thực hiện dự án.
- d) Kế hoạch thu hồi đất và cung cấp bồi thường sẽ được thực hiện với sự tham vấn với những người di dời. Khung tiến trình giải thích các tham vấn này sẽ được tạo điều kiện như thế nào và chúng sẽ dựa trên các thực tiễn tốt hơn liên quan đến sự tham gia của các bên liên quan hiệu quả đã được thể hiện trong các chương trình và dự án tài trợ khác của NHTG tại Việt Nam.

Các nhóm dễ bị tổn thương, theo SESA được xác định là các hộ gia đình sống trong nghèo đói theo tiêu chí nghèo đa chiều mới của Bộ LĐ, TB&XH, các hộ gia đình có phụ nữ làm chủ hộ, cựu chiến binh, các thành viên hộ gia đình bị thiếu năng về trí tuệ và nhóm dân tộc thiểu số (đặc biệt nhưng không chỉ riêng nhóm dân tộc thiểu số lớn sống trong một làng mà cả nhóm dân tộc thiểu số nhỏ hơn sống cùng làng) sẽ được xác định và đặc biệt chú ý đến các nhóm này trong quá trình thực hiện RAP cụ thể. Trường hợp các nhóm dân tộc thiểu số có liên quan đến các điều khoản được thể hiện trong Khung Chính sách Dân tộc thiểu số (EMPF).

2 Khung pháp lý

Phần này tìm cách đảm bảo tính tương thích của các yêu cầu của Chính sách hoạt động của Ngân hàng thế giới OP 4.12 và dẫn đến các nguyên tắc và định nghĩa về người bị di dời ở trên, với khung pháp lý của Việt Nam. Cách tiếp cận của Chính phủ Việt Nam đối với việc thu hồi và bồi thường đất - về chính sách, luật pháp và quy định hoặc thực tiễn - nói chung là tương thích với các yêu cầu chính sách của Ngân hàng Thế giới:

- a) Hầu hết mọi người không có quyền sử dụng đất hợp pháp có thể đáp ứng các điều kiện hợp pháp hóa và nhận bồi thường thiệt hại nhưng cần phải thừa nhận rằng đất rừng phòng hộ bị loại trừ ngoại trừ trong bối cảnh hỗ trợ những người di dời phát triển sinh kế bền vững, không làm suy yếu việc quản lý và bảo vệ rừng bền vững;
- b) Những người bị ảnh hưởng đã đăng ký hợp pháp (bao gồm cả những người có thể nghỉ làm, nghỉ học hoặc cho các mục đích khác sẽ được cung cấp các tùy chọn bao gồm di dời đến một địa điểm được cải thiện, nhận tiền mặt, và nếu cần đất canh tác nông nghiệp tương đương và/hoặc đất phù hợp cho lâm nghiệp sản xuất và/hoặc cơ hội đào tạo nghề ngắn hạn hoặc kết hợp giữa các tùy chọn này và
- c) Trong trường hợp tái định cư vật lý, thì các địa điểm mới không chỉ đáp ứng yêu cầu về cơ sở hạ tầng và dịch vụ được cải thiện mà còn có cơ hội tận hưởng mức sống cao hơn. Các khoản phụ cấp được cung cấp để hỗ trợ những người di dời trong thời kỳ

chuyển tiếp để đảm bảo họ ít nhất có thể khôi phục mức sống của họ về mức trước khi di dời. Điều cũng cần thiết là nơi tái định cư sẽ đến các làng hiện tại, có khả năng là nếu điều đó xảy ra trong ER-P này, rằng mức sống ở các làng này không bị giảm đi do người di dời chuyển đến.

2.1 Khung pháp lý của Chính phủ Việt Nam

Khung pháp lý của Chính phủ liên quan đến thu hồi đất, bồi thường và tái định cư dựa trên Hiến pháp của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam (2013), và Luật đất đai 2013 (sửa đổi) và các nghị định/hướng dẫn liên quan khác. Các tài liệu pháp lý chính được áp dụng cho RPF này bao gồm:

a) Các văn bản pháp luật gồm:

- Hiến pháp của Việt Nam 2013;
- Luật đất đai 45/2013/QH13 có hiệu lực từ 1/7/2014;
- Luật Bảo vệ và Phát triển rừng số 29/2004/QH11 ngày 14/12/2004.
- Luật Lâm nghiệp số 66/2018/QH14 có hiệu lực từ ngày 1 tháng 1 năm 2019

b) Các quy định về Khung bồi thường:

- Nghị định số 43/2014/ND-CP ngày 15 tháng 5 năm 2014 hướng dẫn chi tiết một số điều của Luật Đất đai 2013;
- Nghị định số 444/2014/ND-CP ngày 15 tháng 5 năm 2014 quy định về phương pháp xác định giá đất; điều chỉnh khung giá đất, bảng giá đất; định giá cụ thể giá đất và hoạt động tư vấn giá đất;
- Nghị định số 47/2014/NĐ-CP ngày 15 tháng 5 năm 2014 quy định bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi Nhà nước thu hồi đất;
- Nghị định số 38/2013/NĐ-CP ngày 23 tháng 4 năm 2013 về quản lý và sử dụng nguồn hỗ trợ phát triển chính thức (ODA) và nguồn vốn vay ưu đãi của NHTG;
- Thông tư số 36/2014/TT-BTNMT ngày 30 tháng 6 năm 2014 quy định chi tiết phương pháp định giá đất; xây dựng, điều chỉnh bảng giá đất; định giá đất cụ thể và tư vấn xác định giá đất
- Thông tư số 37/2014/TT-BTNMT ngày 30 tháng 6 năm 2014 quy định chi tiết về bồi thường, hỗ trợ, tái định cư khi nhà nước thu hồi đất;
- Quyết định số 1956/2009/QĐ-TTg, ngày 17/11/2009, do Thủ tướng Chính phủ phê duyệt đề án “đào tạo nghề cho lao động nông thôn đến năm 2020”;
- Quyết định số 52/2012/QĐ-TTg, ngày 16/11/2012 về chính sách hỗ trợ giải quyết việc làm và đào tạo nghề cho người lao động bị thu hồi đất nông nghiệp;

Các luật, nghị định và quy định khác liên quan đến quản lý đất đai, thu hồi và tái định cư bao gồm Luật Xây dựng 50/2014/QH13, ngày 18 tháng 6 năm 2014, về hoạt động xây dựng, quyền và nghĩa vụ của tổ chức và cá nhân đầu tư vào hoạt động xây dựng công trình dân dụng; Nghị định 102/2014/NĐ-CP về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực đất đai được thay thế bằng Nghị định số 15/2013/NĐ-CP ngày 6/2/2013 về quản lý chất lượng công trình; Nghị định số 12/2009/NĐ-CP của Chính phủ, ngày 12 tháng 2 năm 2009 về quản lý dự án đầu tư xây dựng và thay thế Nghị định 16/2005/NĐ-CP, Nghị định 38/2013/NĐ-CP của Chính phủ về Quản lý và sử dụng quỹ hỗ trợ phát triển chính thức (ODA) và Nghị định 126/2014/NĐ-CP của Chính phủ về thực thi Luật hôn nhân và gia đình, quy định rằng tất cả các tài liệu đăng ký tài sản gia đình và quyền sử dụng đất phải được ghi tên của cả hai chồng và vợ; Quyết định của các tỉnh chương trình liên quan đến bồi thường, hỗ trợ và tái định cư trên lãnh thổ tỉnh cũng sẽ được áp dụng cho từng tỉnh Đề án giảm phát thải có liên quan.

Luật Bảo vệ và Phát triển rừng 2004 quy định về quản lý, bảo vệ, phát triển và sử dụng rừng (sau đây gọi chung là bảo vệ và phát triển rừng); và quyền và nghĩa vụ của chủ rừng. Luật này áp dụng cho các cơ quan nhà nước, các tổ chức trong nước, hộ gia đình và cá nhân, người Việt ở nước ngoài cũng như các tổ chức, cá nhân nước ngoài tham gia bảo vệ và phát triển rừng ở Việt Nam. Tuy nhiên, cần nhấn mạnh rằng rừng phòng hộ và rừng đặc dụng thuộc về người dân Việt Nam, được đại diện bởi CPVN và các nhóm phi phủ KHÔNG ĐƯỢC sở hữu một trong hai loại đất này. Các nhóm khác có thể sử dụng đất rừng như vậy nếu được FME cho phép nhưng không hợp pháp cho các hoạt động dẫn đến nạn phá rừng

Luật Lâm nghiệp (2018) có một loạt các hoạt động không được bao gồm trong luật trước đó. Bao gồm: Mở rộng phạm vi chế biến và kinh doanh LSNG và lợi ích tích lũy từ việc cung cấp dịch vụ môi trường rừng, thể chế hóa các tổ chức sở hữu rừng theo quy định của Hiến pháp 2013 và đặc biệt liên quan đến REDD+ đánh giá giảm phát thải do phá rừng và suy thoái rừng, quản lý rừng bền vững, bảo tồn và tăng cường trữ lượng các-bon rừng và các quy định bổ sung về quyền và nghĩa vụ của cộng đồng được giao rừng thiêng (những khu vực rừng này không thể được khai thác), rừng phòng hộ và rừng sản xuất của Nhà nước.

Ngoài ra còn có đề xuất cho cộng đồng địa phương có thể nhận thanh toán trực tiếp từ Nhà nước (NCR-JERP thông qua BSP đang tìm cách đảm bảo rằng các khoản thanh toán đó được thực hiện trên cơ sở nhóm, làng hoặc xã vì những lý do được giải thích trong ER -PD và trên cơ sở tham vấn được thực hiện cho đến nay), điều mà trước đây không thể thực hiện được với xã (hoặc trong một số trường hợp thành lập các hợp tác xã được Nhà nước công nhận) là cấp tổ chức thấp nhất có thể nhận được các khoản thanh toán đó.

Luật, nghị định và quyết định liên quan đến công bố thông tin tại Điều 67 Luật đất đai số 45/2013/QH13, yêu cầu tiết lộ thông tin cho người bị ảnh hưởng trước khi mua đất nông nghiệp và phi nông nghiệp trong vòng tối đa 90 ngày và 180 ngày tương ứng.

Các nghị định liên quan đến bảo vệ và bảo quản tài sản văn hóa bao gồm Nghị định số 98/2010/NĐ-CP. Các quy định chi tiết để thực hiện một số điều của Luật Di sản văn hóa và Luật chỉnh sửa và bổ sung một số điều của Luật Di sản văn hóa đòi hỏi các địa điểm hiện được công nhận là di tích văn hóa và lịch sử, cần được giữ nguyên trạng theo các quy định pháp luật hiện hành.

Tài liệu liên quan đến khiếu nại và giải quyết các cơ chế khiếu nại: Luật Khiếu nại 02/2011/QH13 ngày 11 tháng 11 năm 2011, Nghị định số 75/2012/NĐ-CP của Chính phủ ngày 10 tháng 3 năm 2012.

RPF này đã được đệ trình lên Thủ tướng Chính phủ để xin các miễn trừ sau:

- a) Miễn trừ Điều 7 và Điều 18 của Nghị định 22/CP để cho phép các biện pháp hỗ trợ và cải tạo đối với người sử dụng đất bất hợp pháp theo yêu cầu của OP 4.12, khoản 15 và 16; và
- b) Miễn trừ các Điều 8 và 17 của Nghị định 22/CP để đảm bảo rằng đơn giá đất và tài sản để bồi thường sẽ có chi phí thay thế theo quy định tại khoản 6 OP 4.12.

2.2 Chính sách hoạt động của Ngân hàng Thế giới về Tái định cư không tự nguyện (OP 4.12)

Ngân hàng Thế giới nhận ra rằng tái định cư không tự nguyện có thể gây ra khó khăn nghiêm trọng về lâu dài, nghèo đói và thiệt hại môi trường trừ khi các biện pháp thích hợp được lên kế hoạch và thực hiện cẩn thận. Chính sách Tái định cư của Ngân hàng OP 4.12, bao gồm các biện pháp bảo vệ để giải quyết và giảm thiểu rủi ro kinh tế, xã hội và môi trường phát sinh từ việc tái định cư không tự nguyện.

Mục tiêu của chính sách tái định cư không tự nguyện của Ngân hàng Thế giới bao gồm:

- (i) Tái định cư không tự nguyện cần được tránh hoặc được giảm đến mức tối thiểu, sau khi đưa ra nhiều phương án có thể lựa chọn trong quá trình thiết kế chương trình hoặc tiêu dự án;
- (ii) Trong trường hợp tái định cư không tự nguyện là không thể tránh khỏi, các hoạt động tái định cư cần được hình thành và thực hiện như những chương trình phát triển bền vững, đầu tư đủ để cho phép những người bị ảnh hưởng bởi dự án chia sẻ lợi ích. Những người bị ảnh hưởng phải được tham vấn rõ ràng và được tham gia vào các chương trình lập kế hoạch và thực hiện các chương trình tái định cư; và
- (iii) Những người bị ảnh hưởng cần được hỗ trợ để bảo đảm điều kiện sống và mức sống của mình ít nhất tương đương hoặc tốt hơn trước khi bắt đầu thực hiện dự án.

2.3 So sánh quy định của Chính phủ Việt Nam và chính sách của Ngân hàng thế giới

Có một số khác nhau giữa Luật, chính sách, quy định của Chính phủ Việt Nam liên quan đến thu hồi/tái định cư và chính sách của Ngân hàng Thế giới OP 4.12 về Tái định cư không tự nguyện. Bảng sau đây nêu bật những khác biệt chính để thiết lập cơ sở cho việc thiết kế các nguyên tắc được áp dụng để bồi thường, hỗ trợ và hỗ trợ phục hồi sinh kế cho các hộ gia đình bị ảnh hưởng, sẽ được áp dụng cho Đề án giảm phát thải này

Bảng 2. So sánh giữa chính sách của Chính phủ Việt Nam và Ngân hàng Thế giới liên quan đến tái định cư không tự nguyện

<i>Chủ đề</i>	Chính sách hoạt động OP4.12 của NHTG	Chính phủ Việt Nam	Chính sách áp dụng cho chương trình
1. Tài sản đất			
<i>Mục tiêu chính sách</i>	Người bị ảnh hưởng của dự án/chương trình cần được hỗ trợ trong nỗ lực của họ để cải thiện sinh kế và mức sống hoặc là khôi phục lại được ít nhất tương đương với mức sống trước khi di dời hoặc với mức sống trước khi bắt đầu thực hiện dự án.	Không được đề cập Tuy nhiên, có một điều khoản hỗ trợ được xem xét bởi UBND tỉnh để đảm bảo họ có một nơi để sống, để ổn định đời sống và sản xuất của họ. (Điều 25 Nghị định 47). Trong trường hợp số tiền bồi thường / hỗ trợ là không đủ cho người dân tái định cư để mua một lô đất tái định cư / căn hộ tối thiểu, họ sẽ được hỗ trợ về tài chính để có thể mua một lô đất tái định cư / căn hộ tối thiểu (Điều 86 của Luật Đất đai năm 2013 và Điều 27 của Nghị định 47)	Sinh kế và nguồn thu nhập sẽ được phục hồi trong thực tế hoặc là khôi phục lại được ít nhất tương đương với mức sống trước khi di chuyển hoặc với mức sống trước khi bắt đầu thực hiện dự án.
<i>Hỗ trợ cho các hộ gia đình bị ảnh hưởng là những người không có quyền pháp lý hoặc yêu cầu bồi thường đất mà họ đang chiếm giữ</i>	Hỗ trợ phục hồi cho tất cả những người bị di dời để đạt được mục tiêu của chính sách (để cải thiện sinh kế và mức sống hoặc khôi phục lại được ít nhất tương đương với mức sống trước khi di chuyển hoặc với mức sống trước khi bắt đầu thực hiện dự án).	Đất nông nghiệp chỉ được sử dụng trước ngày 1 tháng 7 năm 2004 là hội đủ điều kiện để được bồi thường. Các trường hợp khác có thể được xem xét hỗ trợ của UBND tỉnh nếu cần thiết.	Hỗ trợ tài chính với số tiền đã thỏa thuận sẽ được cung cấp cho tất cả những người BAH, bất kể tình trạng pháp lý của họ, cho đến khi sinh kế và tiêu chuẩn phục hồi sinh hoạt của họ về mặt thực tế, ít nhất là, cho các mức trước khi di dời.
<i>1.3. Bồi thường cho các công trình bất hợp pháp</i>	Bồi thường theo chi phí thay thế cho tất cả các công trình, bất kể tình trạng pháp lý.	Không bồi thường	Hỗ trợ ở mức chi phí thay thế cho tất cả công trình kiến trúc bị ảnh hưởng, bất kể tình trạng pháp lý.
2. Bồi thường			
<i>2.1. Phương pháp xác định mức bồi thường</i>	Bồi thường cho mất đất đai và các tài sản khác cần được trả theo chi phí thay thế đầy đủ.	Bồi thường thiệt hại đối với tài sản bị mất được tính theo giá sát với giá chuyển nhượng trên thị trường hoặc chi phí của công trình mới xây dựng. Ủy ban nhân dân tỉnh được phép xác định giá bồi thường cho các loại tài	Đơn vị định giá đất độc lập xác định giá đất để tính mức bồi thường. Giá này được Hội đồng thẩm định giá đất thẩm định và được duyệt bởi Ủy ban nhân dân tỉnh để trả đầy đủ chi phí thay thế.

<i>Chủ đề</i>	Chính sách hoạt động OP4.12 của NHTG	Chính phủ Việt Nam	Chính sách áp dụng cho chương trình
		sản khác nhau. Định giá đất độc lập có thể được sử dụng để xác định giá đất, giá này được thẩm định bởi Hội đồng thẩm định đất trước khi phê duyệt của UBND tỉnh.	
<i>2.2. Bồi thường cho mất thu nhập hoặc mất phương tiện sinh kế</i>	Tất cả các mất mát về thu nhập cần được bồi thường (cho dù người bị ảnh hưởng có di dời hay không di dời)	Chỉ hỗ trợ mất thu nhập những hộ có đăng ký kinh doanh. Hỗ trợ tài chính bổ sung sẽ được cung cấp.	Tất cả các mất mát về thu thập sẽ phải được bồi thường và khi cần thiết cần đạt được mục tiêu chính sách, các hỗ trợ phát triển sẽ được bổ sung cho phần bồi thường.
<i>2.3. Bồi thường cho tác động gián tiếp do việc chiếm dụng đất và các công trình kiến trúc.</i>	Theo thông lệ tốt thì bên vay cần tiến hành đánh giá xã hội và thực hiện các biện pháp nhằm giảm thiểu và giảm nhẹ các tác động kinh tế - xã hội bất lợi, nhất là đối với người nghèo và các nhóm dễ bị tổn thương.	Không được giải quyết	Việc đánh giá xã hội đã được tiến hành, và các biện pháp xác định và được thực hiện nhằm giảm thiểu và giảm nhẹ các tác động kinh tế - xã hội bất lợi, nhất là đối với người nghèo và các nhóm dễ bị tổn thương
<i>2.4. Hỗ trợ và khôi phục sinh kế</i>	Cung cấp hỗ trợ và khôi phục sinh kế để đạt được các mục tiêu chính sách.	Cung cấp các biện pháp hỗ trợ và khôi phục sinh kế. Không có hoạt động theo dõi việc phục hồi sinh kế đầy đủ sau khi kết thúc TĐC.	Cung cấp hỗ trợ và khôi phục sinh kế để đạt được các mục tiêu chính sách. Những yếu tố này sẽ được giám sát chi tiết trong Kế hoạch hành động tái định cư.
<i>2.5.Tham vấn và công bố thông tin</i>	Tham gia vào việc lập kế hoạch và thực hiện, đặc biệt là khẳng định các tiêu chí đủ điều kiện nhận bồi thường và hỗ trợ, và tiếp cận Cơ chế Giải quyết Khiếu nại.	Tập trung chủ yếu vào tư vấn trong quá trình lập kế hoạch (tham khảo ý kiến về dự thảo phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư và kế hoạch đào tạo, chuyển đổi nghề nghiệp và tạo điều kiện cho công việc tìm kiếm); chia sẻ thông tin và công bố thông tin.	Sự tham vấn và tham gia phải được kết hợp chặt chẽ trong quá trình thiết kế RAP cùng với việc chia sẻ thông tin với các hộ bị ảnh hưởng và các bên liên quan.
3. Cơ chế phản hồi và giải quyết khiếu nại			

<i>Chủ đề</i>	Chính sách hoạt động OP4.12 của NHTG	Chính phủ Việt Nam	Chính sách áp dụng cho chương trình
	Cơ chế giải quyết khiếu nại cần phải độc lập.	Cùng một cơ quan ra quyết định về đền bù, tái định cư và giải quyết các khiếu nại ở bước đầu tiên. Tuy nhiên, người khiếu nại có thể khiếu nại tại Tòa án từ bước thứ hai nếu muốn những sẽ rất tốn kém và mất thời gian.	Cơ chế khiếu nại và giải quyết khiếu nại độc lập sẽ được thiết lập xây dựng trên cơ sở hệ thống có sẵn của Chính phủ và với sự tham gia của cơ quan giám sát độc lập.
4. Giám sát và đánh giá			
	Cần phải có theo dõi nội bộ và theo dõi độc lập.	Công dân được phép giám sát và báo cáo về hành vi vi phạm trong quản lý và sử dụng đất đai (hoặc thông qua các tổ chức đại diện), bao gồm cả thu hồi đất, bồi thường, hỗ trợ và tái định cư (Điều 199, Luật Đất đai năm 2013). Không có yêu cầu rõ ràng về theo dõi, bao gồm cả theo dõi nội bộ và theo dõi độc lập.	Giám sát nội bộ và giám sát bên ngoài (giám sát độc lập) được duy trì thường xuyên (trên cơ sở các báo cáo hàng tháng đối với giám sát nội bộ và một năm hai lần đối với giám sát độc lập). Vào thời điểm kết thúc dự án, báo cáo cuối cùng được hoàn thiện đánh giá các mục tiêu của chính sách OP4.12 đã đạt được hay chưa.

3 Nguyên tắc và chính sách về bồi thường, hỗ trợ và tái định cư

3.1 Nguyên tắc chung

Tất cả những người bị ảnh hưởng (BAH) bởi Dự án/Chương trình có tài sản hoặc sinh sống trong khu vực bị chiếm dụng phục vụ dự án trước ngày khóa sổ đều có quyền được bồi thường cho các thiệt hại. Những người bị mất thu nhập và/hoặc kế sinh nhai sẽ đủ điều kiện nhận hỗ trợ phục hồi sinh kế căn cứ theo các tiêu chí hợp lệ do chương trình quy định, có tham khảo ý kiến với các PAP. Trước khi kết thúc Dự án nếu thấy sinh kế vẫn chưa được phục hồi bằng với mức trước khi có dự án thì cần xem xét có các biện pháp bổ sung

- Các mức bồi thường sẽ được xác định một cách kịp thời và có sự tham vấn dựa trên các kết quả thẩm định độc lập giá trị đất/tài sản gắn liền với đất được thực hiện bởi thẩm định viên độc lập, người sẽ xác định tỷ lệ bồi thường với chi phí thay thế thực tế. Tất cả các lệ phí và thuế về chuyển nhượng đất và/hoặc nhà ở sẽ được miễn trừ hoặc nếu không sẽ nằm trong gói bồi thường về đất và các công trình/hoặc nhà ở hoặc cơ sở kinh doanh. Chính quyền địa phương sẽ đảm bảo rằng người PAP tự chọn địa điểm tái định cư sẽ nhận được quyền sở hữu tài sản và các giấy chứng nhận theo qui định tương tự như các gói bồi thường dành cho những người chọn phương án chuyển đến khu tái định cư do dự án đề xuất mà không phải mất thêm bất kỳ chi phí phụ trội nào.
- Đất sẽ được bồi thường theo cơ chế “đất đổi đất” hoặc bồi thường bằng tiền mặt tùy theo lựa chọn của người bị ảnh hưởng bất cứ khi nào có thể. Những người mất đất sản xuất từ 20% diện tích trở lên phải được quyền lựa chọn đất đổi đất. Nếu không có đất, BQLCT TW phải đảm bảo rằng thực sự không có đất để đổi đất. Những người mất từ 20% diện tích đất sản xuất trở lên có thể cần được hỗ trợ thêm nhằm phục hồi sinh kế. Những nguyên tắc này cũng được áp dụng đối với những người nghèo và những người thuộc nhóm dễ bị tổn thương mà bị mất từ 10% diện tích đất sản xuất trở lên.
- Những người bị ảnh hưởng chọn phương án “đất đổi đất” sẽ được cấp những lô đất với khả năng sản xuất tương đương với những lô đất bị mất hoặc được cấp lô đất tiêu chuẩn ở khu định cư mới gần nơi ở cũ, và có điều chỉnh bằng tiền mặt để bù cho chênh lệch giá giữa lô đất bị mất và lô đất được cấp. Khu vực tái định cư sẽ được quy hoạch một cách phù hợp và được thực hiện trên cơ sở tham vấn với PAP. Tất cả các cơ sở hạ tầng cơ bản như hệ thống cấp thoát nước, cấp nước sạch, đường dây điện và điện thoại sẽ được cung cấp.
- Những người bị ảnh hưởng chọn phương án “tiền đổi đất” sẽ được bồi thường bằng tiền mặt theo mức chi phí thay thế chi toàn bộ diện tích mảnh đất bị thu hồi. Những người bị ảnh hưởng này sẽ được hỗ trợ trong việc phục hồi sinh kế và tự thu xếp đi di dời.
- Mức bồi thường cho các công trình nhà ở, công trình thương mại, hoặc các loại công trình khác sẽ được trả theo mức chi phí thay thế mà không tính khấu hao công trình

và không trừ các phần vật liệu có thể thu hồi được. Các công trình sẽ được đánh giá riêng rẽ. Nếu mức bồi thường được xác định theo loại công trình thì phải sử dụng giá của công trình có giá trị cao nhất trong nhóm công trình đó (chứ không phải sử dụng mức giá trị thấp nhất).

- Hộ gia đình có các hoạt động tạo thu nhập, hoặc sinh kế bị ảnh hưởng do thi công (tác động tạm thời) sẽ được bồi thường theo nguyên tắc giá thay thế.
- Những hộ bị ảnh hưởng đến nhà ở buộc phải di dời (di chuyển ra khỏi nơi ở ban đầu do diện tích đất còn lại không đảm bảo điều kiện sắp xếp lại nhà ở theo quy định của Luật xây dựng hay bị thu hồi đất hoàn toàn) Ban bồi thường tái định cư địa phương cần tiến hành các hoạt động tham vấn và thỏa thuận giải pháp hỗ trợ tìm kiếm sắp xếp chỗ ở mới cho hộ bị ảnh hưởng.
- Những hộ bị ảnh hưởng đến nhà ở, có khả năng sắp xếp lại nhà ở trên phần đất còn lại phù hợp với điều kiện cụ thể theo quy định của địa phương (không thuộc diện buộc phải di dời) thì áp dụng chính sách chung của dự án theo ma trận quyền lợi đã được thống nhất.
- Những người bị ảnh hưởng sẽ được hỗ trợ đầy đủ (bao gồm cả tiền trợ cấp di chuyển) để vận chuyển đồ dùng và tài sản cá nhân ngoài khoản bồi thường theo chi phí thay thế cho nhà cửa, đất, và những tài sản khác.
- Việc bồi thường và hỗ trợ phục hồi cho người BAH phải được thực hiện ít nhất 30 ngày trước khi thu hồi đối với những người không phải di dời đi và 60 ngày đối với những người sẽ phải di dời. Cần phải xem xét áp dụng ngoại lệ đối với những đối tượng dễ bị tổn thương, bởi họ có thể cần nhiều thời gian hơn. Ngoài ra, nếu phải trả thêm tiền cho trợ cấp tái định cư nhanh hơn cho những người bị ảnh hưởng không thể vì bất kỳ lý do hợp lý nào (chẳng hạn như sinh con, bệnh không rõ nguyên nhân tại thời điểm bản ghi nhớ DMS được ký, nhà mới xây chưa sẵn sàng để ở hoặc cơ sở hạ tầng theo kế hoạch, đặc biệt là nước và điện không được kết nối hoặc nếu trong suốt thời gian đi học, trường không thể nhận thêm học sinh mà không có thêm không gian vật lý hoặc giáo viên bổ sung đang làm việc hoặc không đủ nhân viên tại trung tâm y tế xã.
- Trước khi kết thúc Dự án nếu thấy sinh kế vẫn chưa được phục hồi bằng với mức trước khi có dự án thì cần xem xét có các biện pháp bổ sung
- Các hỗ trợ khác như là hỗ trợ phục hồi kinh tế, đào tạo tập huấn và các hình thức hỗ trợ khác sẽ được cung cấp cho những người bị ảnh hưởng bị mất nguồn thu nhập, đặc biệt là nhóm đối tượng dễ bị tổn thương để nâng khả năng phục hồi và cải thiện thu nhập sau này.

3.2 Chính sách về bồi thường

Tất cả những người BAH được xác định trong khu vực bị ảnh hưởng của Dự án trước ngày khóa sổ kiểm kê được điều tra kinh tế xã hội (BLS) sẽ có quyền được hưởng bồi thường cho

những tài sản bị ảnh hưởng, và các biện pháp khôi phục đủ để giúp họ cải thiện hoặc ít nhất duy trì mức sống, khả năng thu nhập và sản xuất như trước khi có dự án.

Ngày khóa sổ kiểm kê là ngày cơ quan nhà nước có thẩm quyền ban hành thông báo thu hồi đất cho dự án liên quan (Khoản 1, điều 67 Luật đất đai 2013) trước khi thực hiện kiểm đếm chi tiết (DMS). Một cuộc khảo sát đánh giá tác động (điều tra dân số) sẽ được thực hiện trước ngày khóa sổ được công bố để lập danh sách các hộ gia đình bị ảnh hưởng tiềm năng. Những người lấn chiếm khu vực đầu tư hoặc tạo lập tài sản mới (cải tạo, xây mới nhà/vật kiến trúc, trồng cây mới) sau ngày khóa sổ kiểm kê sẽ không có quyền nhận bồi thường hay bất kỳ hỗ trợ nào khác.

Dựa trên báo cáo nghiên cứu khả thi, khảo sát xã hội cơ bản (BLS), đánh giá tác động xã hội ban đầu, tác động của tái định cư: nhóm người bị ảnh hưởng, tái xuống vùng đất bị ảnh hưởng và các tác động khác thông qua IOL. Dựa trên các mục tiêu của chính sách và chính sách hài hòa thu hồi đất, tái định cư được đề xuất cho dự án, lợi ích của người dân bị ảnh hưởng được pháp luật yêu cầu. Những lợi ích cụ thể cho từng nhóm người bị ảnh hưởng được đề cập trong ma trận quyền lợi.

3.2.1 Chính sách bồi thường cho các tác động vĩnh viễn

Đối với việc mất đất nông nghiệp

Đối với những người có quyền sử dụng đất hợp pháp

Nếu diện tích đất bị thu hồi dưới 20% diện tích đất của hộ gia đình BAH (hoặc dưới 10% đối với nhóm dễ bị tổn thương và người nghèo), và diện tích đất còn lại có giá trị về kinh tế, thì sẽ thực hiện bồi thường bằng tiền mặt bằng 100% giá thay thế cho diện tích đất bị thu hồi.

Nếu diện tích đất bị thu hồi chiếm từ 20% trở lên diện tích đất của hộ gia đình (hoặc từ 10% trở lên đối với nhóm dễ bị ảnh hưởng và người nghèo) hoặc phần diện tích còn lại không có giá trị về kinh tế thì phương án “đất đổi đất” cần được ưu tiên. Nếu không có đất, thì BQLCTT phải chứng minh một cách thoả đáng cho NHTG trước khi tiếp tục các biện pháp tiếp theo. Nếu không có đất, hoặc nếu người bị di dời lựa chọn phương án bồi thường tiền mặt, sẽ thực hiện đền bù bằng tiền mặt cho diện tích bị mất bằng 100% chi phí thay thế và người BAH sẽ được hưởng biện pháp phục hồi để khôi phục nguồn thu nhập đã bị mất như được cung cấp dịch vụ khuyến nông, được đào tạo nghề, được cấp đất phi nông nghiệp ở những nơi dễ tiếp cận để có thể kinh doanh hoặc cung cấp các dịch vụ phi nông nghiệp.

Nếu người BAH bởi Dự án có mong muốn và nếu còn đất có giá trị tương đương ở địa điểm khác thì dự án cũng sẽ hỗ trợ những người BAH này tới những khu vực đó xem xét và hỗ trợ các giao dịch pháp lý nếu họ muốn có đất tại đó. Đất nông nghiệp xen kẽ trong khu dân cư, đất vườn ao liền kề với đất ở trong khu dân cư, ngoài việc được bồi thường theo giá thay thế, người BAH di dời còn được hỗ trợ bằng tiền; giá tính hỗ trợ từ 50% đến 70% giá đất ở liền kề; mức hỗ trợ cụ thể do Ủy ban nhân dân tỉnh quyết định cho phù hợp với thực tế tại địa phương và kết hợp các nguyên tắc được ghi nhận trong nguyên tắc người bán và người mua sẵn sàng.

Những người có quyền sử dụng đất tạm thời hoặc thuê đất công/đất của cộng đồng (người BAH bởi dự án có thuê đất công/đất của cộng đồng):

Đền bù bằng tiền mặt tương đương với giá trị đầu tư còn lại trên đất đó hoặc tương đương với giá trị còn lại của hợp đồng thuê đất, nếu có.

Đối với hộ gia đình bị ảnh hưởng đang sử dụng đất do Nhà nước giao khoán vào mục đất nông nghiệp, lâm nghiệp hoặc nuôi trồng thủy sản (không bao gồm đất rừng đặc dụng, rừng phòng hộ) của các nông - lâm trường quốc doanh khi dự án thu hồi thì không được bồi thường về đất nhưng được bồi thường chi phí đầu tư vào đất còn lại, và những người bị ảnh hưởng cũng sẽ nhận được hỗ trợ thêm cho phục hồi thu nhập nếu họ được trực tiếp tham gia vào các hoạt động nông nghiệp theo quy định của Chính phủ. Trường hợp người bị ảnh hưởng nhận đất trên cơ sở hợp đồng nhưng khác với cá nhân quy định như trên, thì chỉ được bồi thường cho các khoản đầu tư trên đất.

Người không có quyền sử dụng đất hợp pháp:

Thay vì được hưởng bồi thường, những người BAH bởi dự án này sẽ nhận hỗ trợ phục hồi bằng tiền mặt bằng 80% giá trị đất. Đất nông nghiệp sử dụng trước ngày 01 tháng 7 năm 2004

sẽ được bồi thường 100% theo Điều 77 Mục 2 của Luật đất đai. Người BAH sẽ được hưởng các biện pháp phục hồi nói trên nhằm đảm bảo mức sống của họ được khôi phục.

Trong trường hợp đất được thuê bằng hợp đồng dân sự giữa các cá nhân, hộ gia đình, tổ chức, thì người sử dụng đất BAH sẽ được bồi thường đối với hoa màu, cây cối, hoặc các sản phẩm thủy sản và trong trường hợp cụ thể có thể được hỗ trợ tìm được một mảnh đất tương tự để thuê.

Trong trường hợp những người BAH sử dụng đất công (hoặc các khu bảo tồn) với điều kiện phải trả lại đất cho Chính phủ khi được yêu cầu, thì người BAH đó sẽ không được đền bù nếu họ không có các quyền hợp pháp đối với đất đó. Nhưng những người BAH sẽ được bồi thường ở mức chi phí thay thế đầy đủ cho hoa màu, cây cối, và những tài sản khác mà họ sử dụng hoặc sở hữu.

Điều tra cơ bản và đánh giá xã hội cần xem xét xem liệu trở ngại hữu hình do Chương trình gây ra (chẳng hạn như hạn chế sử dụng chất hóa học độc hại, ví dụ Roundup vì lý do môi trường bao gồm cả lý do sức khỏe) sẽ áp các chi phí bổ sung cho người BAH và bồi thường bổ sung là cần thiết để bù đắp các chi phí.

Đối với việc mất đất ở

Đất ở không có các công trình kiến trúc: Người có quyền sử dụng đất ở hợp pháp và/hoặc được hợp pháp hóa sẽ được đền bù mất đất bằng tiền mặt đầy đủ theo mức chi phí

thay thế. Đối với người sử dụng đất không có quyền sử dụng đất được công nhận sẽ được hỗ trợ bằng một khoản tiền nhất định. Khoản tiền này sẽ được quyết định bởi UBND tỉnh nhưng sẽ không thấp hơn đánh giá hàng năm về giá bất động sản đối với loại và vị trí sử dụng đất trong tỉnh.

Đất ở có các công trình kiến trúc và phần đất còn lại (không thu hồi) đủ để xây dựng lại (tổ chức lại cuộc sống cho người BAH): Bồi thường mất đất và các công trình kiến trúc bằng tiền mặt cho người BAH theo (i) mức chi phí thay thế đầy đủ đối với người có quyền sử dụng đất hợp pháp và/hoặc đủ điều kiện để hợp pháp hóa; (ii) cấp một khoản tiền hỗ trợ cho người sử dụng đất không có quyền sử dụng đất được công nhận.

Đất ở có công trình kiến trúc và phần đất còn lại không đủ để xây dựng lại (người BAH phải di dời):

(i) Người BAH có quyền hợp pháp hoặc quyền được hợp pháp hóa với đất BAH:

- Một thửa đất có kích thước và chất lượng tương đương, hoặc căn nhà có điều kiện kỹ thuật tương đương trong một khu tái định cư có đầy đủ cơ sở hạ tầng thiết yếu. Nếu không có đất thì trả căn hộ chung cư cho người BAH. Việc này sẽ được thực hiện thông qua tham vấn người BAH. Người BAH sẽ được nhận hoặc chứng nhận quyền sở hữu về đất hoặc căn hộ mà không phải chịu chi phí nào.

HOẶC,

- Theo yêu cầu của người BAH sau khi được cung cấp thông tin đầy đủ, người BAH sẽ được đền bù bằng tiền mặt ở mức chi phí thay thế đầy đủ cộng với khoản tiền tương đương với giá trị các khoản đầu tư cơ sở hạ tầng

tính bình quân cho mỗi hộ gia đình trong khu TĐC. Trong trường hợp này các hộ sẽ tự di dời.

Trong trường hợp số tiền đền bù (hoặc hỗ trợ) thấp hơn giá của một lô đất/căn hộ tối thiểu trong khu vực TĐC của Dự án, thì những người bị di dời sẽ được hỗ trợ khoản chênh lệch để mua được lô đất/căn hộ đó mà không tính thêm chi phí cho họ. Nếu người BAH không chọn phương án nhận một lô đất/ căn hộ trong khu TĐC của dự án, thì họ sẽ được nhận khoản hỗ trợ tài chính tương đương với khoản chênh lệch giữa giá trị của mảnh đất/căn hộ đã chọn và thực nhận.

(ii) Người BAH không có quyền sử dụng hợp pháp hoặc sử dụng theo tập quán đối với đất BAH

- Một khoản tiền hỗ trợ nhất định sẽ được xem xét và quyết định bởi UBND tỉnh.
- Nếu người BAH không còn nơi nào để cư trú sẽ được cung cấp một lô đất hoặc một căn hộ trong khu TĐC phù hợp hoặc họ có thể trả góp hoặc thuê để sống.

Trong trường hợp người BAH thuộc nhóm/hộ gia đình nghèo hoặc dễ bị ảnh hưởng thì sẽ được xem xét hỗ trợ (bằng tiền mặt hoặc hiện vật) để bảo đảm người BAH có đủ khả năng để di dời tới nơi ở mới.

Do mất nhà cửa/công trình

Bồi thường hoặc hỗ trợ bằng tiền mặt sẽ được thực hiện cho tất cả các nhà / công trình tư nhân bị ảnh hưởng, với 100% chi phí thay thế cho vật liệu và lao động, không phân biệt có hoặc không có quyền sở hữu với đất bị ảnh hưởng hoặc giấy phép xây dựng cho các kiến trúc bị ảnh hưởng. Số tiền bồi thường/hỗ trợ đủ để xây dựng lại các ngôi nhà bị ảnh hưởng/vật kiến trúc có cùng chất lượng theo giá thị trường. Theo OP 4.12 giá bồi thường sẽ theo giá thay thế của thị trường địa phương. Không khấu trừ đối với khấu hao hoặc các vật liệu sử dụng lại.

Nếu nhà ở/công trình bị ảnh hưởng một phần, dự án sẽ cung cấp chi phí sửa chữa nhà ở/công trình cho người BAH để khôi phục nguyên trạng hoặc nâng cấp tốt hơn và không có chi phí thêm cho việc đó.

Người thuê nhà

- (i) Người thuê nhà của nhà nước hoặc tổ chức để ở sẽ: (i) được quyền thuê hoặc mua một căn hộ mới có diện tích bằng với diện tích của căn nhà bị ảnh hưởng nếu có nhu cầu; hoặc (ii) được hỗ trợ 60% chi phí thay thế cho đất và nhà bị ảnh hưởng. Công trình do chính người BAH bởi dự án xây dựng lên sẽ được bồi thường đầy đủ theo mức chi phí thay thế.
- (ii) Người thuê nhà với mục đích để ở sẽ được hỗ trợ một khoản trợ cấp di chuyển cho việc di chuyển tài sản, cũng như hỗ trợ trong việc thuê nhà ở mới.

Đối với cây cối và hoa màu trên đất

Đối với hoa màu và cây lâu năm, bất kể tình trạng pháp lý của mảnh đất đó như thế nào, người BAH canh tác trên đất đó sẽ được đền bù theo chi phí thay thế đầy đủ. Việc bồi thường sẽ là đủ để thay thế các loại cây trồng đang canh tác bị mất, cây cối hoặc nuôi trồng thủy sản theo giá thị trường địa phương. Cây lâu năm sẽ được bồi thường với tỷ lệ tính toán về năng suất vòng đời của cây. Cây bị ảnh hưởng có thể di dời và vận chuyển được thì sẽ trả bồi thường cây và chi phí vận chuyển.

Mất thu nhập và/ hoặc các tài sản kinh doanh/ sản xuất

Đối với người BAH bị mất thu nhập và/hoặc các tài sản kinh doanh/sản xuất trong quá trình thu hồi đất, cơ chế bồi thường là:

- (i) Trợ cấp ổn định sản xuất. kinh doanh: Tất cả các doanh nghiệp và hộ kinh doanh có thu nhập bị ảnh hưởng sẽ được bồi thường hoặc hỗ trợ tương đương 30% thu nhập thực tế hàng năm của họ: (i) Đối với các doanh nghiệp/ hộ gia đình có đăng ký kinh doanh sẽ được bồi thường dựa trên thu nhập bình quân hàng năm của họ khai báo với cơ quan thuế trong ba năm gần nhất (ii) Đối với các hộ gia đình không có giấy phép kinh doanh nhưng đã thực hiện nghĩa vụ thuế sẽ được bồi thường, hỗ trợ tương đương 50% mức hỗ trợ cụ thể.

- (ii) Người lao động trong các cơ sở sản xuất, kinh doanh, cơ quan nhà nước bị ảnh hưởng bởi việc thu hồi đất: được nhận trợ cấp tương đương với mức lương tối thiểu theo các quy định trong thời gian chuyển đổi tối đa là 6 tháng. Sẽ được hỗ trợ tìm kiếm việc làm thay thế.
- (iii) Nếu doanh nghiệp phải di dời, dự án sẽ hỗ trợ tìm địa điểm thay thế với lợi thế về vị trí và các điều kiện vật lý tương tự như địa điểm có thể dễ dàng tiếp cận với khách hàng cơ bản; thỏa mãn yêu cầu của doanh nghiệp. Hoặc dự án sẽ bồi thường bằng tiền mặt đối với đất bị ảnh hưởng và kiến trúc gắn liền với đất theo giá thay thế, kèm theo hỗ trợ chi phí vận chuyển tài sản có thể di chuyển.

Bồi thường đối với mồ mả

Bồi thường đối với việc di dời mồ mả sẽ bao gồm các chi phí để mua đất cho việc xây dựng lại mồ mả, đào, di dời, cải táng và các chi phí liên quan khác (phù hợp với một số phong tục truyền thống). Các gia đình hoặc các tập thể bị ảnh hưởng sẽ được bồi thường bằng tiền mặt. Bồi thường bằng tiền mặt sẽ được trả cho mỗi gia đình BAH hoặc nhóm BAH như một khoản được xác định thông qua một quá trình tham vấn với các cộng đồng bị ảnh hưởng. Mức độ bồi thường sẽ được quyết định sau khi có sự tham vấn với hộ gia đình/ cộng đồng có mồ mả bị ảnh hưởng. Mộ của cá nhân và của gia tộc được coi là tài sản văn hóa vật thể (PCR) và mặc dù các chi phí liên quan đến việc di dời mồ mả có thể đã nằm trong kế hoạch TĐC, nhưng vẫn cần áp dụng chính sách của NHTG OP 4.11 về tài sản văn hóa vật thể và cần tham chiếu tới Kế hoạch Quản lý Môi trường hoặc Sổ tay thực hiện dự án.

Bồi thường đối với các tài sản khác

Trong trường hợp các hộ gia đình bị ảnh hưởng có hệ thống điện thoại, đồng hồ nước, đồng hồ điện, truyền hình cáp, truy cập internet (thuê bao) bị ảnh hưởng, cũng sẽ được bồi thường theo đơn giá lắp đặt mới theo đơn giá mà nhà cung cấp thông báo và quy định

Bồi thường cho công trình công cộng

Đối với các công trình công cộng như trường học, các cầu, nhà máy, nguồn nước, đường giao thông, hệ thống thu gom/chứa rác thải v.v. bị ảnh hưởng bởi dự án phải đảm bảo các công trình trên sẽ được phục hồi hoặc sửa chữa mà người dân không phải trả bất kỳ chi phí nào. Đối với các công trình công cộng của cộng đồng phục vụ trực tiếp đến nhu cầu phát triển và đời sống dân sinh như kênh mương thủy lợi, trường học, trạm y tế, đường giao thông, điện, viễn thông, cáp quang cần phải được bồi thường theo giá thay thế và/hoặc làm phục hồi như trước khi có dự án hoặc với chất lượng tốt hoặc sẽ bồi thường theo chi phí thay thế mà đã được xác định trong tham vấn với người bị ảnh hưởng.

Thu hồi đất trong hành lang an toàn công trình, hộ BAH có nhà, công trình xây dựng

trên đất nằm trong hành lang bảo vệ an toàn và hành lang thoát lũ công trình, sẽ được xem xét, đánh giá về mức độ BAH và được bồi thường, hỗ trợ phù hợp với chính sách của dự án.

Cần lưu ý rằng chính sách bồi thường cho các tác động vĩnh viễn là cần thiết để thẩm định viên độc lập xác định bồi thường với chi phí thay thế thực tế.

3.2.2 *Chính sách bồi thường cho các tác động tạm thời trong thời gian thi công*

Người BAH phải chịu tác động bất lợi tạm thời do các công trình dự án được hưởng những lợi ích sau:

Đối với thiệt hại về các công trình kiến trúc của tư nhân hoặc công cộng do nhà thầu gây ra:

Tài sản bị hư hỏng sẽ được các nhà thầu khôi phục lại tình trạng cũ, ngay sau khi hoàn thành các công trình dân dụng. Theo thông số kỹ thuật hợp đồng của họ, các nhà thầu sẽ được yêu cầu hết sức cẩn thận để tránh làm hỏng tài sản trong các hoạt động xây dựng của họ. Khi xảy ra thiệt hại, nhà thầu sẽ được yêu cầu sửa chữa thiệt hại và cũng có thể phải bồi thường cho các gia đình, nhóm, cộng đồng hoặc cơ quan chính phủ bị ảnh hưởng với cùng mức bồi thường áp dụng cho tất cả các tài sản khác bị ảnh hưởng bởi Dự án.

Người bị ảnh hưởng thứ cấp:

Chính sách bồi thường này áp dụng đối với những người bị ảnh hưởng bởi việc xây dựng các khu TĐC độc lập hoặc theo nhóm. Do tất cả những người BAH gián tiếp có khả năng sẽ bị ảnh hưởng giống như người BAH trực tiếp nên họ sẽ được quyền hưởng bồi thường và hỗ trợ phục hồi theo các mức độ ảnh hưởng và theo giá và thủ tục bồi thường áp dụng cho tất cả người BAH trong dự án này.

Bồi thường cho thiệt hại về tài sản cộng đồng:

Trong trường hợp mà cơ sở hạ tầng của cộng đồng như trường học, cầu, nhà máy, nguồn nước, đường giao thông, hệ thống thoát nước thải bị hư hỏng thì dự án sẽ phải đảm bảo rằng những công trình này sẽ được phục hồi hoặc sửa chữa mà không tính phí cho cộng đồng và theo tiêu chuẩn đáp ứng yêu cầu của cộng đồng

Các thiệt hại khác có thể xác định trong quá trình thực hiện:

Các tác động khác được xác định trong quá trình thực hiện dự án sẽ được bồi thường phù hợp với các nguyên tắc của Khung chính sách TĐC và chính sách OP4.12 của NHTG. Bất kỳ sự gián đoạn kinh doanh sẽ được bồi thường theo các nguyên tắc của Khung chính sách TĐC này.

Hỗ trợ cho các hộ nông nghiệp bị ảnh hưởng do ngừng cung cấp nước trong quá trình xây dựng (nếu có). Người dân trong khu vực bị ảnh hưởng bởi sự mất / hạn chế nguồn nước do nước tưới không khả thi trong quá trình xây dựng. Hỗ trợ bằng thu nhập ròng trung bình mỗi tháng, không dưới 3 tháng, theo các điều kiện và mức độ ảnh hưởng cụ thể, UBND tỉnh quyết định trong các trường hợp cụ thể. Ưu tiên tham gia các chương trình khuyến nông. Trong quá trình phát triển kế hoạch hỗ trợ, cần xác định và tham khảo ý kiến đầy đủ với các hộ bị ảnh hưởng.

3.2.3 Các khoản hỗ trợ phục hồi sinh kế

Bên cạnh việc bồi thường trực tiếp cho những tài sản bị thiệt hại, những người di dời còn được nhận tiền trợ cấp bổ sung để trang trải cho những chi phí trong giai đoạn chuyển tiếp. Các mức hỗ trợ sẽ được điều chỉnh, có tính đến yếu tố lạm phát và tăng giá cho phù hợp với thời gian chi trả. Các khoản hỗ trợ này bao gồm, nhưng không hạn chế, những khoản sau:

Ảnh hưởng tới đất ở

- (i) **Hỗ trợ di chuyển chỗ ở:** Hỗ trợ sẽ được cung cấp bằng cách sử dụng định mức chi phí áp dụng cho các khoản phụ cấp tương tự trong tỉnh với số tiền phải trả cao hơn cho những người bị ảnh hưởng chuyển đến huyện hoặc tỉnh khác.
- (ii) **Hỗ trợ di chuyển:** Tổ chức và người BAH được Nhà nước giao đất, cho thuê đất hoặc đang sử dụng đất hợp pháp khi Nhà nước thu hồi đất mà phải di chuyển cơ sở sản xuất, kinh doanh thì được hỗ trợ kinh phí để tháo dỡ, di chuyển và lắp đặt lại. Mức hỗ trợ được tính theo chi phí thực tế tại thời điểm di dời, trên cơ sở tổ chức tự kê khai và tổ chức làm nhiệm vụ bồi thường kiểm tra. Sau đó trình cơ quan thẩm quyền phê duyệt.
- (iii) **Hỗ trợ thuê nhà ở** sẽ được cung cấp cho những người bị di dời trong thời gian được chờ phân đất hoặc căn hộ cộng với thời gian xây dựng nhà mới. Trong trường hợp thay thế các lô đất, trợ cấp thuê nhà sẽ kéo dài cho đến giai đoạn ngôi nhà mới được xây dựng.

Ảnh hưởng tới đất nông nghiệp:

- (i) **Hỗ trợ việc mất sinh kế (trong giai đoạn chuyển tiếp):** (i) người BAH bị mất từ 20-70% đất nông nghiệp (hoặc 10-70% đối với các nhóm dễ bị ảnh hưởng và người nghèo) sẽ được hỗ trợ một khoản 30 kg gạo /người/tháng trong 6 tháng nếu không phải di dời, và trong 12 tháng nếu phải di dời. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở các vùng có điều kiện kinh tế khó khăn đặc biệt, mức hỗ trợ tối đa là 24 tháng; (ii) người BAH bị mất trên 70% đất nông nghiệp sẽ được hỗ trợ trong 12 tháng nếu không phải di dời và trong 24 tháng nếu phải di dời. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở các vùng có điều kiện kinh tế khó khăn đặc biệt, mức hỗ trợ tối đa là 36 tháng; (iii) Đối với các hộ bị ảnh hưởng dưới 20% diện tích đất nông nghiệp mà phần diện tích đất canh tác còn lại không đủ điều kiện canh tác tiếp thì sẽ được trợ cấp trong 12 tháng.

Nếu bồi thường theo phương thức “đất đổi đất”, những người bị ảnh hưởng sẽ được hỗ trợ các cây giống, các chương trình khuyến nông- lâm nghiệp, chăn nuôi.

- (ii) **Hỗ trợ chuyển đổi nghề nghiệp/kỹ năng:** Dự án sẽ đưa ra một vài phương án để người BAH lựa chọn trong các cuộc tham vấn và tham khảo nhu cầu thị trường và nhu cầu khu vực. Mức hỗ trợ tài chính sẽ từ 1,5 đến 5 lần giá thay thế của đất nông nghiệp đã thu hồi nhưng tùy thuộc vào hạn mức giao đất của địa phương có hiệu lực tại thời điểm bàn giao đất.
- (iii) **Hỗ trợ cho đào tạo nghề, học nghề tại các cơ sở dạy nghề:** Có ít nhất một thành viên của hộ gia đình bị ảnh hưởng do mất đất sản xuất sẽ được nhận đào tạo nghề trong

tỉnh. Các hộ tham gia vào chương trình đào tạo sẽ được miễn tiền học phí. Sau khi hoàn thành khóa đào tạo, họ sẽ được ưu tiên để được tuyển dụng trong ngành sản xuất tại địa phương nếu và khi có chỗ trống. Họ sẽ vẫn tiếp tục nhận trợ cấp chuyển tiếp cho đến khi những người bị ảnh hưởng này hoàn thành các khóa học và được tuyển dụng

- (iv) **Trợ cấp đối với đất nông nghiệp, đất vườn, đất ao hồ liền kề khu dân cư, và không nằm trong hạng mục đất ở:** hỗ trợ thêm (40% giá trị bồi thường cho thửa đất liền kề khu dân cư) đối với đất vườn, ao; và (50% giá bồi thường cho thửa đất liền kề khu dân cư) đối với đất nông nghiệp.

Các trợ cấp/ hỗ trợ khác:

- (i) **Tiền thưởng khuyến khích:** Tất cả các hộ bị ảnh hưởng dọn ra khỏi vùng đất bị ảnh hưởng ngay sau khi nhận được bồi thường và trợ cấp sẽ được trợ cấp ưu đãi tùy theo khả năng của mỗi địa phương. Tuy nhiên, điều này cần được áp dụng linh hoạt để xem xét hoàn cảnh riêng của từng hộ gia đình BAH như được chỉ ra ở những nơi khác trong RPF này.
- (ii) **Trợ cấp sửa chữa:** Nếu nhà/các cấu trúc bị ảnh hưởng một phần và phần cấu trúc còn lại có khả năng sử dụng được tiếp, dự án sẽ trợ cấp một khoản tương đương bằng 20% giá bồi thường cho phần cấu trúc bị ảnh hưởng để các hộ bị ảnh hưởng khôi phục ở mức ban đầu hoặc tốt hơn.
- (iii) **Tất cả các hộ bị di dời tự lo chỗ ở:** số tiền hỗ trợ để đầu tư chi phí cơ sở hạ tầng / m² công bố của Bộ Xây dựng, diện tích đất để hỗ trợ là diện tích đất thực tế thu hồi nhưng không quá hạn mức giao đất theo quy định.
- (iv) Các hộ gia đình bị di dời có trẻ em là học sinh các cấp sẽ được hỗ trợ 1 năm học phí theo mức quy định của ngành Giáo dục;

Trợ cấp/ hỗ trợ cho các hộ dễ bị tổn thương :

- (i) Đối với các hộ gia đình không có đất: hỗ trợ thông qua việc cung cấp một căn hộ theo hình thức mua hoặc thuê để ở (tùy theo sự lựa chọn của người BAH). Hỗ trợ bổ sung sẽ được xem xét nếu cần thiết để đảm bảo người BAH có nơi sinh sống.
- (ii) Các hộ gia đình chính sách: (i) các hộ gia đình di dời là các hộ có bà mẹ anh hùng, anh hùng lực lượng vũ trang, anh hùng lao động, cựu chiến binh, thương binh hoặc liệt sĩ, (ii) các hộ gia đình di dời là hộ nghèo mà có 10% trở lên đất sản xuất bị ảnh hưởng hoặc ít hơn 10% đất bị ảnh hưởng nhưng phần đất còn lại không sử dụng được sẽ được hỗ trợ theo quy định của UBND tỉnh cho mỗi hộ gia đình (có xác nhận của chính quyền địa phương).
- (iii) Các nhóm dễ bị tổn thương khác: Nữ chủ hộ có người phụ thuộc, hộ gia đình có người tàn tật, người già không có nguồn hỗ trợ, hộ nghèo, hộ cận nghèo và các hộ gia đình dân tộc thiểu số sẽ được hỗ trợ thêm như những hộ nghèo theo chính sách của tỉnh.

- (iv) Người BAH, những người sẽ bị mất nguồn thu nhập sẽ được tham gia trong các chương trình phục hồi thu nhập. Các biện pháp phục hồi thu nhập cũng như các dịch vụ khuyến nông, đào tạo và tạo nghề, tiếp cận tín dụng và giao đất phi nông nghiệp cho kinh doanh / hoạt động phi nông nghiệp và / hoặc các biện pháp khác phù hợp sẽ được trao cho người BAH mất đi nguồn thu nhập để đảm bảo cuộc sống của họ được phục hồi như trước khi có dự án.

Ngoài các hỗ trợ nêu trên, căn cứ vào tình hình thực tế dự án có thể xem xét quyết định các biện pháp hỗ trợ khác để đảm bảo ổn định đời sống, văn hóa tinh thần, sản xuất và sinh kế cho người BAH.

Bảng 3.1 Ma trận quyền lợi

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng	Quyền lợi được hưởng	Tổ chức thực hiện
<p>1. Đất sản xuất⁸ (Đất nông nghiệp, đất vườn, ao,...) nằm trong hoặc ngoài phạm vi diện tích đất ở.</p>	<p><u>Người sử dụng đất có QSDĐ hợp pháp</u> 1.1. Ảnh hưởng nhẹ (<20 % tổng diện tích đất hoặc <10% đối với nhóm dễ bị tổn thương) Diện tích đất còn lại của lô bị ảnh hưởng vẫn đủ điều kiện sử dụng hoặc đáp ứng khả năng sinh lợi cho người sử dụng.</p>	<p>Bồi thường bằng tiền mặt theo giá thay thế, không tính thuế và chi phí giao dịch) cho diện tích bị ảnh hưởng. Điều này sẽ được xác định bởi chuyên gia thẩm định độc lập.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Các hộ BHA phải được thông báo chậm nhất chín mươi (90) ngày trước khi bị thu hồi đất. • Chủ sử dụng đất sẽ bàn giao đất ít nhất 20 ngày kể từ khi Hội đồng bồi thường cấp huyện trả đầy đủ chi phí bồi thường đất.
	<p>1.2. Ảnh hưởng ≥20% hoặc ≥10% đối với nhóm dễ bị tổn thương (DBTT)</p>	<p>Bồi thường đất nên là phương án ưu tiên. Nếu không có sẵn đất, hoặc theo yêu cầu của những người bị ảnh hưởng, có thể bồi thường bằng tiền mặt đối với diện tích đất bị mất bằng 100% chi phí thay thế đất. Những người bị ảnh hưởng sẽ nhận được các biện pháp phục hồi bổ sung nhằm phục hồi những nguồn thu nhập bị mất. Điều này sẽ được xác định bởi chuyên gia thẩm định độc lập.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Các lựa chọn hỗ trợ khác có thể quyết định dựa trên điều kiện địa phương. • Các hộ BHA phải được thông báo chậm nhất chín mươi (90) ngày trước khi bị thu hồi đất. • Chủ sử dụng đất sẽ bàn giao đất ít nhất 20 ngày kể từ khi Hội đồng bồi thường trả đầy đủ chi phí bồi thường và các khoản trợ cấp khác. • Đối với những hộ nghèo, DBTT và BAH bồi dự án, bao gồm cả những nông dân không có ruộng đất thì được cấp đất trồng trọt tương ứng với diện tích đất trồng trọt theo đầu người trong xã. Nếu không có sẵn đất để bồi thường hoặc theo yêu cầu của những người bị ảnh hưởng thì sẽ hỗ trợ thêm các chương trình tập huấn /phục hồi để đảm bảo bằng

⁸ Những loại đất sản xuất như đất nông nghiệp, lâm nghiệp, đất vườn, nuôi trồng thủy sản và ao được hưởng những mức bồi thường khác nhau. Được xác định cụ thể trong Kế hoạch hành động tái định cư (RAP) để đảm bảo việc bồi thường phản ánh mức giá hiện tại, có tính đến sự thay đổi địa lý. Đất có mặt bằng kinh doanh sẽ được bồi thường như chi tiết trong phần di dời địa điểm kinh doanh

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng	Quyền lợi được hưởng	Tổ chức thực hiện
	Người sử dụng đất có QSDĐ tạm thời	Bồi thường bằng tiền mặt tương ứng với chi phí đầu tư còn lại trên đất bị ảnh hưởng. Điều này sẽ được xác định bởi chuyên gia thẩm định độc lập.	hoặc hơn các mức thu nhập và tiêu chuẩn sống của họ.
	Người sử dụng đất không được công nhận quyền sử dụng đất	<p>Người bị ảnh hưởng sẽ nhận được hỗ trợ tương ứng với 80% giá thay thế cho phần diện tích đất bị ảnh hưởng. Đất nông nghiệp sử dụng trước ngày 1/7/2004 sẽ được bồi thường 100% theo Điều 77 của Luật Đất đai. Ngoài ra sẽ nhận được hỗ trợ phục hồi thu nhập và đào tạo nghề. Điều này sẽ được xác định bởi chuyên gia thẩm định độc lập.</p> <p>Trong trường hợp những người bị ảnh hưởng sử dụng đất công nằm trong khu vực bị thu hồi phục vụ dự án thì khi chuyển giao đất cho chính quyền họ sẽ không được bồi thường đối với diện tích đất công này nhưng được bồi thường đối với công trình, hoa màu và cây cối theo 100% giá thay thế. Điều này sẽ được xác định bởi chuyên gia thẩm định độc lập.</p>	
2. Đất ở	2.1. Ảnh hưởng nhẹ (Phần diện tích đất còn lại vẫn có thể tiếp tục sử dụng, không yêu cầu di dời).	<p>Bồi thường phần đất bị mất bằng tiền mặt theo (i) giá thay thế đối với người sử dụng đất có quyền hợp pháp hoặc quyền được luật pháp công nhận; (ii) Một số tiền hỗ trợ cho người sử dụng đất không được công nhận quyền sử dụng đất.</p> <p>Nếu những người bị ảnh hưởng phải xây lại nhà, họ sẽ nhận được một khoản trợ cấp tiền thuê nhà trong 3 tháng để có thời gian cần thiết</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Các hộ dân phải được thông báo trước chậm nhất 180 ngày trước khi bị thu hồi đất. • Chủ sử dụng đất sẽ bàn giao trong vòng 20 ngày kể từ khi Hội đồng bồi thường và thu hồi đất trả đầy đủ chi phí bồi thường.

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng	Quyền lợi được hưởng	Tổ chức thực hiện
		<p>để xây lại ngôi nhà của họ.</p>	
	<p>2.2. Hộ di dời</p>	<p><i>(i) Người sử dụng đất có quyền hợp pháp hoặc quyền được luật pháp công nhận:</i> Tùy theo nguyện vọng của hộ, hộ bị ảnh hưởng sẽ được nhận một lô đất trong khu tái định cư hoặc một căn hộ. Hộ sẽ có đầy đủ quyền sử dụng đất hoặc đứng tên sở hữu căn hộ mà không tốn bất kỳ chi phí nào.</p> <p>Hoặc theo đề nghị của hộ dân theo nguyện vọng của họ, bồi thường bằng tiền mặt theo giá thay thế toàn bộ cộng với số tiền tương đương với giá trị của các khoản đầu tư cơ sở hạ tầng được tính bình quân cho mỗi hộ trong khu tái định cư. Trong trường hợp này, hộ sẽ tự di dời. Điều này sẽ được xác định bởi chuyên gia thẩm định độc lập.</p> <p>Nếu số tiền bồi thường ít hơn giá lô đất trong khu tái định cư của dự án, những người bị ảnh hưởng sẽ nhận thêm một khoản hỗ trợ để có thể mua được lô đất (hoặc hỗ trợ bằng tiền mặt tương đương với sự khác biệt đối với hộ tự di dời).</p> <p><i>(ii) Những người bị ảnh hưởng không có QSDĐ hợp pháp:</i> Sẽ được nhận một số tiền hỗ trợ xác định. Nếu hộ bị ảnh hưởng không có chỗ di chuyển, hộ sẽ được bố trí một căn hộ ở khu tái định cư, hộ có thể trả góp hoặc thuê căn hộ này.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Các hộ dân phải được thông báo trước chậm nhất 180 ngày trước khi bị thu hồi đất. • Quy trình bồi thường căn hộ/phân lô cho người sử dụng đất có quyền hợp pháp hoặc quyền được luật pháp công nhận tại khu tái định cư như sau: • Nếu giá bán lô đất/căn hộ ở khu vực mới có giá trị lớn hơn giá trị khu đất ở bị ảnh hưởng, những người bị ảnh hưởng sẽ được nhận lô đất/căn hộ mà không mất thêm chi phí. • Nếu lô đất/căn hộ có giá trị tương đương với khu đất mới, những người BAH sẽ được nhận lô đất căn hộ mà không phải trả thêm phần chênh lệch. • Nếu lô đất tại khu TĐC có giá trị thấp hơn giá trị của lô đất ở bị ảnh hưởng, những người bị ảnh hưởng sẽ nhận lô đất/căn hộ và phần chênh lệch bằng tiền mặt. <p>Bản quy hoạch và thiết kế chi tiết của khu tái định cư sẽ do chuyên gia tư vấn của Hội đồng bồi thường, hỗ trợ và Tái định cư tham vấn với các bên liên quan và được UBND tỉnh phê duyệt.</p> <p>Các quy định cụ thể về phân lô TĐC sẽ được Hội đồng bồi thường, hỗ trợ và Tái định cư thiết lập sau khi tham vấn với chính quyền các xã và người dân bị ảnh hưởng và sẽ được UBND tỉnh chấp thuận chính thức.</p>

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng	Quyền lợi được hưởng	Tổ chức thực hiện
		<p>Trong trường hợp hộ di dời là hộ nghèo hoặc hộ dễ bị tổn thương, dự án sẽ hỗ trợ nhằm đảm bảo người bị ảnh hưởng có thể tái định cư tại nơi ở mới</p>	<p>Đối với các hộ phải di chuyển đến nơi ở mới, hỗ trợ thông qua phương án đất đổi đất có đặc tính tương đương và được cấp giấy tờ mà không phải trả bất cứ khoản chi phí nào. Diện tích đất được đổi không <40 m² hoặc bồi thường bằng tiền mặt theo giá trị tương đương, nếu người dân bị ảnh hưởng chọn phương án tự TĐC.</p> <p>Diện tích và số lượng khu TĐC sẽ được quyết định dựa trên sự mong muốn của những người bị ảnh hưởng.</p>
			<p>Đối với các hộ nghèo hoặc các hộ bị ảnh hưởng dễ bị tổn thương không còn đất ở trong cùng phạm vi xã, dự án sẽ bố trí căn hộ để hộ có thể trả góp hoặc thuê căn hộ này để sống.</p>
<p>3. Nhà ở</p>	<p>3.1. Ảnh hưởng một phần: Phần không ảnh hưởng của kết cấu nhà vẫn có thể sử dụng được và có thể duy trì về mặt kỹ thuật, do đó, không yêu cầu phải di dời.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nếu nhà/ công trình xây dựng bị ảnh hưởng một phần và phần còn lại của công trình xây dựng có thể sử dụng được tiếp, dự án sẽ trợ cấp thêm chi phí sửa chữa nhà cửa/công trình, ngoài việc bồi thường cho phần bị ảnh hưởng ở giá thay thế, để cho phép các hộ bị ảnh hưởng khôi phục lại nhà cửa về nguyên trạng hoặc tốt hơn điều kiện ban đầu. Các công trình/ tài sản cố định sẽ được bồi thường theo giá thay thế và sẽ được chi trả bằng tiền mặt. Điều này sẽ được xác định bởi chuyên gia thẩm định độc lập. 	<p>Đơn giá tính toán dựa trên diện tích bị ảnh hưởng thực tế chứ không căn cứ trên diện tích sử dụng.</p>
	<p>3.2. Ảnh hưởng toàn phần (bao gồm cả nhà có diện tích bị ảnh hưởng toàn bộ hoặc Nhà bị ảnh hưởng một phần nhưng phần còn lại không đủ</p>	<ul style="list-style-type: none"> Bồi thường bằng tiền mặt cho 100% cấu trúc với giá thay thế cho vật liệu và công xây dựng, cho dù các hộ bị ảnh hưởng có hoặc không có giấy tờ chứng minh quyền sử dụng đất, có hoặc không có giấy phép xây dựng. 	<p>Đơn giá tính toán dựa trên diện tích bị ảnh hưởng thực tế chứ không căn cứ trên diện tích sử dụng.</p>

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng	Quyền lợi được hưởng	Tổ chức thực hiện
	điều kiện tiếp tục sử dụng hoặc bị thu hồi toàn bộ nhà).	<p>Số tiền sẽ được đủ để xây dựng lại một căn nhà giống như trước đây theo giá thị trường hiện tại. Không khấu trừ đối với khấu hao hoặc các vật liệu sử dụng lại. Điều này sẽ được xác định bởi chuyên gia thẩm định độc lập.</p> <ul style="list-style-type: none"> Các công trình/ tài sản cố định sẽ được bồi thường theo giá thay thế và sẽ được chi trả bằng tiền mặt. Những người thuê nhà của nhà nước hoặc tổ chức sẽ: (i) được thuê hoặc mua một căn hộ mới có diện tích ít nhất bằng với phần diện tích bị ảnh hưởng của họ; hoặc (ii) cấp một khoản hỗ trợ bằng 60% giá thay thế của đất và nhà bị ảnh hưởng. Bất kỳ khoản đầu tư như nhà ở, cây cối, hoa màu,... trên đất của người bị ảnh hưởng sẽ được bồi thường theo giá thay thế đầy đủ. Điều này sẽ được xác định bởi chuyên gia thẩm định độc lập. <p>Người thuê nhà với mục đích để ở sẽ được hỗ trợ một khoản trợ cấp di chuyển cho việc di chuyển tài sản. Họ cũng sẽ được hỗ trợ trong việc xác định chỗ ở thay thế.</p>	
4. Cây cối, hoa màu, sản phẩm nuôi trồng thủy sản	Chủ sở hữu không kể tình trạng sở hữu.	Đối với cây trồng hàng năm và cây lâu năm, các sản phẩm nuôi trồng thủy sản, không kể tình trạng pháp lý của đất đai, những người bị ảnh hưởng đang trồng trọt trên đất sẽ được bồi thường bằng tiền mặt, giá thay thế đầy đủ theo thị trường địa phương để đảm bảo việc bồi thường là đủ để thay thế các loại cây trồng, hoa màu hoặc các sản phẩm nuôi trồng thủy sản. Điều này sẽ được xác định bởi chuyên gia thẩm định độc lập.	Người dân sẽ được thông báo trước vài tháng trước khi thu hồi mặt bằng. Hoa màu trồng sau thời hạn sau ngày Khóa sổ kiểm kê sẽ không được hưởng bất cứ chính sách bồi thường nào.

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng	Quyền lợi được hưởng	Tổ chức thực hiện
5. Công trình công cộng	Tài sản bị thu hồi hoặc bị ảnh hưởng	Hoặc (i) Bồi thường bằng tiền mặt cho chi phí sửa chữa phục hồi công trình (ii) bồi thường theo thỏa thuận giữa Ban bồi thường huyện với chủ sở hữu tài sản.	Đối với công trình công cộng, việc di dời sẽ được thực hiện bởi chủ sở hữu trước khi bắt đầu công việc.
6. Tài sản thuộc sở hữu của xã, tài sản công	Tài sản bị thu hồi hoặc bị ảnh hưởng thuộc các đơn vị quản lý hành chính làng, xã, phường, quận/huyện, tỉnh.	Hoặc (i) Bồi thường bằng tiền mặt cho chi phí sửa chữa phục hồi công trình (ii) bồi thường theo thỏa thuận giữa Ban bồi thường huyện với chủ sở hữu tài sản.	Tài sản thuộc sở hữu của xã gây ảnh hưởng trực tiếp đến đời sống và hoạt động sản xuất của người dân, cần được phục hồi trước khi bắt đầu công việc.
7. Mộ mã	Mộ mã bị di dời	Bồi thường bằng tiền mặt chi phí đào, vận chuyển và cải táng cho gia đình bị ảnh hưởng. Các ngôi mộ phải được khai quật và di dời theo đúng phong tục tập quán.	
8. Mất nguồn thu nhập và sinh kế do mất đất sản xuất	Ảnh hưởng nặng nề do mất đất sản xuất vĩnh viễn $\geq 20\%$ tổng diện tích đất sản xuất hoặc bị ảnh hưởng $< 20\%$ diện tích đất sản xuất nhưng phần còn lại không đủ điều kiện canh tác. (Người sử dụng đất có quyền hợp pháp hoặc quyền được luật pháp công nhận và những người bị ảnh hưởng có thỏa thuận thuê đất bị ảnh hưởng)	<p>Hỗ trợ ổn định đời sống: Người bị ảnh hưởng sẽ được hỗ trợ 30kg gạo/người/tháng, trong đó:</p> <p>(a) Đối với các hộ bị ảnh hưởng từ 20% đến 70% diện tích đất nông nghiệp mà phần diện tích đất canh tác còn lại vẫn đủ điều kiện canh tác tiếp thì sẽ được trợ cấp trong 6 tháng, và nếu phần diện tích đất canh tác còn lại không đủ điều kiện canh tác và toàn bộ phần diện tích đất bị thu hồi thì sẽ được hỗ trợ trong 12 tháng. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở các vùng có điều kiện kinh tế khó khăn đặc biệt, mức hỗ trợ tối đa là 24 tháng.</p> <p>(b) Đối với các hộ bị ảnh hưởng trên 70% diện tích đất nông nghiệp mà phần diện tích đất canh tác còn lại vẫn đủ điều kiện canh tác tiếp thì sẽ được trợ cấp trong 12 tháng, và nếu phần diện tích đất canh tác còn lại không đủ điều kiện canh tác và toàn bộ phần diện tích đất bị thu hồi thì sẽ được hỗ trợ trong 24 tháng. Trong một số trường hợp đặc biệt, ở các vùng</p>	

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng	Quyền lợi được hưởng	Tổ chức thực hiện
		<p>có điều kiện kinh tế khó khăn đặc biệt, mức hỗ trợ tối đa là 36 tháng; Ngoài ra, những người bị ảnh hưởng sẽ được hỗ trợ phục hồi sinh kế.</p> <p>(c) Đối với các hộ bị ảnh hưởng dưới 20% diện tích đất nông nghiệp mà phần diện tích đất canh tác còn lại không đủ điều kiện canh tác tiếp thì sẽ được trợ cấp trong 12 tháng;</p> <p>Hỗ trợ đất nông nghiệp, vườn và ao trong khu dân cư liền kề với đất thổ cư, nhưng không được công nhận là đất thổ cư: hỗ trợ thêm (40% giá trị bồi thường cho thửa đất liền kề khu dân cư) đối với đất vườn, ao; và (50% giá bồi thường cho cho thửa đất liền kề khu dân cư) đối với đất nông nghiệp. Điều này sẽ được xác định bởi chuyên gia thẩm định độc lập.</p> <p>Nếu bồi thường theo phương thức “đất đổi đất”, những người bị ảnh hưởng sẽ được hỗ trợ các cây giống, các chương trình khuyến nông-lâm nghiệp, chăn nuôi.</p> <p>Hỗ trợ chuyển đổi nghề nghiệp: Tất cả những hộ bị ảnh hưởng đất sản xuất, không phân biệt mức độ ảnh hưởng sẽ được nhận một khoản hỗ trợ chuyển đổi nghề nghiệp bằng tiền mặt tương đương với –ít nhất 5 lần giá thị trường cho đất nông nghiệp do UBND tỉnh đề ra.</p> <p>Hỗ trợ cho đào tạo nghề và tạo việc làm: Có ít nhất một thành viên của hộ gia đình bị ảnh</p>	

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng	Quyền lợi được hưởng	Tổ chức thực hiện
		<p>hưởng do mất đất sản xuất sẽ được nhận đào tạo nghề và hỗ trợ tìm việc làm tại địa phương. Các hộ tham gia vào chương trình đào tạo sẽ được miễn học phí. Sau khi hoàn thành khóa đào tạo, họ sẽ được ưu tiên để được tuyển dụng trong ngành sản xuất tại địa phương nêu và khi nào có vị trí trống.</p>	
<p>9. Mất nguồn thu nhập và sinh kế do di dời địa điểm kinh doanh</p>	<p>Ảnh hưởng nhẹ</p>		
	<p><i>Chủ sở hữu cơ sở kinh doanh bị ảnh hưởng và người lao động trong cơ sở sản xuất, kinh doanh.</i></p>	<p>Đối với người BAH bị mất thu nhập và/hoặc các tài sản kinh doanh/sản xuất trong quá trình thu hồi đất, cơ chế bồi thường là:</p> <p>(i) Trợ cấp ngừng kinh doanh: Tất cả các doanh nghiệp và hộ kinh doanh có thu nhập bị ảnh hưởng sẽ được bồi thường hoặc hỗ trợ tương đương 50% thu nhập hàng năm: (a) Đối với hộ/doanh nghiệp có đăng ký kinh doanh, tiền bồi thường sẽ dựa trên thu nhập bình quân hàng năm của họ khai báo với cơ quan thuế trong ba năm gần nhất, và (b) Đối với các hộ/doanh nghiệp không có giấy phép kinh doanh bị ảnh hưởng kinh doanh nhưng có đóng thuế sẽ nhận một khoản trợ cấp bằng 50% so với hộ có giấy phép kinh doanh (ii) Người lao động trong các cơ sở sản xuất, kinh doanh, cơ quan nhà nước bị ảnh hưởng bởi việc thu hồi đất: được nhận trợ cấp tương đương với mức lương tối thiểu theo các quy định cấp tỉnh trong thời gian chuyển đổi tối đa là 6 tháng và sẽ được hỗ trợ tìm kiếm việc làm thay thế.</p>	

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng	Quyền lợi được hưởng	Tổ chức thực hiện
	<i>Chủ sở hữu địa điểm kinh doanh bị di dời, bất kể tình trạng sở hữu về đất.</i>	Nếu doanh nghiệp phải di dời, dự án sẽ cung cấp địa điểm thay thế với lợi thế về vị trí và các điều kiện vật lý tương tự như địa điểm có thể dễ dàng tiếp cận với khách hàng cơ bản; thỏa mãn yêu cầu của doanh nghiệp, hoặc dự án sẽ bồi thường bằng tiền mặt đối với đất bị ảnh hưởng ở giá thay thế, kèm theo trợ cấp di dời.	Các hộ bị ảnh hưởng sẽ được ưu tiên di dời địa điểm kinh doanh đến các vị trí giúp tối đa hóa khả năng tạo lợi nhuận và các cơ hội kinh doanh. Tại thời điểm chi trả bồi thường, mức hỗ trợ sẽ được điều chỉnh có tính toán trượt giá.
10. Trợ cấp/ hỗ trợ cho các hộ dễ bị tổn thương	Ảnh hưởng về đất và các tài sản gắn liền với đất <i>Các nhóm bị ảnh hưởng dễ bị tổn thương không kể mức độ nghiêm trọng. Các nhóm dễ bị tổn thương được xác định trong phần định nghĩa các thuật ngữ</i>	Hỗ trợ đặc biệt cho các nhóm dễ bị tổn thương như sau: Đối với các hộ không còn đất ở , được bố trí một căn hộ mà hộ có thể trả góp hoặc mượn căn hộ. Các hộ chính sách: (i) Các hộ gia đình chính sách phải di dời bao gồm các mẹ anh hùng, cựu chiến binh, thương bệnh binh hay gia đình liệt sỹ được nhận hỗ trợ theo quy định của UBND tỉnh; (ii) Hộ nghèo phải di dời hoặc bị ảnh hưởng từ 20% diện tích đất sản xuất trở lên hoặc bị ảnh hưởng dưới 20% diện tích đất sản xuất nhưng phần còn lại không đủ điều kiện canh tác và các hộ này phải có xác nhận của chính quyền địa phương. Các nhóm dễ bị tổn thương khác bị ảnh hưởng bởi dự án, có hoặc không có di dời, (hộ gia đình có phụ nữ làm chủ, hộ gia đình có người tàn tật, người già không nơi nương tựa) sẽ nhận được sự hỗ trợ như cho các hộ gia đình nghèo theo quy định của UBND tỉnh.	Trợ cấp cho các hộ chính sách (mẹ Việt Nam anh hùng, gia đình thương binh liệt sỹ...) theo quy định của Chính phủ. Nếu hộ bị ảnh hưởng đủ điều kiện được hưởng nhiều chính sách trợ cấp thêm thì chỉ được hưởng 1 mức trợ cấp cao nhất.

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng	Quyền lợi được hưởng	Tổ chức thực hiện
		<p>Những hộ này có quyền được tham gia chương trình phục hồi thu nhập</p>	
<p>11. Các khoản trợ cấp và hỗ trợ khác</p>	<p>Ảnh hưởng về đất và các tài sản gắn liền với đất</p>	<p>Tiền thưởng khuyến khích: Tất cả các hộ bị ảnh hưởng dọn ra khỏi vùng đất bị ảnh hưởng ngay sau khi nhận được bồi thường và trợ cấp theo quy định của UBND tỉnh.</p> <p>Trợ cấp sửa chữa: Nếu nhà/cấu trúc bị ảnh hưởng một phần và phần cấu trúc còn lại có khả năng sử dụng được tiếp, dự án sẽ trợ cấp cấp một khoản tương đương bằng 20% giá bồi thường cho phần cấu trúc bị ảnh hưởng, cho phép người bị ảnh hưởng khôi phục lại lại sao cho tương đương với điều kiện cũ hoặc tốt hơn.</p> <p>Các hộ gia đình bị di dời có trẻ em là học sinh các cấp sẽ được hỗ trợ 1 năm học phí theo mức quy định của ngành Giáo dục; Căn cứ vào tình hình thực tế của địa phương, chủ tịch UBND tỉnh sẽ đưa ra những khoản trợ cấp khác để đảm bảo khôi phục nơi ở và sinh kế cho người bị ảnh hưởng.</p>	
<p>12. Các tác động tạm thời</p>	<p>Ảnh hưởng về đất và tài sản tạm thời</p>	<p>Bồi thường các tài sản gắn liền với đất, bao gồm cây trồng, hoa màu theo giá thay thế đầy đủ. Chi phí thuê đất bằng tiền mặt tối thiểu bằng thu nhập thuần thu được từ tài sản bị ảnh hưởng trong thời gian gián đoạn do thu hồi;</p>	<p>Nếu chất lượng đất khi trả lại cho các hộ bị ảnh hưởng, Các hộ này sẽ phải thay đổi loại hình sử dụng đất, vì thế họ sẽ được bồi thường các khoản chi phí dự kiến bị thua lỗ.</p>

Loại ảnh hưởng/tác động	Trường hợp áp dụng	Quyền lợi được hưởng	Tổ chức thực hiện
		Phục hồi đất trong vòng 3 tháng sau khi sử dụng: Nhà thầu sẽ trả lại đất trong tình trạng ban đầu trong vòng 3 tháng kể từ khi các công trình dân dụng hoàn tất.	
	Hộ gia đình có các hoạt động tạo thu nhập, hoặc sinh kế bị ảnh hưởng do cắt nước trong quá trình cải tạo đập/hồ chứa (tác động tạm thời).	Bồi thường cho tất cả các thiệt hại theo giá thay thế; Được ưu tiên tham gia các chương trình khuyến nông, các hỗ trợ khác phù hợp của địa phương.	Các đối tượng cần hỗ trợ phải được xác định và tham vấn đầy đủ.
13. Các thiệt hại khác có thể xác định trong quá trình thực hiện	Các cá nhân, tổ chức thuộc khu vực dự án	Các quyền được bồi thường và hỗ trợ khác sẽ được cung cấp phù hợp theo chính sách bồi thường này. Các tác động thứ cấp về sản xuất và kinh doanh hoặc việc người bị ảnh hưởng không thể tiếp cận các nguồn lực tạm thời phải được bồi thường và hỗ trợ theo quy định của RAP.	Trong trường hợp ảnh hưởng đến sinh kế của người bị ảnh hưởng, các nhà thầu, đơn vị thi công phải đồng ý với các hộ gia đình chi trả cho việc gián đoạn kinh doanh.

3.3 Chiến lược tái định cư và phục hồi thu nhập

Đối với các hộ gia đình ảnh hưởng đất ở và phải di dời. Các hộ phải di dời, tái định cư sẽ tự xác định và lựa chọn những phương án tái định cư trên các mảnh đất hiện có của họ, hoặc chuyển tới các mảnh đất do huyện cấp hoặc nhận bồi thường bằng tiền mặt và tự thu xếp nơi tái định cư. Trong trường hợp cơ sở kinh doanh, buôn bán phải tái định cư, người BAH sẽ được hỗ trợ tìm nơi mới khả thi về mặt kinh tế.

Đối với những hộ gia đình bị thu hồi đất nông nghiệp. Những hộ gia đình bị thu hồi đất nông nghiệp, ngoài việc được bồi thường, hỗ trợ như đã nêu ở phần trên còn được hưởng chính sách hỗ trợ giải quyết việc làm và đào tạo nghề cho người trong độ tuổi lao động (Nghị định 52/2012. Nghị định 47/2014). Theo đó người bị ảnh hưởng đất nông nghiệp sẽ được cung cấp các hỗ trợ khác:

Hỗ trợ đào tạo nghề bao gồm: các khóa học nghề ngắn hạn (trình độ sơ cấp và dạy nghề dưới ba tháng) hoặc học nghề trình độ trung cấp, cao đẳng được Nhà nước trả học phí cho một khóa học. Kinh phí đào tạo nghề nằm trong tổng kinh phí của Dự án đầu tư hoặc phương án bồi thường, hỗ trợ và tái định cư được duyệt;

Hỗ trợ tạo việc làm trong nước: tư vấn học nghề, giới thiệu việc làm miễn phí tại các Trung tâm giới thiệu việc làm trực thuộc Sở Lao động Thương binh và Xã hội. Trường hợp cơ sở sản xuất kinh doanh nhận nhiều lao động bị thu hồi đất nông nghiệp vào làm việc sẽ được hưởng các chính sách ưu đãi về đất đai, tín dụng, thuế theo quy định của pháp luật.

Những hộ gia đình bị ảnh hưởng được bồi thường bằng đất nông nghiệp thì được hỗ trợ ổn định sản xuất, bao gồm: Hỗ trợ giống cây trồng, giống vật nuôi cho sản xuất nông nghiệp, các dịch vụ khuyến nông, khuyến lâm, dịch vụ bảo vệ thực vật, thú y, kỹ thuật trồng trọt, chăn nuôi và kỹ thuật nghiệp vụ đối với sản xuất, kinh doanh. Các chương trình khôi phục sinh kế phù hợp sẽ được thiết kế và thực hiện trong sự tham vấn với người BAH trong quá trình triển khai dự án.

3.4 Các nhóm dễ bị tổn thương, giới tính và dân tộc thiểu số

Chương trình nhận ra rằng có một số nhóm xã hội nhất định có ít khả năng khôi phục điều kiện sống, sinh kế và mức thu nhập của họ và Chương trình đã tích hợp các vấn đề này vào các hoạt động chuẩn bị và thực hiện chương trình thông qua sự tham gia của tất cả các khía cạnh của kế hoạch tái định cư SESA có đã chứng minh làm thế nào phụ nữ ở các làng Đề án giảm phát thải đóng góp lớn cho sự phát triển kinh tế và xã hội của các làng mà họ sống không chỉ trong gia đình mà trên cơ sở làng rộng hơn. Họ sẽ được trao quyền thông qua các FMC để trở thành thành viên tích cực trong các hoạt động cộng đồng cũng như hỗ trợ thực hiện và giám sát chương trình.

Trong quá trình thực hiện, Chương trình sẽ đặc biệt chú ý đến các phụ nữ và các hộ gia đình do phụ nữ làm chủ hộ. Phụ nữ sẽ tham gia như nhau trong toàn bộ quá trình thực hiện chương trình để tăng cường tính bền vững của chương trình. Sự tham gia tích cực của phụ nữ và nhóm dân tộc thiểu số sẽ đảm bảo rằng việc thiết kế các biện pháp phục hồi phù hợp với nhu cầu hoặc mối quan tâm cụ thể của họ, ví dụ: nhóm người không có đất, hộ nghèo và nữ, người khuyết tật về thể chất và tinh thần, người già và trẻ em không có nguồn hỗ trợ. Trong trường hợp có một kế hoạch hành động tái định cư đầy đủ được yêu cầu vì phạm vi và mức độ của

các tác động tái định cư không tự nguyện và được tất cả các bên liên quan đồng ý, sẽ đưa ra một chiến lược về giới và hành động cụ thể cho các nhóm dân tộc thiểu số.

4 Tiêu chí đủ điều kiện và các quyền lợi

4.1 *Tính đủ điều kiện của người di dời*

Những người bị ảnh hưởng trực tiếp bởi một dự án do bị mất đất, nhà ở, các công trình khác, bị mất công việc kinh doanh, các tài sản, hoặc không còn tiếp cận được với các nguồn lực, cụ thể là:

- Người có đất nông nghiệp sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) bởi Chương trình;
- Người có đất ở/nhà cửa sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) bởi Chương trình;
- Người có nhà thuê sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) bởi Chương trình;
- Người có công việc kinh doanh, hoạt động sản xuất nông nghiệp, việc làm, hoặc nơi làm việc sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) bởi Chương trình;
- Người có hoa màu/cây cối (hàng năm và lâu năm) sẽ bị ảnh hưởng một phần hoặc toàn bộ bởi Chương trình;
- Người có các tài sản khác hoặc việc tiếp cận với các tài sản đó, sẽ bị ảnh hưởng một phần hoặc toàn bộ bởi Chương trình; và
- Người có sinh kế sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) do hạn chế tiếp cận khu vực được bảo vệ bởi Chương trình.
- Người có sinh kế sẽ bị ảnh hưởng (tạm thời hoặc vĩnh viễn) do hạn chế tiếp cận khu vực được bảo vệ bởi Chương trình.

4.2 *Xác định các nhóm hoặc hộ gia đình dễ bị tổn thương*

Qua SERNA, các nhóm dễ bị tổn thương thường sẽ gồm có:

- Các hộ thuộc diện nghèo và cận nghèo theo tiêu chí phân loại của Bộ LĐTB & XH và theo các quy định của địa phương;
- Các hộ nghèo với diện tích đất sản xuất hạn chế (diện tích đất nông nghiệp tối thiểu để một nông dân có thể sống được trong khu vực chương trình);
- Các hộ dân tộc thiểu số;
- Những người khuyết tật và thiếu năng hoặc những người có sức khỏe kém; trẻ sơ sinh, trẻ em và phụ nữ không có hỗ trợ; những hộ nghèo nhất có phụ nữ làm chủ hộ;
- Hộ nghèo và hộ cận nghèo có phụ nữ làm chủ hộ hoặc hộ có phụ nữ làm chủ hộ và không có nguồn hỗ trợ khác;

- Những người BAH khác được xác định bởi Ban Quản lý dự án và những người có thể không được bảo hộ bởi chính sách bồi thường đất hoặc quyền sử dụng đất của nhà nước; hoặc
- Các nhóm khác được xác định bởi SERNA.

4.3 *Tính hợp lệ/ Đủ tư cách*

Tính hợp lệ để được hưởng các quyền bồi thường thông thường được xây dựng dựa trên tiêu chí liên quan đến quyền sở hữu tài sản như sau:

- (i) Những người có quyền lợi hợp pháp đối với đất đai căn cứ Luật Đất đai 2013;
- (ii) Những người không có quyền lợi hợp pháp đối với đất đai được chính thức công nhận tại thời điểm bắt đầu thống kê nhưng có yêu cầu bồi thường căn cứ Luật Đất đai 2013; và
- (iii) Những người không có quyền hợp pháp được chính thức công nhận hoặc yêu cầu bồi thường được công nhận đối với đất đai mà họ đang chiếm giữ.

Những người trong mục (i) và (ii) được bồi thường cho đất bị mất, và các hỗ trợ khác. Những người trong mục (iii) thay vì được bồi thường cho đất chiếm giữ bị mất sẽ chỉ được hỗ trợ tái định cư và các hỗ trợ khác, nếu cần thiết, để đạt được các mục tiêu đặt ra trong chính sách này nếu đất đó bị chiếm giữ trước ngày khóa sổ do Chính phủ quy định và được Ngân hàng chấp nhận. Những người lấn chiếm vào khu vực này sau ngày khóa sổ không được hưởng bồi thường hay bất kỳ hình thức hỗ trợ tái định cư nào. Tất cả những người trong mục (i), (ii), hoặc (iii) được bồi thường cho những thiệt hại về tài sản không phải là đất mà họ đang sử dụng hoặc sở hữu.

4.4 *Quyền lợi được hưởng*

Căn cứ theo từng nhóm hợp lệ mà các quyền bồi thường có thể là các khoản tiền bồi thường và các hình thức hỗ trợ khác được cung cấp cho người bị di dời. (Vui lòng tham khảo Ma trận quyền lợi).

4.5 *Các trường hợp phát sinh sau ngày khóa sổ*

Hộ phát sinh do tách hộ sau ngày khóa sổ đáp ứng đủ các điều kiện sau đây sẽ được công nhận như các hộ tái định cư hợp lệ:

- Tách từ hộ gia đình có ít nhất 2 cặp vợ chồng và 6 nhân khẩu trở lên; và
- Chứng nhận của cơ quan huyện với sự xác nhận của UBND xã, các hộ gia đình đã tách hộ.

Trẻ em mới được sinh ra vợ hoặc chồng của người có tên trong hộ khẩu, người hoàn thành nghĩa vụ quân sự, người đi học xa trở về sống chung trong hộ trong thời gian từ ngày khóa sổ

đến thời điểm khoản bồi thường được chi trả sẽ được hưởng sự hỗ trợ ổn định cuộc sống trong khung chính sách này.

5 Tham vấn với những người bị ảnh hưởng bởi chương trình

5.1 Mục tiêu của thông tin và tham vấn cộng đồng

Phổ biến thông tin cho những người bị ảnh hưởng bởi chương trình và các cơ quan liên quan là một phần quan trọng trong công tác chuẩn bị và thực hiện chương trình. Việc tham khảo ý kiến với những người bị ảnh hưởng và sự tham gia tích cực của những người bị ảnh hưởng sẽ làm giảm xung đột tiềm ẩn và nguy cơ làm chậm dự án. Điều này cho phép chương trình thiết kế chương trình tái định cư và phục hồi như một chương trình phát triển chung, phù hợp với nhu cầu và ưu tiên của người bị ảnh hưởng và do đó, tối đa hóa khả năng kinh tế và xã hội của khoản đầu tư. Mục tiêu của chương trình tham vấn cộng đồng và thông tin bao gồm:

- (i) Đảm bảo rằng các cơ quan có thẩm quyền địa phương cũng như đại diện của những người bị ảnh hưởng sẽ tham gia vào việc lập kế hoạch và đưa ra quyết định và điều này quan trọng phải bao gồm phụ nữ, dân tộc thiểu số, người nghèo và những người bị ảnh hưởng dễ bị tổn thương khác. BQLCT sẽ phối hợp chặt chẽ với các UBND huyện và UBND xã trong quá trình thực hiện tiểu dự án. Sự tham gia của những người bị ảnh hưởng trong giai đoạn thực hiện sẽ được tiếp tục bằng cách yêu cầu mỗi huyện/xã mời đại diện của những người bị ảnh hưởng tham gia với tư cách là thành viên của Hội đồng bồi thường và tái định cư của huyện và tham gia các hoạt động tái định cư (đánh giá tài sản, bồi thường và tái định cư và giám sát);
- (ii) Chia sẻ tất cả thông tin về các hạng mục công việc và hoạt động của dự án phụ với những người bị ảnh hưởng;
- (iii) Thu thập thông tin về nhu cầu và ưu tiên của những người bị ảnh hưởng cũng như nhận thông tin phản hồi của họ về các chính sách và hoạt động theo kế hoạch;
- (iv) Đảm bảo rằng những người bị ảnh hưởng sẽ được thông báo đầy đủ về các quyết định ảnh hưởng trực tiếp đến thu nhập và mức sống của họ và họ có cơ hội tham gia vào các hoạt động và đưa ra quyết định về các vấn đề ảnh hưởng trực tiếp đến họ;
- (v) Đạt được sự hợp tác và tham gia của những người và cộng đồng bị ảnh hưởng trong các hoạt động, cần thiết cho việc lập kế hoạch và thực hiện các hoạt động tái định cư; và
- (vi) Đảm bảo tính minh bạch trong tất cả các hoạt động liên quan đến thu hồi đất, bồi thường, tái định cư và phục hồi.

5.2 Phương pháp tư vấn được thông qua khi chuẩn bị RPF này

Mục đích của Khung chính sách tái định cư là cung cấp bộ nguyên tắc bồi thường, hỗ trợ và tái định cư, tổ chức thể chế, cơ chế tài trợ và tiêu chí thiết kế áp dụng cho việc chuẩn bị các tiểu dự án trong quá trình thực hiện dự án (OP 4.12, đoạn 26-28) .

Tham vấn trong quá trình soạn Khung Chính sách Tái định cư: Từ tháng 5 đến giữa tháng 6 năm 2017, Đề án giảm phát thải đã tiến hành nhiều cuộc họp tham vấn với các bên liên quan. Các bên liên quan bao gồm Ủy ban nhân dân tỉnh, Ủy ban nhân dân huyện và các ban/ban ngành liên quan, Ủy ban nhân dân xã và các tổ chức có liên quan, các tổ chức đoàn thể bao gồm Mặt trận Tổ quốc, Hội Phụ nữ Việt Nam, Hội Nông dân, Hội Cựu chiến binh, và Hội Thanh niên Một nơi tập trung phần lớn các dân tộc thiểu số vùng cao) ở tất cả sáu tỉnh thuộc Khu vực thực hiện Đề án giảm phát thải: Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị và Thừa Thiên Huế. Mục tiêu của các cuộc tham vấn là: (i) cung cấp thông tin dự án, bao gồm: phạm vi, quy mô, các hợp phần đề xuất, hoạt động chính, tác động tích cực/tiêu cực và các biện pháp giảm thiểu, kế hoạch thực hiện, dựa trên phương pháp tiếp cận ACMA (ii) ý kiến của người tham gia đã được hợp nhất vào dự thảo RPF.

5.3 Tư vấn trong quá trình xác định và chuẩn bị tiểu dự án

Giai đoạn chuẩn bị đầu tư tiểu dự án, thông tin công cộng và tham vấn nhằm mục đích thu thập thông tin để đánh giá tác động tái định cư của tiểu dự án và làm rõ các khuyến nghị về các lựa chọn kỹ thuật thay thế có thể⁹. Điều này sẽ làm giảm hoặc giảm thiểu các tác động tái định cư tiêu cực tiềm ẩn đối với người dân địa phương và chủ động giải quyết các vấn đề hoặc vấn đề có thể xuất hiện trong quá trình thực hiện. Các phương pháp của thông tin tiểu dự án và tham vấn cộng đồng nên bao gồm nhiều công cụ và kỹ thuật tư vấn bao gồm đánh giá nhanh có sự tham gia tạo điều kiện cho sự tham gia của các bên liên quan hiệu quả, sử dụng các kỹ thuật thăm viếng tại chỗ và hộ gia đình, họp nhóm và thảo luận nhóm điều tra kinh tế xã hội hộ gia đình.

Ở giai đoạn đầu chuẩn bị tiểu dự án, chính quyền địa phương và lãnh đạo các cấp hành chính khác nhau trong mỗi tiểu dự án sẽ được thông báo về dự án, mục tiêu và các hoạt động được đề xuất. Họ sẽ được tư vấn chuyên sâu và tích cực tham gia thảo luận về nhu cầu và ưu tiên phát triển của địa phương và làm thế nào để hỗ trợ hoạt động tái định cư đề xuất đáp ứng các ưu tiên này với ưu tiên chính là đảm bảo sinh kế của người BAH được bảo vệ. Các hộ BAH cũng sẽ được tư vấn đánh giá các tác động tiềm năng của tiểu dự án và các biện pháp giảm thiểu có thể và các biện pháp cải thiện lợi ích của tiểu dự án cho chính họ. UBND xã và huyện được tư vấn để đảm bảo thỏa thuận và các cam kết tuân theo chính sách tái định cư của chương trình được mô tả trong RPF, phản ánh cả các mục tiêu tái định cư của Chính phủ và NHTG.

Sau khi tiểu dự án được phê duyệt, thông tin chương trình bao gồm RAP, mục tiêu, thành phần và các hoạt động đang diễn ra tại các địa điểm công cộng sẽ được tiết lộ công khai.

5.4 Tham vấn đề xuất trong quá trình thực hiện tiểu dự án

Phổ biến thông tin và tham vấn cộng đồng: trong quá trình thực hiện chương trình, các BQLCTT/DRC, với sự hỗ trợ của các chuyên gia tư vấn bảo vệ chương trình và cũng là đại diện của FMC, sẽ thực hiện các nhiệm vụ sau:

---

⁹ Theo Hội đồng quản lý rừng, quy trình ACMA được thiết kế để đảm bảo có sự tham gia của các bên liên quan tại địa phương càng nhiều càng tốt từ các cộng đồng phụ thuộc vào rừng nhưng phải thừa nhận rằng tư cách thành viên của Hội đồng quản lý rừng thông qua các đại diện được bầu là trên cơ sở tự nguyện. Vui lòng tham khảo Phụ lục xx trong ER-PD cung cấp chi tiết hơn về quy trình ACMA.

- (i) Cung cấp thông tin cho các cơ quan có liên quan ở tất cả các cấp trong suốt các buổi đào tạo. Cung cấp thông tin chi tiết về các chính sách chương trình và quy trình thực hiện;
- (ii) Tổ chức phổ biến thông tin và tham vấn cho tất cả những người bị ảnh hưởng trong quá trình thực hiện chương trình;
- (iii) DRC thực hiện DMS, cập nhật đơn giá dựa trên kết quả khảo sát chi phí thay thế và xác nhận lại quy mô thu hồi đất theo IOL và tác động đến tài sản dựa trên kết quả, tham khảo ý kiến người bị ảnh hưởng, xây dựng và hoàn thành kế hoạch bồi thường tài sản cho mỗi hộ gia đình bị ảnh hưởng;
- (iv) Kế hoạch bồi thường tài sản chốt các tài sản bị ảnh hưởng và các quyền lợi bồi thường của các hộ gia đình, phải được ký bởi những người bị ảnh hưởng - và được gọi là Biên bản DMS - để chứng minh sự đồng tình của họ với kết quả đánh giá. Bất kỳ câu hỏi nào của những người bị ảnh hưởng về nội dung của kế hoạch bồi thường phải được ghi lại tại thời điểm này và nhập vào cơ sở dữ liệu thông tin được chuẩn bị cho từng RAP cụ thể
- (v) Một bức thư/câu hỏi về các lựa chọn tái định cư - khi có thể nó sẽ được dịch sang ngôn ngữ ưa thích của người BAH dân tộc thiểu số và ở nơi không thể có định dạng này cho phép tất cả những người BAH thể hiện rõ hơn các lựa chọn của họ - sẽ được trao cho tất cả những người BAH có quyền di dời (a) để thông báo cho họ về các lựa chọn tái định cư (giải thích rõ ràng về hậu quả của việc lựa chọn từng lựa chọn sẽ được đưa ra), (b) đề yêu cầu những người BAH xác nhận lựa chọn tái định cư và xác nhận sơ bộ về vị trí tái định cư của họ, và (c) đề xuất với các AP để làm rõ các dịch vụ mà họ đang sử dụng như giáo dục, y tế, thị trường và khoảng cách tiếp cận các dịch vụ đó để đảm bảo phát triển các dịch vụ cơ sở hạ tầng trong tương lai; và
- (vi) Tư vấn cho những người bị ảnh hưởng về mong muốn của họ cho kế hoạch phục hồi. Điều này sẽ được áp dụng cho những người bị ảnh hưởng nghiêm trọng và dễ bị tổn thương. DRC sẽ thông báo cho những người bị ảnh hưởng về kế hoạch và quyền được nhận hỗ trợ kỹ thuật trước khi yêu cầu họ làm rõ mong muốn của họ về hỗ trợ phục hồi.

Tham vấn cộng đồng:

Trước khi cập nhật RAP theo thiết kế chi tiết, BQLCT/DRC sẽ tổ chức các cuộc họp cộng đồng tại mỗi xã bị ảnh hưởng để cung cấp cho những người BAH thông tin bổ sung và cho họ cơ hội tham gia các cuộc thảo luận mở về chính sách và thủ tục tái định cư. Gửi thư mời đến tất cả những người bị ảnh hưởng trước cuộc họp. Mục đích của cuộc họp này là để làm rõ thông tin cập nhật tại thời điểm diễn ra cuộc họp và tạo cơ hội cho những người bị ảnh hưởng thảo luận về các vấn đề liên quan và làm rõ thông tin. Ngoài các thư thông báo gửi đến những người bị ảnh hưởng, các biện pháp phổ biến thông tin khác cho họ và công chúng nói chung như áp phích ở những nơi nổi bật trong trụ sở của các xã/huyện nơi những người bị ảnh hưởng đang sống bằng đài phát thanh và báo chí địa phương.

Cả đàn ông và phụ nữ của các hộ gia đình bị ảnh hưởng cũng như các thành viên cộng đồng quan tâm đến Chương trình đều được khuyến khích tham gia. Trong cuộc họp, sẽ có giải thích

về Dự án, quyền và quyền lợi của các hộ gia đình, và cuộc họp sẽ là cơ hội để đưa ra các câu hỏi liên quan. Các cuộc họp tương tự sẽ được tổ chức định kỳ trong suốt chu kỳ dự án. Tổ chức tư vấn phải được lập hồ sơ ủy ban UBND xã có chứng nhận đại diện cho Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và đại diện xã đã mua lại đất.

Các cuộc họp công khai:

Trước khi bắt đầu thiết kế chi tiết, cần tiến hành cuộc họp công khai tại mỗi phường/xã để cung cấp cho PAP thông tin bổ sung và cơ hội thảo luận mở về các chính sách và thủ tục tái định cư ở mỗi xã bị ảnh hưởng. Gửi thư mời đến tất cả các PAP trước cuộc họp trong khu vực của họ. Cuộc họp này nhằm làm rõ thông tin đã được đưa ra cho đến nay và cung cấp cho PAP cơ hội thảo luận và làm rõ các vấn đề họ quan tâm. Ngoài thư thông báo cho PAP, các phương tiện khác sẽ được sử dụng để thông báo cho PAP và công chúng như áp phích tại các địa điểm nổi bật ở các xã và huyện nơi PAP hiện đang cư trú. Đài phát thanh và báo chí cũng sẽ được sử dụng tuyên truyền thông tin. Các tuyên bố và thông báo này sẽ cung cấp thông tin về thời gian và địa điểm của cuộc họp, và ai có thể tham dự. Cả nam giới và phụ nữ từ các hộ gia đình bị ảnh hưởng sẽ được khuyến khích tham dự, cũng như các thành viên cộng đồng quan tâm khác. Cuộc họp sẽ giải thích về Dự án, và quyền và quyền lợi của các hộ gia đình. Sẽ có cơ hội để đặt câu hỏi. Các cuộc họp như vậy sẽ được tiến hành định kỳ trong quá trình thực hiện Chương trình.

Thông tin liên quan sẽ được cung cấp cho PAP tại các cuộc họp (bằng lời nói, bằng đồ họa và/hoặc trên các tờ thông tin được in). Bản sao bổ sung của các tờ thông tin in sẽ có sẵn tại các văn phòng thị trấn và huyện trong khu vực chương trình. Các cuộc họp đề xuất có định dạng sau:

- (i) Đưa ra giải thích bằng lời nói và hình ảnh, bao gồm thông tin bằng văn bản và bản vẽ của thiết kế đề xuất cho các công trình khác nhau được Dự án hỗ trợ;
- (ii) Tạo cơ hội cho các PAP trả lời câu hỏi và ý kiến. PAP sẽ được khuyến khích đóng góp ý tưởng của họ cho các lựa chọn phục hồi PAP;
- (iii) DRC sẽ thiết lập một danh sách đầy đủ tất cả các PAP có mặt tại các cuộc họp; và
- (iv) DRC sẽ lập hồ sơ đầy đủ tất cả các câu hỏi, ý kiến và quyết định phát sinh trong các cuộc họp thông tin/tham vấn và nộp báo cáo về tất cả các cuộc họp cho BQLCTT để lưu hồ sơ tại cơ sở và gửi tới BQLCTT.

Các thông tin sau sẽ được cung cấp cho PAPs:

- (i) *Các thành phần và dự án chương trình:* Điều này bao gồm những nơi mà họ có thể có được thông tin chi tiết hơn về Dự án;
- (ii) *Tác động của chương trình:* Tác động đến người dân sống và làm việc trong các khu vực bị ảnh hưởng của dự án, bao gồm giải thích về nhu cầu thu hồi đất đối với một dự án cụ thể có tác động trực tiếp và/hoặc tác động gián tiếp đến các HGD bị ảnh hưởng;
- (iii) *Quyền và quyền lợi của PAP:* Quyền của PAP được thể hiện trong RPF và phù hợp với cả chính sách bảo đảm an toàn của CPVN và NHTG. Công bố ngày khóa sổ. Các quyền và quyền lợi cho các tác động khác nhau đối với PAP, bao gồm các quyền lợi

cho những người bị mất doanh nghiệp, việc làm và thu nhập sẽ được giải thích. Các lựa chọn có sẵn bao gồm bồi thường đất và tiền mặt, các lựa chọn về tổ chức lại và tái định cư cá nhân, các điều khoản và quyền lợi được cung cấp cho mỗi PAP, quyền được hỗ trợ phục hồi và cơ hội cho việc làm liên quan đến dự án sẽ được thảo luận và giải thích;

Cơ chế giải quyết khiếu nại: PAP sẽ được thông báo về các chính sách và quy trình NCR-JERP được thiết kế nhằm đảm bảo mức sống của họ phải bằng hoặc hơn so với mức sống trước khi có NCR-JERP. PAP cũng sẽ được thông báo nếu có bất kỳ sự nhầm lẫn hoặc hiểu lầm nào về Dự án, ủy ban tái định cư sẽ hỗ trợ khắc phục bất kỳ sự nhầm lẫn hoặc hiểu lầm này. Nếu họ có khiếu nại về thu hồi đất, bồi thường, tái định cư và quá trình phục hồi, bao gồm cả mức bồi thường được đưa ra cho những mất mát của họ, họ có quyền khiếu nại và được nghe những khiếu nại của họ. PAP sẽ nhận được một lời giải thích về cách truy cập các thủ tục giải quyết khiếu nại. Họ sẽ được cung cấp thông tin với các chi tiết về văn phòng nào để liên lạc và các điểm liên lạc tại địa phương để giải quyết khiếu nại; (xem phần 7 bên dưới để biết thêm thông tin về khiếu nại)

- (iv) *Quyền tham gia và được tư vấn:* Các PAP sẽ được thông báo về quyền tham gia vào việc lập kế hoạch và thực hiện quy trình tái định cư. Các PAP sẽ được đại diện trong các Ủy ban Tái định cư của huyện, và đại diện của PAP sẽ có mặt bất cứ khi nào các ủy ban xã / huyện / tỉnh họp để họ có thể tham gia vào tất cả các khía cạnh của chương trình;
- (v) *Hoạt động tái định cư:* PAP sẽ được giải thích đầy đủ để hiểu về cách tính và thanh toán bồi thường; quy trình giám sát sẽ bao gồm các cuộc phỏng vấn với một mẫu PAP; đi दौर đến một địa điểm/tự di chuyển; và thông tin sơ bộ về thủ tục công trình vật lý;
- (vi) *Trách nhiệm tổ chức:* PAP sẽ được thông báo về các tổ chức và cấp Chính phủ liên quan đến tái định cư và trách nhiệm của mỗi người, cũng như tên và chức vụ của các quan chức chính phủ với số điện thoại, địa điểm văn phòng và giờ hành chính nếu có; và
- (vii) *Tiến độ thực hiện:* PAP sẽ nhận được lịch trình đề xuất cho các hoạt động tái định cư chính và thông báo rằng các công trình vật lý sẽ chỉ bắt đầu sau khi hoàn thành tất cả các hoạt động tái định cư và giải phóng mặt bằng. Dự kiến họ sẽ chỉ chuyển đi sau khi nhận được đầy đủ khoản bồi thường do mất tài sản. Lịch trình và biểu đồ thực hiện sẽ được cung cấp cho các ủy ban tái định cư ở tất cả các cấp.

Tờ rơi chương trình:

Tờ rơi chương trình cung cấp thông tin chương trình sẽ được chuẩn bị và trao cho các AP trong giai đoạn chuẩn bị và thực hiện chương trình để đảm bảo rằng mọi người nhận thức rõ về lợi ích của chương trình. Tờ rơi chương trình sẽ cung cấp chi tiết về các chính sách bồi thường và hỗ trợ được đề cập trong RPF này để đề xuất các biện pháp giảm thiểu tác động xã hội trong trường hợp thu hồi đất và giải phóng mặt bằng của tiểu dự án.

6 Công bố thông tin

Theo yêu cầu của Ngân hàng, RPF sẽ được công bố bằng tiếng Việt ở cấp địa phương, đặc biệt tại văn phòng của BQLCT, UBND huyện, phường/xã và Trung tâm thông tin phát triển Việt Nam của Ngân hàng Thế giới (VDIC) tại Hà Nội trước và sau khi được phê duyệt bởi Chính phủ Việt Nam. Phiên bản tiếng Anh của RPF sẽ được tiết lộ công khai tại World Bank InfoShop ở Washington D.C. trước khi thẩm định chương trình. RPF sẽ được cập nhật sau khi công bố và tham vấn công khai để chuẩn bị RPF.

7 Hạn chế sử dụng tài nguyên

Có thể không hạn chế việc sử dụng tài nguyên cho đến khi thực hiện SERNA và có sự hỗ trợ cộng đồng rộng rãi cho việc thành lập FMC dựa trên các nguyên tắc hợp tác được đưa vào trong phương pháp ACMA. Là một phần của việc thành lập FMC vì BSM phù hợp với NCR-JEEP sẽ trở thành dòng sản phẩm của FMC và các BSP sẽ được chuẩn bị dựa trên BSM. Các hoạt động dẫn đến việc truy cập hạn chế vào tài nguyên thiên nhiên được nêu trong Phần 3 của RPF này, các khiếu nại trong Phần 5.3 của RPF và các hoạt động tác động đến các dân tộc thiểu số trong EMPF và sẽ tuân thủ các chính sách của OP4.10. Các bước liên quan được mô tả chi tiết hơn trong PF.

7.1 Tái định cư tiềm năng

Chính quyền địa phương trong các khu rừng đặc dụng của Việt Nam thường nỗ lực để tránh tái định cư bất cứ khi nào có thể, và người dân địa phương được phép ở lại trong các khu vực được bảo vệ trừ khi chính họ quyết định rời đi. NCR-JERP không trả tiền cho hoạt động tái định cư và tái định cư chỉ nên được hỗ trợ trong những hoàn cảnh khắc nghiệt, đặc biệt là khi liên quan đến các cộng đồng dân tộc thiểu số. Tuy nhiên, đây có nên được coi là kế hoạch cần thiết để giảm thiểu tác động tiêu cực được đưa vào OP4.10. Cần lưu ý rằng tại thời điểm này, không rõ có bao nhiêu hộ gia đình sống trong các khu vực được bảo vệ mặc dù các chuyên gia thăm rộng rãi đến nhiều FME hiện tại cho thấy không có quá nhiều hộ gia đình ở vị trí này. Tuy nhiên, trong trường hợp các BQLRPH, RĐD hay CTLN đã lên kế hoạch tái định cư cho người dân sống trong rừng dưới sự quản lý của họ, dựa trên sự biện minh bảo tồn và điều này được duyệt bởi FMC mới thành lập, Khung Chính sách Tái định cư này sẽ được áp dụng trong trường hợp BQLRPH, RĐD hay CTLN nhận được tài trợ từ ER-P. Điều này sẽ yêu cầu các bước sau:

Bước 1: Áp dụng cho Chương trình giảm phát thải

- 1.1 Kế hoạch tái định cư tiềm năng được đề cập trong Báo cáo sàng lọc xã hội nếu chúng được thực hiện trước khi nộp đơn.

Bước 2: Ra mắt các hoạt động có sự tham gia

- 1.2 Khảo sát cơ sở xác định các khu vực cư trú với đầy đủ thông tin chi tiết. Lập bản đồ phác họa các khu vực cư trú.

Bước 3a: Thực hiện chung

- 3.1. NCR-JERP không tài trợ cho các hoạt động trực tiếp hoặc gián tiếp liên quan đến tái định cư.
- 3.2. Các kế hoạch tái định cư được FMC nộp cho Ban thư ký NCR-JERP và BQLCTT nếu chúng được thực hiện sau khi nộp đơn.

- 3.3. Việc tái định cư diễn ra trong suốt thời gian của chương trình được ghi lại và báo cáo cho ban thư ký NCR-JERP. Các báo cáo đề cập đến vị trí của các khu định cư hiện tại, đề xuất địa điểm tái định cư, số hộ gia đình và người dân bị ảnh hưởng bởi sắc tộc và lý do tái định cư.
- 3.4. Các cá nhân hoặc cộng đồng được tái định cư có quyền được bồi thường theo Mục 3 của Khung chính sách tái định cư (ngoài khoản bồi thường cho việc tái định cư được cung cấp thông qua khung pháp lý Việt Nam). Họ có thể gửi khiếu nại căn cứ theo Mục 5.3 của khung đó.
- 3.5. Tái định cư đề xuất phải được phê duyệt và giám sát bởi giám sát nội bộ của NHTG và NCR-JERP.

Bước 3b: Thực hiện tại các cộng đồng dân tộc thiểu số

- 3.6. Đại diện của các nhóm dân tộc và cộng đồng có liên quan tham gia vào việc chuẩn bị tái định cư.
- 3.7. An ninh lương thực trong khu định cư mới được đảm bảo ở mức tối thiểu căn theo mức độ ở khu định cư trước đó.
- 3.8. Thông tin được cung cấp bằng cách sử dụng các hướng dẫn truyền thông được đề xuất trong phần 4 của Khung chính lập kế hoạch dân tộc thiểu số.
- 3.9. Tái định cư được xử lý trên cơ sở từng trường hợp. Các giải pháp phù hợp được thực hiện cho các cộng đồng bản địa và cho những người di cư gần đây có nguồn gốc dân tộc thiểu số.

8 Tổ chức thực hiện

Mỗi ủy ban nhân dân tỉnh sẽ chịu trách nhiệm chung trong việc thực hiện khung chính sách chung và kế hoạch tái định cư cụ thể của tiểu dự án của tỉnh đó. Các ủy ban bồi thường, hỗ trợ và tái định cư được thành lập ở cấp huyện/tỉnh theo quy định của Nghị định 47/2014/CP. Các quy định và chính sách của RPF sẽ được đưa vào RAP, điều này sẽ tạo cơ sở pháp lý cho việc thực hiện thanh toán bồi thường cho các tài sản có được các hoạt động tái định cư cần thiết, bao gồm thanh toán các khoản trợ cấp di dời và bất kỳ biện pháp phục hồi sinh kế nào

8.1 Sắp xếp tổ chức

Các sắp xếp thực hiện cho RAP được tóm tắt trong bảng sau đây:

Bảng 4.1 Sắp xếp thực hiện cho các tác động tái định cư không tự nguyện

<p style="text-align: center;">Hội đồng quản lý rừng</p> <p>Hội đồng quản lý rừng đề xuất các biện pháp can thiệp có thể yêu cầu thu hồi đất, tái định cư vật lý của các hộ gia đình hoặc các tác động sinh kế khác được xác định và đồng ý theo ACMA</p>
<p style="text-align: center;">Ủy ban Nhân dân huyện</p> <p>Ủy ban nhân dân huyện giao cho Ủy ban tái định cư huyện liên kết với các đơn vị bên ngoài (ví dụ như tổ chức hoặc tư vấn đại chúng) để thực hiện kiểm kê tổn thất (thỏa thuận cần đạt được với những người bị ảnh hưởng về các tác động có thể định lượng) và Khảo sát đo lường chi tiết (Bồi thường và các khoản phụ cấp khác chuẩn bị IOL) của RAP được thực hiện ở cấp độ này</p>
<p style="text-align: center;">Ủy ban Nhân dân tỉnh</p> <p>Dự thảo Kế hoạch tái định cư được đệ trình lên Ủy ban nhân dân tỉnh để đảm bảo định mức chi phí phản ánh cả giá tỉnh và thị trường</p>
<p style="text-align: center;">Bộ Nông nghiệp và Phát triển Nông thôn</p> <p>Ủy ban nhân dân cấp tỉnh đệ trình Dự thảo RP lên BQLCT TW (Bộ NN & PTNT) tại Hà Nội để đảm bảo tuân thủ</p>
<p style="text-align: center;">Ngân hàng thế giới/Địa điểm Đề án giảm phát thải</p> <p>Bộ NN & PTNT gửi Dự thảo RP cho WB, đặc biệt là khi có bất kỳ kế hoạch di dời người nào được thực hiện để đảm bảo tuân thủ RPF của Đề án giảm phát thải. Nếu RP được đăng trên cả trang ER-P và WB và được công bố cho tất cả những người bị ảnh hưởng (các công bố chính là Ma trận quyền lợi, Khung thời gian và Cơ chế</p>
<p style="text-align: center;">Ủy ban Nhân dân huyện</p> <p>UBND tỉnh giải ngân các quỹ để chi trả cho tất cả các tác động tái định cư không tự nguyện cho Ủy ban tái định cư huyện, những người lần lượt cung cấp tiền bồi thường và các khoản phụ cấp khác cho người BAH dựa trên các thỏa thuận DMS được ký kết bởi cả hai bên</p>
<p style="text-align: center;">Ủy ban Nhân dân tỉnh</p> <p>PPC thực hiện Đánh giá độc lập RP để đảm bảo RPF được tuân thủ và những người bị ảnh hưởng hài lòng.</p>
<p>cho WB, và đảm bảo rằng mọi khiếu nại được giải quyết dựa trên các bước thủ tục có trong RP này.</p>

Dựa trên thiết kế ER-P, FMC đồng ý tất cả hoạt động dẫn đến các tác động tái định cư không tự nguyện. Khả năng của FMCs sẽ được xây dựng bởi các chuyên gia tư vấn bảo vệ trong BQLCTT để sử dụng đầy đủ các nguyên tắc có sự tham gia được đưa vào trong ACMA.

Các hoạt động đề xuất sẽ được chuyển đến UBND huyện sẽ chỉ đạo DRC thực hiện tất cả các hoạt động liên quan đến IOL và DMS. Khi hoàn thành bản ghi nhớ DMS sơ bộ DMS sẽ được cấp cho từng người BAH sẽ được xác nhận hoặc điều chỉnh sau khi RAP cuối cùng được phê duyệt.

FMC sẽ không chịu trách nhiệm về các hoạt động đó mặc dù có gợi ý rằng đại diện của FMC từ các làng nơi các hộ gia đình sẽ bị ảnh hưởng tham gia vào các hoạt động này để đảm bảo rằng đã có sự mua lại hiệu quả từ làng bị ảnh hưởng và đặc biệt là từ các hộ bị ảnh hưởng cụ thể.

Sau khi hoàn thành dự thảo RAP, nó sẽ được đệ trình lên NCR-JERP PPC để phê duyệt dựa trên RPF này. Khi phê duyệt dự thảo RAP với bất kỳ bình luận có chú thích nào sẽ được đệ trình lên NCR-JERP CPMU của Bộ NN & PTNT tại Hà Nội để phê duyệt.

Khi BQLCT TW phê duyệt dự thảo RAP, dự thảo này sẽ được đệ trình lên WB để phê duyệt.

Theo phê duyệt của WB, dự thảo sẽ được đăng trên cả trang WB và trang NCR-JERP và được công bố cho những người BAH, đặc biệt liên quan đến ma trận quyền, thời gian và Cơ chế giải quyết khiếu nại. Việc công bố cho những người BAH sẽ thông qua các hình thức đảm bảo những người BAH hiểu rõ các quy định của RAP và cách chúng tác động đến họ.

DRC sau đó hoàn thiện Bản thảo DMS Memos đã được chuẩn bị trong DMS và đảm bảo từng người BAH đồng ý với các khoản bồi thường, phụ cấp và các lợi ích giảm thiểu khác có trong Bản ghi nhớ DMS cuối cùng vì đây là thông lệ tiêu chuẩn cho các chương trình/dự án tại Việt Nam liên quan đến các hình thức tái định cư không tự nguyện.

UBND tỉnh sau đó giải ngân tất cả các khoản tiền đã thỏa thuận dựa trên tổng số DMS Memos và các chi phí phụ trợ liên quan đến việc triển khai RAP cho UBND huyện, sau đó UBND huyện giao cho DRC giải ngân tất cả các khoản tiền theo các DMS Memos này cho người BAH trước khi thu hồi đất, các công trình và/hoặc chuyển nhà.

DRC tranh thủ sự hỗ trợ của Ủy ban nhân dân xã và các đơn vị bên ngoài (có thể là tổ chức quần chúng hoặc tư vấn) để giám sát việc thực hiện RP, báo cáo kết quả cho UBND tỉnh, báo cáo cho BQLCT TW tại Hà Nội, sau đó báo cáo cho WB, và đảm bảo rằng mọi khiếu nại được giải quyết dựa trên các bước thủ tục có trong RAP này.

Việc triển khai RAP thành công hoàn tất khi UBND tỉnh tiến hành đánh giá độc lập để đảm bảo rằng RPF và RAP được tuân thủ và những người BAH hài lòng. Liên quan đến việc người BAH hài lòng là yêu cầu chứng minh rằng không có HGĐ bị ảnh hưởng xấu đi do tái định cư không tự nguyện và lý tưởng là tốt hơn khi có OP4.12.

Cần phải nhấn mạnh rằng trong khi FMC kích hoạt tác động tái định cư không tự nguyện thì FMC không thiết kế RAP cũng như không chịu trách nhiệm thực hiện RAP, bao gồm tất cả

các khoản thanh toán được thực hiện do RAP, cũng không chịu trách nhiệm đánh giá RAP mặc dù tất nhiên FMC có thể hoặc nên tham gia vào việc thiết kế, thực hiện và đánh giá RAP. Lý do là tất cả các tác động tái định cư không tự nguyện đều thuộc phạm vi hành chính của UBND huyện và đối với đất thuộc thẩm quyền của Sở TN&MT mà theo Luật Đất đai chịu trách nhiệm cho tất cả các vùng đất bên ngoài các FME hiện có.

8.2 Thủ tục Chuẩn bị và phê duyệt Kế hoạch hành động tái định cư (RAP)

8.2.1 Chuẩn bị RAP

Phần sau đây trình bày các yếu tố điển hình sẽ được yêu cầu cho RAP và các bước trong chuẩn bị RAP.

Các yếu tố của RAP:

Tùy thuộc vào phạm vi tác động thu hồi đất, RAP đầy đủ hoặc RAP rút gọn có thể được chuẩn bị.

Cần có RAP đầy đủ khi đánh giá xã hội của chương trình xác định các hiệu ứng tái định cư quan trọng. Nó phải được chuẩn bị trước khi thẩm định tiểu dự án. Một RAP đầy đủ phải chứa các yếu tố sau:

- (i) Mô tả dự án;
- (ii) Tác động tái định cư tiềm ẩn của Chương trình;
- (iii) Mục tiêu;
- (iv) Các nghiên cứu kinh tế xã hội;
- (v) Khung pháp lý;
- (vi) Tính đủ điều kiện được bồi thường và tái định cư;
- (vii) Định giá tài sản và bồi thường thiệt hại;
- (viii) Lựa chọn địa điểm tái định cư, chuẩn bị địa điểm và di dời;
- (ix) Nhà ở, cơ sở hạ tầng và dịch vụ xã hội;
- (x) Trách nhiệm tổ chức;
- (xi) Sự tham gia của công chúng, tham vấn và cơ chế giải quyết khiếu nại;
- (xii) Tiến độ thực hiện các hoạt động tái định cư;
- (xiii) Dự toán chi phí và ngân sách, và
- (xiv) Giám sát và đánh giá.

Trong trường hợp tác động lên toàn bộ dân số bị ảnh hưởng là nhỏ (nếu những người bị ảnh hưởng không phải chuyển nhà và mất ít hơn 10% tài sản sản xuất), hoặc ít hơn 200 người bị ảnh hưởng, có thể chuẩn bị RAP rút gọn.

Tối thiểu, một RAP viết tắt phải bao gồm các phần sau:

- (i) Một cuộc điều tra điều tra dân số về người và tài sản bị ảnh hưởng;
- (ii) Mô tả về bồi thường và hỗ trợ tái định cư khác sẽ được cung cấp;
- (iii) Tham vấn với những người bị ảnh hưởng về các lựa chọn thay thế;
- (iv) Trách nhiệm thực hiện, và
- (v) Lịch trình thực hiện và ngân sách.

Tư vấn bảo vệ xã hội của chương trình sẽ cung cấp hướng dẫn thêm về việc chuẩn bị RAP dành riêng cho địa bàn khi được yêu cầu.

Chuẩn bị RAP:

Việc chuẩn bị RAP bao gồm sự tham gia của cộng đồng và phân tích đa chiều, bao gồm cả đánh giá xã hội. Trong giai đoạn lập kế hoạch của dự án, có thể làm theo các bước sau:

Bước 1: Dựa trên thiết kế chương trình sơ bộ cho tiêu dự án, đánh giá sơ bộ sẽ được thực hiện dựa trên mức độ ảnh hưởng xã hội để xác định phạm vi đánh giá xã hội của chương trình (mức độ thu hồi đất hoặc tái định cư).

Bước 2: Trên cơ sở các tác động xã hội đã biết, đưa ra các khuyến nghị cho thiết kế chương trình, nếu cần, để tránh hoặc giảm thiểu tác động của dự án phụ.

Bước 3: Nếu Bước 2 là không cần thiết, hãy thực hiện khảo sát điều tra dân số để hiểu rõ mức độ ảnh hưởng ở cấp hộ gia đình. Điều này có thể liên quan đến việc thu thập dữ liệu kinh tế xã hội về các hộ gia đình bị ảnh hưởng so với mức độ ảnh hưởng của việc thu hồi đất. Các loại dữ liệu sau đây nên được thu thập như một phần của khảo sát kinh tế xã hội:

- (i) Dữ liệu về người BAH, tổng số người BAH:
  - Hồ sơ nhân khẩu học, giáo dục, thu nhập và nghề nghiệp;
  - Kiểm kê tất cả các tài sản và đất bị ảnh hưởng;
  - Hệ thống sản xuất kinh tế xã hội và sử dụng tài nguyên thiên nhiên;
  - Kiểm kê tài nguyên chung nếu có;
  - Hoạt động kinh tế của tất cả những người bị ảnh hưởng, bao gồm các nhóm dễ bị tổn thương;
  - Mạng xã hội và tổ chức xã hội;

- Hệ thống văn hóa và địa điểm; và
  - Các tiện ích công cộng như phòng khám, bưu điện, cấp nước, cấp điện, chợ, v.v.
- (ii) Dữ liệu về đất đai và khu vực:
- Bản đồ khu vực và các làng bị ảnh hưởng bởi việc thu hồi đất;
  - Tổng diện tích đất thu hồi cho Dự án;
  - Loại đất và sử dụng đất;
  - Quyền sở hữu, quyền sử dụng và mô hình sử dụng đất;
  - Thủ tục thu hồi đất và bồi thường; và
  - Cơ sở hạ tầng hiện có.

Bước 4. Song song với khảo sát điều tra dân số người bị ảnh hưởng, tham vấn với những người BAH sẽ tiếp tục xác định sở thích của họ và các nhu cầu đặc biệt cần được giải quyết trong RAP. Ngoài ra, nghiên cứu về chi phí thay thế cho đất đai, hoa màu và các tài sản khác cần được tiến hành để có thể cung cấp các ước tính chi phí cho RAP.

Bước 5. Chuẩn bị RAP. Ma trận quyền lợi trong khung này nên được sử dụng cho dự án.

Bước 6. Sau khi dự thảo RAP được Ngân hàng chấp nhận, công bố RAP tại các cuộc họp công khai để chương trình tham khảo ý kiến với các hộ gia đình có khả năng bị ảnh hưởng và công chúng nói chung.

8.2.2 *Thủ tục duyệt RAP*

RAP được chuẩn bị cho chương trình phải phù hợp với RPF này. Sau khi tài liệu RAP được hoàn thành sẽ được gửi đến Ngân hàng Thế giới để xem xét. Sau đó, UBND tỉnh sẽ chịu trách nhiệm phê duyệt RAP và tất cả các vấn đề liên quan đến tái định cư, để cho phép thực hiện RAP. WB sẽ không phê duyệt bất kỳ hợp đồng xây dựng dân dụng nào cho bất kỳ phần dự án nào được tài trợ từ khoản vay trừ khi việc thanh toán bồi thường và cung cấp các biện pháp phục hồi trong các phần tương ứng đã được hoàn thành thỏa đáng, theo RPF của dự án.

8.3 *Khảo sát chi phí thay thế*

Theo yêu cầu của Chính sách hoạt động của Ngân hàng Thế giới OP 4.12 về Tái định cư không tự nguyện, Khảo sát chi phí thay thế (RCS) sẽ cần được thực hiện để thiết lập cơ sở tính toán chi phí thay thế cho tất cả các vùng đất/cây trồng /công trình/tài sản sẽ bị ảnh hưởng bởi Dự án. Chuyên gia tư vấn thẩm định giá độc lập chuyên đánh giá chi phí đất/cây trồng/tài sản/công trình bị ảnh hưởng theo Dự án, sẽ được BQLCT tham gia để tiến hành khảo sát chi phí thay thế.

Ủy ban Nhân dân huyện và DRC sẽ đảm bảo thanh toán bồi thường được đề xuất cho các hộ gia đình bị ảnh hưởng bằng chi phí thay thế (đối với đất và công trình) và theo giá thị trường

(đối với hoa màu/cây). Khảo sát chi phí thay thế sẽ được thực hiện theo cách có sự tham gia với các bên liên quan.

8.4 Triển khai RAP

Kế hoạch thực hiện tái định cư chi tiết của từng tiểu dự án sẽ được thể hiện trong các báo cáo RAP. Kế hoạch này sẽ cung cấp thời gian biểu.

Thủ tục bồi thường và thực hiện tái định cư phải tuân thủ các quy định và thủ tục quy định tại Nghị định 47/2014/NĐ-CP của Chính phủ và các quy định trong RPF. Các bước và thủ tục cụ thể như sau:

- a) Dựa trên thiết kế kỹ thuật chi tiết của công trình, các chuyên gia tư vấn thiết kế và BQLCT bàn giao giải phóng mặt bằng cho DRC để xác định người BAH và thực hiện DMS tài sản bị ảnh hưởng.
- b) Tổ chức các cuộc họp với người BAH để phổ biến thông tin và chính sách bồi thường, bao gồm các mục tiêu và lợi ích của chương trình và tiểu dự án, tác động tích cực và tiêu cực của dự án, các biện pháp giảm thiểu, phương pháp được sử dụng để đánh giá giá của tài sản bị ảnh hưởng, số tiền bồi thường, trợ cấp và phục hồi và cơ chế giải quyết khiếu nại.
- c) Khảo sát những người bị ảnh hưởng và kiểm kê tài sản bị ảnh hưởng của họ để thu thập thông tin về những người bị ảnh hưởng, xác định số lượng tài sản bị ảnh hưởng, quyền được bồi thường, tái định cư và trợ cấp phục hồi cho những người bị ảnh hưởng. Tư vấn cho những người bị ảnh hưởng về các biện pháp giảm thiểu tác động của chương trình và các biện pháp hỗ trợ để phục hồi sinh kế.
- d) Thực hiện một cuộc khảo sát kinh tế xã hội toàn diện về tất cả những người bị ảnh hưởng cho các RAP đầy đủ và các khảo sát kinh tế xã hội toàn diện để đánh giá các tác động đối với các RAP rút gọn.
- e) Thực hiện khảo sát chi phí thay thế.
- f) Chuẩn bị các kế hoạch bồi thường, thông báo công khai các kế hoạch bồi thường để lấy ý kiến của người BAH, hoàn thiện các kế hoạch bồi thường và trình UBND huyện phê duyệt.
- g) Trả tiền bồi thường và các khoản phụ cấp khác bao gồm các khoản phụ cấp hỗ trợ thu nhập chuyển tiếp.
- h) Thực hiện tái định cư (nếu có), với việc thanh toán bồi thường thiệt hại về tài sản (nhà ở, đất nông lâm nghiệp và doanh nghiệp) trước khi bàn giao mặt bằng để xây dựng.
- i) Các hoạt động giám sát bên trong và bên ngoài sẽ được thực hiện trong toàn bộ quá trình thực hiện bồi thường và tái định cư để đảm bảo việc thực hiện bồi thường và tái định cư tuân thủ RPF.

Hợp tác giữa thực hiện tái định cư và các công trình dân dụng. Đối với các tiểu dự án nơi áp dụng thu hồi đất, việc thực hiện bồi thường và tái định cư cần phải phù hợp với tiến độ xây

dựng của từng hợp phần của tiểu dự án. Do đó, khung thời gian thực hiện cho bồi thường và tái định cư tích hợp với tiến độ xây dựng nên được thiết lập và giám sát chặt chẽ để đảm bảo rằng tất cả những người BAH được cung cấp bồi thường thỏa đáng trước khi xây dựng. Thanh toán bồi thường và tái định cư cho những người BAH phải được hoàn thành như một điều kiện để thu hồi đất và trước khi bắt đầu xây dựng. WB sẽ không phê duyệt bất kỳ hợp đồng xây dựng dân dụng nào khi việc thanh toán bồi thường cho những người BAH chưa được thực hiện thỏa đáng.

Nếu thu hồi đất cho các tiểu dự án gây ra việc di dời những HGD bị ảnh hưởng, cần tham khảo ý kiến với những người bị ảnh hưởng về các lựa chọn di dời khác nhau, chẳng hạn như nhận tiền mặt và tự di dời hoặc tái định cư tại các khu tái định cư. Trong trường hợp trước, Ủy ban Tái định cư và chính quyền địa phương cần hỗ trợ những người bị ảnh hưởng trong việc tìm nơi ở mới. Trong trường hợp sau, các UBND huyện cần phát triển các khu tái định cư với các điều kiện phát triển đầy đủ cho các AP. Việc di dời những người BAH đến các khu tái định cư chỉ được thực hiện sau khi cơ sở hạ tầng của các khu tái định cư được xây dựng hoàn chỉnh và đảm bảo điều kiện sống phù hợp.

Để triển khai các hoạt động tái định cư theo lịch trình xây dựng và đảm bảo rằng không có AP nào phải di dời trước khi thanh toán bồi thường và bắt đầu các hoạt động xây dựng, BQLCT TW và các BQLCT cần xây dựng kế hoạch thực hiện chương trình, bao gồm các mốc cụ thể:

- a) Ngày khởi công và hoàn thành công trình dân dụng;
- b) Lịch bàn giao các khu tái định cư hoàn thành cho những người BAH (phải bàn giao ít nhất một tháng trước khi khởi công xây dựng);
- c) Ngày bàn giao đất cho các chương trình của những người BAH (để những người BAH có thể chuẩn bị kế hoạch tháo dỡ nhà của họ và bàn giao đất vào thời điểm cần thiết để nhận tiền thưởng cho việc di dời kịp thời); và
- d) Việc thanh toán bồi thường, hỗ trợ và tái định cư cho các hộ bị ảnh hưởng (bằng tiền mặt hoặc đất để lấy đất) phải được hoàn thành trước khi trao hợp đồng xây dựng.

9 Cơ chế phản hồi và giải quyết khiếu nại

9.1 Các yêu cầu của OP 4.12

Chính sách tái định cư của Ngân hàng Thế giới được đề cập trong OP 4.12 yêu cầu mỗi tiểu dự án phải thiết lập cơ chế giải quyết khiếu nại và xác định rằng trách nhiệm chính trong việc xử lý các khiếu nại của những người BAH là các nhà phát triển chương trình. Cơ chế này nhằm đảm bảo sự hài lòng của những người BAH với việc triển khai RAP và cung cấp cho những người BAH nền tảng pháp lý để giám sát và báo cáo về việc thực hiện RAP. Cụ thể, mục đích của cơ chế khiếu nại là cho phép những người BAH tìm kiếm giải pháp thỏa đáng đối với các khiếu nại mà họ có thể có liên quan đến việc thu hồi đất hoặc các can thiệp khác của chương trình. Các nguyên tắc chính của cơ chế khiếu nại là đảm bảo rằng:

- a) Các quyền và lợi ích cơ bản của AP được bảo vệ;
- b) Mọi quan tâm của những người BAH phát sinh từ quá trình thực hiện chương trình được giải quyết thỏa đáng;
- c) Các quyền lợi hoặc hỗ trợ sinh kế cho những người BAH được cung cấp đúng thời hạn và theo các chính sách bảo vệ nêu trên của Chính phủ và WB;
- d) Những người BAH nhận thức được quyền truy cập của mình và sẽ được tiếp cận các thủ tục khiếu nại miễn phí cho các mục đích trên; và
- e) Các thủ tục khiếu nại sẽ là một phần quan trọng của cơ chế giải quyết xung đột cộng đồng, liên quan đến các dân tộc thiểu số và đại diện của các nhóm dễ bị tổn thương khác, và do đó, được quản lý chung.

Khi bắt đầu thực hiện chương trình, Ủy ban giải quyết và phản hồi khiếu nại sẽ được thành lập từ các xã đến cấp tỉnh dựa trên cơ cấu hiện có bao gồm các sở, tổ chức đoàn thể, phụ nữ và đại diện dân tộc. Ở cấp xã, tổ chức dựa vào cộng đồng sẽ kết hợp các cơ chế khiếu nại hiện có sẽ do lãnh đạo của Ủy ban nhân dân xã (UBND xã) chủ trì.

Cơ chế và các thủ tục giải quyết và phản hồi khiếu nại sẽ giải quyết các khiếu nại, và với sự sẵn có của các nguồn lực địa phương giải quyết xung đột không chỉ về các vấn đề bảo vệ mà còn các vấn đề khác trong quá trình thực hiện chương trình. Dựa trên cấu trúc này, tổ chức dựa vào cộng đồng sẽ hỗ trợ trong quá trình chuẩn bị, thiết kế, thực hiện chương trình và phát triển trong tương lai. Cơ chế khiếu nại sẽ được áp dụng cho những người hoặc nhóm bị ảnh hưởng trực tiếp hoặc gián tiếp bởi một dự án, cũng như những người có thể có lợi ích trong tiểu dự án và/hoặc có khả năng ảnh hưởng đến kết quả của nó một cách tích cực hoặc tiêu cực.

Nếu những người BAH không hài lòng hoặc không rõ về việc triển khai RAP và bồi thường có thể gửi khiếu nại lên UBND xã. Khiếu nại có thể được đưa ra bằng miệng hoặc bằng văn bản với sự hỗ trợ của UBND xã, người sẽ cung cấp phản hồi cho người khiếu nại trong vòng 5 ngày sau khi nhận được khiếu nại. Nếu nguyên đơn không hài lòng với quyết định của cấp xã thì có thể gửi yêu cầu tới UBND huyện với sự hỗ trợ của BQLCTT. Trong vòng 15 ngày

sau khi nhận được yêu cầu, ủy ban huyện sẽ đưa ra quyết định và cung cấp phản hồi cho nguyên đơn. Yêu cầu này có thể được nộp lên Tòa án tỉnh và phán quyết của Tòa án sẽ là cuối cùng.

Tất cả các khiếu nại sẽ được UBND xã và huyện ghi lại và lưu hồ sơ đúng cách cũng như các BQLCTT giải quyết thông qua các cuộc tham vấn một cách minh bạch và chủ động. Những tài liệu và báo cáo khiếu nại này sẽ được công khai. Tất cả các chi phí liên quan đến quá trình xử lý khiếu nại mà người khiếu nại và/hoặc đại diện của anh ấy/cô ấy phải chịu phải được nhà phát triển dự án chi trả.

9.2 Cơ chế phản hồi và giải quyết khiếu nại

Để đảm bảo rằng tất cả các khiếu nại của những người BAH về bất kỳ khía cạnh nào của việc thu hồi đất, bồi thường và tái định cư đều được giải quyết kịp thời và thỏa đáng, và cần thiết lập cơ chế giải quyết khiếu nại. Tất cả những người BAH có thể gửi bất kỳ câu hỏi nào cho các cơ quan thực hiện về các quyền của họ liên quan đến quyền được bồi thường, chính sách bồi thường, tỷ lệ, thu hồi đất và giải quyết khiếu nại. Những người BAH không bắt buộc phải trả bất kỳ khoản phí nào liên quan đến việc tìm cách giải quyết khiếu nại, kể cả nếu việc giải quyết đòi hỏi phải có hành động pháp lý tại tòa án. Chi phí này được bao gồm trong ngân sách để thực hiện RAP.

Các bước của Cơ chế phản hồi và giải quyết khiếu nại như sau:

Quy trình Cơ chế phản hồi và giải quyết khiếu nại hiện được công nhận và sử dụng tại Việt Nam, đặc biệt là các dự án liên quan đến tái định cư không tự nguyện (được định nghĩa là kết quả bồi thường từ các tác động vĩnh viễn hoặc tạm thời đối với các tài sản hợp pháp bị ảnh hưởng bởi các dự án như đất/hoa màu/công trình/doanh nghiệp và đối với những người bị ảnh hưởng nghiêm trọng và hỗ trợ phục hồi sinh kế bị ảnh hưởng nghiêm trọng) như sau:

<p>Bước 1</p> <p>Ủy ban Nhân dân xã</p>	<p>Bên yêu cầu giải quyết khiếu nại hoặc tìm cách khiếu nại liên quan đến một số khía cạnh của dự án hoặc chương trình gửi yêu cầu bằng văn bản hoặc bằng lời với UBND xã để giải quyết khiếu nại. Khiếu nại này được nhập vào Sổ đăng ký của UBND xã bao gồm ngày và thời gian khiếu nại, tên, địa chỉ và chi tiết liên hệ sau đây của người đang tìm cách giải quyết khiếu nại. Chủ tịch hoặc người đại diện được chỉ định của họ sẽ gặp người đã khiếu nại hoặc khiếu nại trực tiếp và theo luật phải giải quyết trong vòng 15 ngày. Cần thực hiện hành động giải quyết khiếu nại, ngày, giờ và cách thức mà kết quả được truyền tới người bị khiếu nại hoặc người khiếu nại và ký hoặc in dấu vân tay của người khiếu nại trên CMND vào văn bản.</p>
<p>Bước 2</p> <p>Ủy ban Nhân dân huyện</p>	<p>Nếu sau 15 ngày, UBND xã không thể giải quyết khiếu nại, người khiếu nại có quyền khiếu nại bằng văn bản hoặc lời nói lên UBND huyện. UBND huyện có 30 ngày kể từ ngày nhận được khiếu nại để giải quyết. Thông thường đối với các khiếu nại liên quan đến tái định cư không tự nguyện, UBND huyện sẽ ghi khiếu nại trong Sổ đăng ký của UBND huyện và chuyển</p>

	<p> khiếu nại lên Ủy ban bồi thường và thu hồi đất và khiếu nại liên quan đến vấn đề phát triển dân tộc thiểu số sẽ được gửi lên Ủy ban DTTS. Hai ban này sẽ đánh giá bản chất của khiếu nại và thông báo cho UBND huyện kết quả đề xuất và điều này sẽ được chuyển cho người khiếu nại. Các quy trình liên quan đến việc ghi lại khiếu nại về cơ bản giống như các quy trình ở Bước 1. Với việc truy cập internet ngày càng nhiều, có khả năng tài liệu liên quan đến Cơ chế giải quyết khiếu nại sẽ được công khai dưới dạng số hóa.</p>
<p>Bước 3 Ủy ban Nhân dân tỉnh</p>	<p>Nếu sau 30 ngày, UBND huyện không cung cấp phản hồi hoặc các biện pháp được đề xuất để giải quyết khiếu nại là không thỏa đáng đối với người đang tìm cách khắc phục thì họ có quyền khiếu nại bằng lời nói hoặc bằng văn bản với UBND tỉnh. Thông thường, UBND tỉnh sẽ làm theo các quy trình tương tự như UBND xã và UBND huyện. Từ ngày nộp đơn đến ngày trả kết quả, UBND tỉnh có 45 ngày để xem xét khiếu nại và chuyển kết quả đến người khiếu nại. Không có yêu cầu chuyển tiếp kết quả này bằng ngôn ngữ của nhóm dân tộc thiểu số cụ thể nhưng các UBND tỉnh sẽ cố gắng và đảm bảo có sự hiểu biết rõ ràng về các quyết định được đưa ra và tại sao.</p>
<p>Bước 4 Tòa án</p>	<p>Nếu sau 45 ngày, UBND tỉnh không phản hồi hoặc đề xuất biện pháp để giải quyết khiếu nại, người khiếu nại có thể gửi lên Tòa án. Thông thường, Tòa án có 60 ngày để điều tra khiếu nại và sau đó đưa ra phán quyết. Bản án phải được thông báo cho những người kháng cáo, được đăng tại văn phòng của Ủy ban Nhân dân tại địa phương nơi diễn ra xét xử trong vòng 5 ngày và trong vòng 10 ngày tại UBND xã.</p>

Quyết định liên quan đến giải quyết các khiếu nại phải được gửi đến những người BAH và các bên liên quan và phải được đăng tại văn phòng của Ủy ban Nhân dân nơi giải quyết khiếu nại. Sau ba ngày, quyết định/kết quả giải quyết khiếu nại được gửi về xã/phường và sau bảy ngày ở cấp huyện.

Để giảm thiểu khiếu nại đến cấp tỉnh, BQLCTT sẽ hợp tác với Ủy ban Tái định cư huyện để tham gia và tư vấn giải quyết khiếu nại.

Nhân sự: Cán bộ Môi trường và Tái định cư do BQLCTT giao nhiệm vụ sẽ xây dựng và duy trì cơ sở dữ liệu về các khiếu nại của những người BAH liên quan đến Chương trình, bao gồm các thông tin như bản chất của khiếu nại, nguồn và ngày nhận khiếu nại, tên và địa chỉ của các PAP, hành động để được thực hiện và tình trạng hiện tại.

Trong trường hợp khiếu nại bằng lời nói, ban tiếp tân sẽ ghi lại những câu hỏi này dưới dạng khiếu nại tại cuộc họp đầu tiên với những người bị ảnh hưởng.

Tư vấn giám sát độc lập (IMC) sẽ chịu trách nhiệm kiểm tra các thủ tục và giải quyết khiếu nại. IMC có thể đề nghị các biện pháp tiếp theo được thực hiện để khắc phục những khiếu nại chưa được giải quyết. Trong quá trình giám sát các thủ tục giải quyết khiếu nại và xem xét

các quyết định, cơ quan giám sát độc lập cần phối hợp chặt chẽ với Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cũng như các thành viên chịu trách nhiệm giám sát việc thực thi pháp luật liên quan đến kháng cáo trong khu vực;

Quy trình giải quyết khiếu nại cho Dự án, bao gồm tên và chi tiết liên lạc của Đầu mối liên lạc về Khiếu nại và Đơn vị hỗ trợ giải quyết Khiếu nại (GFU), sẽ được phổ biến thông qua các tài liệu thông tin và được đăng trong văn phòng của Ủy ban Nhân dân tại các xã và huyện và BQLCTT.

Đồng thời, nên sử dụng tài khoản ký quỹ cho các khoản thanh toán tái định cư khi khiếu nại để tránh sự chậm trễ quá mức của chương trình trong khi đảm bảo thanh toán bồi thường sau khi giải quyết khiếu nại.

Để đảm bảo rằng cơ chế khiếu nại được mô tả ở trên là thực tế và được các AP chấp nhận, nó đã tham khảo ý kiến của chính quyền địa phương và cộng đồng xem xét các thuộc tính văn hóa cụ thể cũng như các cơ chế văn hóa truyền thống để nâng cao và giải quyết các khiếu nại và xung đột. Các đối tượng và nỗ lực của người BAH là người dân tộc thiểu số cũng được xác định và quyết định cách giải quyết khiếu nại phù hợp với văn hóa của họ.

Ngân hàng Thế giới cũng có Dịch vụ Giải quyết Khiếu nại (GRS) mà những người khiếu nại có thể sử dụng. GRS đảm bảo rằng các khiếu nại nhận được sẽ được xem xét kịp thời để giải quyết các mối quan tâm liên quan đến dự án. Các cộng đồng và cá nhân bị ảnh hưởng từ chương trình có thể gửi khiếu nại tới Ban kiểm tra độc lập của NHTG, để xác định xem có gây hại hay không, có thể xảy ra do NHTG không tuân thủ các chính sách và thủ tục. Khiếu nại có thể được gửi bất cứ lúc nào sau khi khiếu nại đã được gửi trực tiếp đến Ngân hàng Thế giới và Quản lý Ngân hàng đã có cơ hội trả lời. Thông tin về cách gửi khiếu nại đến GRS có thể được truy cập thông qua <http://www.worldbank.org/GRS> và cho Ban thanh tra <http://www.inspectionpanel.org>. Cần lưu ý rằng cả GRS hoặc Ban thanh tra đều không tiếp nhận các khiếu nại không liên quan đến các chính sách và thủ tục của WB.

10 Chi phí và ngân sách

Để chuẩn bị ngân sách cho tiểu dự án, cần phải lập dự toán chi phí sơ bộ, để đảm bảo phục hồi sinh kế của người BAH. Chi phí cho RAP của từng tiểu dự án sẽ được tính dựa trên đơn giá bồi thường được cập nhật và chi phí cho việc tổ chức bồi thường, hỗ trợ và tái định cư theo RPF.

Việc định giá đất của dự án sẽ có giá thay thế và sẽ tuân theo các khuyến nghị thẩm định đất độc lập. Các đơn giá này phải phản ánh chi phí thay thế thị trường của tất cả các tài sản bị ảnh hưởng tại thời điểm thực hiện RAP. Nguyên tắc tương tự này sẽ được áp dụng cho việc mất đất nông nghiệp và sản xuất lâm nghiệp và các tài sản tạo thu nhập khác.

Ngân sách cho bồi thường và tái định cư cho các tiểu dự án, thẩm định viên đất độc lập sẽ cần được cung cấp bởi CPVN cho dù đây là từ các quỹ có sẵn ở cấp tỉnh hoặc ở cấp huyện. Không có ngân sách nào được liên kết với ER-P và được hỗ trợ bởi FCPF-REDD+ và do đó, các FMC, UBND huyện và tỉnh sẽ phải nhận thức được điều kiện này trước khi họ quyết định hỗ trợ các hoạt động có thể dẫn đến tái định cư không tự nguyện.

11 Giám sát và đánh giá

11.1 Giám sát

Giám sát là một quá trình đánh giá liên tục việc thực hiện chương trình có liên quan đến lịch trình thực hiện thống nhất việc sử dụng các đầu vào, cơ sở hạ tầng và dịch vụ của chương trình. Giám sát cung cấp cho các cơ quan liên quan với các phản ánh liên tục về tình trạng thực hiện. Giám sát xác định thực tế, khả năng thành công và những khó khăn phát sinh càng sớm càng tốt để tạo điều kiện thuận lợi cho việc điều chỉnh do thực hiện chương trình.

Giám sát bao gồm hai mục đích sau:

- (i) Theo dõi xem các hoạt động của chương trình có được hoàn thành hiệu quả hay không, bao gồm số lượng, chất lượng và thời gian.
- (ii) Đánh giá xem các hoạt động này có đạt được mục tiêu và mục đích của Chương trình hay không và mức độ chúng đạt được.

Cơ quan thực thi (BQLCTT) cũng như IMC được ký hợp đồng với BQLCT TW sẽ theo dõi và giám sát việc thực hiện RAP thường xuyên.

11.2 Giám sát nội bộ

Giám sát nội bộ việc thực hiện RAP của các tiểu dự án là trách nhiệm chính của cơ quan thực hiện với sự hỗ trợ của các chuyên gia tư vấn chương trình. Cơ quan thực hiện sẽ giám sát tiến trình chuẩn bị và thực hiện RAP thông qua các báo cáo tiến độ định kỳ.

Các tiêu chí của giám sát nội bộ bao gồm nhưng không giới hạn ở:

- (i) Bồi thường cho các hộ gia đình bị ảnh hưởng đối với các loại thiệt hại khác nhau theo các chính sách bồi thường được mô tả trong các kế hoạch tái định cư;
- (ii) Thực hiện hỗ trợ kỹ thuật, tái định cư, thanh toán trợ cấp và hỗ trợ tái định cư;
- (iii) Thực hiện phục hồi thu nhập và quyền được hỗ trợ phục hồi;
- (iv) Phổ biến thông tin và thủ tục tham vấn;
- (v) Giám sát các thủ tục khiếu nại, các vấn đề hiện tại cần quan tâm;
- (vi) Ưu tiên những người bị ảnh hưởng do dự án;
- (vii) Phối hợp để hoàn thành các hoạt động RAP và hợp đồng xây dựng.

EA sẽ thu thập thông tin mỗi tháng từ các ủy ban tái định cư khác nhau. Cơ sở dữ liệu theo dõi việc thực hiện tái định cư của Chương trình sẽ được duy trì và cập nhật hàng tháng.

EA sẽ gửi báo cáo giám sát nội bộ về việc triển khai RAP như một phần của báo cáo hàng quý mà họ có nghĩa vụ phải nộp cho WB. Các báo cáo gồm các thông tin sau:

- (i) Số người bị ảnh hưởng theo các loại tác động và hợp phần chương trình và tình trạng bồi thường, tái định cư và thu hồi thu nhập cho mỗi hạng mục;
- (ii) Chi phí phân phối cho các hoạt động hoặc chi trả bồi thường và chi phí giải ngân cho từng hoạt động;
- (iii) Danh sách các khiếu nại còn tồn đọng;
- (iv) Kết quả cuối cùng về giải quyết khiếu nại và bất kỳ vấn đề nổi bật nào mà các cơ quan quản lý nhu cầu ở các cấp cần giải quyết;
- (v) Các vấn đề có thể phát sinh trong quá trình thực hiện; và
- (vi) Đảm bảo Lịch trình RAP thực sự được cập nhật.

11.3 Giám sát độc lập

Mục tiêu: Mục tiêu chung của giám sát độc lập là định kỳ cung cấp kết quả giám sát và đánh giá độc lập về việc thực hiện các mục tiêu tái định cư, về thay đổi mức sống và công việc, phục hồi thu nhập của người BAH, hiệu quả, tác động và tính bền vững của các quyền của người BAH, và về sự cần thiết của các biện pháp giảm thiểu (nếu có) trong nỗ lực mang lại những bài học chiến lược để hoạch định chính sách và lập kế hoạch trong tương lai.

Các cơ quan chịu trách nhiệm: Theo các yêu cầu của WB về việc thuê tư vấn, BQLCT TW sẽ thuê một tổ chức để giám sát và đánh giá độc lập việc thực hiện RAPs. Tổ chức này được gọi là Tư vấn giám sát độc lập (IMC) có chuyên môn về khoa học xã hội và có kinh nghiệm trong giám sát RP độc lập. IMC nên bắt đầu công việc ngay khi bắt đầu thực hiện chương trình.

Mục tiêu Giám sát và đánh giá: Các chỉ số sau đây sẽ được IMC theo dõi và đánh giá, bao gồm nhưng không giới hạn ở:

- (i) Thanh toán bồi thường sẽ như sau: a) thanh toán đầy đủ cho tất cả những người bị ảnh hưởng trước khi thu hồi đất; b) tính thỏa đáng của thanh toán để thay thế các tài sản bị ảnh hưởng;
- (ii) Cung cấp hỗ trợ cho những người BAH, những người phải xây lại nhà trên phần đất còn lại, hoặc xây nhà ở nơi mới theo dự án, hoặc trên các lô mới được giao;
- (iii) Hỗ trợ phục hồi sinh kế/nguồn thu nhập;
- (iv) Tham vấn cộng đồng và phổ biến công khai chính sách bồi thường: (a) Những người BAH cần được thông báo và tư vấn đầy đủ về các hoạt động thu hồi, cho thuê và tái định cư đất; (b) IMC nên tham dự ít nhất một cuộc họp tham vấn cộng đồng để giám sát các quy trình tham vấn cộng đồng, các vấn đề và vấn đề phát sinh trong các cuộc

hợp và đề xuất các giải pháp; (c) nhận thức cộng đồng về chính sách bồi thường và quyền lợi sẽ được đánh giá giữa những người BAH; và (d) đánh giá nhận thức về các lựa chọn khác nhau có sẵn cho những người BAH như được quy định trong RAP;

- (v) Những người bị ảnh hưởng cần được theo dõi về việc phục hồi các hoạt động sản xuất;
- (vi) Sự hài lòng của những người BAH về các khía cạnh của RAP sẽ được theo dõi và ghi lại. Hoạt động của cơ chế khiếu nại và tốc độ giải quyết khiếu nại sẽ được giám sát; và
- (vii) Thông qua việc thực hiện, các xu hướng về mức sống sẽ được quan sát và khảo sát. Bất kỳ vấn đề tiềm năng nào liên quan đến phục hồi mức sống đều được báo cáo và các biện pháp phù hợp sẽ được đề xuất để đảm bảo các mục tiêu của chương trình.

11.4 Phương pháp giám sát độc lập

Lưu trữ cơ sở dữ liệu:

IMC sẽ duy trì một cơ sở dữ liệu về thông tin giám sát tái định cư. Nó sẽ chứa các tệp về kết quả giám sát độc lập, các HGD được theo dõi và sẽ được cập nhật dựa trên thông tin được thu thập trong các vòng thu thập dữ liệu liên tiếp. IMC có thể truy cập tất cả các cơ sở dữ liệu do BQLCT biên soạn.

Các báo cáo:

IMC phải nộp báo cáo định kỳ 6 tháng một lần trong đó nêu rõ những phát hiện trong quy trình giám sát. Báo cáo giám sát này sẽ được đệ trình lên BQLCT TW và sau đó BQLCT TW sẽ nộp cho NHTG dưới dạng phụ lục của báo cáo tiến độ.

Báo cáo phải có (i) báo cáo về tiến trình thực hiện RAP; (ii) sai lệch, nếu có, so với các quy định và nguyên tắc của RAP; (iii) xác định các vấn đề còn tồn tại và các giải pháp được đề xuất để EA được thông báo về tình hình đang diễn ra và có thể giải quyết kịp thời các vấn đề; và (iv) báo cáo về tiến trình theo dõi các vấn đề được xác định trong báo cáo trước đó.

Báo cáo giám sát tiếp theo:

Các báo cáo giám sát sẽ được thảo luận trong cuộc họp giữa IMC và BQLCTT. BQLCTT sẽ tổ chức các cuộc họp ngay sau khi nhận được báo cáo. Các hoạt động cần thiết tiếp theo sẽ được thực hiện dựa trên các vấn đề được xác định trong các báo cáo và thảo luận tiếp theo.

Báo cáo đánh giá về sau:

Trên thực tế, đây là đánh giá tại một thời điểm nhất định về tác động của tái định cư và các mục tiêu đã đạt được. Giám sát bên ngoài sẽ tiến hành đánh giá quá trình tái định cư và tác động từ 6 đến 12 tháng sau khi hoàn thành tất cả các hoạt động tái định cư. Bảng câu hỏi khảo sát đánh giá được sử dụng dựa trên cơ sở dữ liệu trong hệ thống cơ sở dữ liệu chương trình và các câu hỏi được sử dụng trong các hoạt động giám sát.

Cuối cùng, một bản tóm tắt về đánh giá tái định cư về sau bao gồm Báo cáo Hoàn thành Chương trình (PCR) sẽ được chuẩn bị trước khi đóng Chương trình. Việc đánh giá bao gồm các tác động của chương trình (số hộ bị ảnh hưởng, phạm vi đất thu được từ tiểu dự án, tiền bồi thường cho các AP, mọi vấn đề đang chờ xử lý do thu hồi đất và cung cấp thông tin nếu sinh kế của AP được phục hồi hoặc ít nhất là duy trì để thực hiện trước dự án.

RAP không thể được coi là hoàn thành cho đến khi đánh giá về sau và kiểm toán hoàn thành chương trình xác nhận rằng tất cả các hộ bị ảnh hưởng đã nhận được đầy đủ tất cả các bồi thường, hỗ trợ và phục hồi sinh kế theo kế hoạch.

12 Phụ lục

12.1 Phụ lục 1 - Báo cáo sàng lọc xã hội

Mẫu này phải được FME hoàn thành và nộp như một phần của bất kỳ đề xuất nào có khả năng kích hoạt các tác động tái định cư không tự nguyện liên quan trực tiếp đến đề xuất can thiệp của NCR-JERP

Vui lòng đảm bảo rằng SERNA và mọi hoạt động tiếp theo do FME đề xuất đáp ứng cả ba tiêu chí sau:

A.	Chủ tịch của tất cả các xã nằm trong vùng đệm và hoặc vùng lõi của FME đã được tư vấn về việc chuẩn bị SERNA và mọi hoạt động tiếp theo do FMC đề xuất.	
B.	Những người sống trong vùng đệm và vùng lõi, và tất cả các phần của các cộng đồng này, đã được tư vấn trong quá trình chuẩn bị SERNA và bất kỳ hoạt động nào sau đó do FMC đề xuất.	
C.	Dự thảo kết quả của SERNA và mọi hoạt động tiếp theo do FMC đề xuất đã được phản hồi lại cho tất cả các cộng đồng địa phương và ý kiến của họ đã được xem xét trong SERNA cuối cùng và mọi hoạt động tiếp theo do FMC đề xuất	
D.	Trường hợp các hoạt động đề xuất hạn chế quyền truy cập của cộng đồng địa phương vào các tài nguyên là phần không tách rời với thực tiễn văn hóa của họ hoặc họ dựa vào để sinh hoạt, các FME thông qua các quy trình ACMA đã đàm phán và đạt được thỏa thuận với cộng đồng địa phương về mức độ sử dụng tài nguyên được chỉ định tại địa phương đảm bảo các AP bị tác động tiêu cực sẽ được bồi thường cho do hạn chế truy cập vào tài nguyên thiên nhiên HOẶC nơi mà đất hoặc công trình của họ sẽ được mua lại toàn bộ hoặc một phần cho các hoạt động liên quan trực tiếp đến Đề án giảm phát thải.	

Để thể hiện tiêu chí A đã được đáp ứng:

SERNA và mọi hoạt động tiếp theo được phát triển như một phần của đề xuất đã được xác nhận bởi chữ ký của Chủ tịch UBND xã của tất cả các xã vùng đệm và của bất kỳ xã nào trong vùng lõi nơi người dân tiếp tục sinh sống.	Có/Không
---	----------

Để chứng minh tiêu chí B đã được đáp ứng, vui lòng báo cáo như sau:

Cho biết bất kỳ người dân địa phương nào đã tham gia vào SERNA và đặc biệt là trong quá trình phát triển các hoạt động tiếp theo và mô tả công việc họ đã thực hiện.	
Mô tả các loại khác nhau của các nhóm xã hội được xác định cho tham vấn và cách mỗi nhóm được tư vấn.	
Mô tả các nhóm dân tộc khác nhau trong các xã vùng đệm và cách họ được tư vấn.	

Mô tả cách phụ nữ, dân tộc thiểu số và các nhóm dễ bị tổn thương khác được tư vấn trong SERNA và các hoạt động tiếp theo được phát triển như một phần của quy trình ACMA được đưa vào trong FMC	

Để chứng minh tiêu chí C đã được đáp ứng, vui lòng báo cáo như sau:

Mô tả cách kết quả dự thảo của SERNA và các hoạt động tiếp theo được phát triển đã được phản hồi lại cho cộng đồng địa phương và cách người dân địa phương Nhận xét đã được đưa vào đánh giá tác động tiếp theo.	
Mô tả cách dự thảo kết quả đánh giá tác động, bao gồm và đặc biệt là bất kỳ tác động tái định cư không tự nguyện tiêu cực nào, đã được phản hồi lại cho cộng đồng địa phương và cách người dân địa phương bình luận về RAP để đảm bảo tuân thủ OP4.12.	

Để thể hiện tiêu chí D đã được đáp ứng:

tài nguyên (ví dụ bên dưới) được đính kèm và xác nhận bằng chữ ký của FMC và UBND xã	
Thỏa thuận về các biện pháp bồi thường/phục hồi sinh kế được đính kèm và xác nhận bằng chữ ký của FMC và UBND xã	

Thỏa thuận sử dụng tài nguyên mẫu:

Vui lòng chỉ định hoạt động được đề xuất nào đã được cộng đồng địa phương xác định là các hoạt động hạn chế quyền truy cập của họ vào tài nguyên trong FME đối với các hoạt động văn hóa và/hoặc sinh kế của họ và bằng chứng cho thấy các AP bị mất do hậu quả sẽ được bồi thường theo RPF và RAP.	
---	--

Vui lòng mô tả các thỏa thuận đạt được:

Tài nguyên đã sử dụng	Các sử dụng hiện nay	Đạt được thỏa thuận (nghĩa là vui lòng mô tả mức độ cho phép khai thác LSNG đã được thỏa thuận, hoặc mức độ hoặc hạn chế có liên quan) và bất kỳ thỏa thuận nào để bồi thường cho các AP theo RPF và RAP.	Chữ ký của tất cả các bên tham gia thỏa thuận thường được đưa vào trong BSA của FMC cụ thể.

Vui lòng mô tả bất kỳ biện pháp giảm thiểu nào khác đã thỏa thuận (đối với việc mất quyền truy cập vào các tài nguyên, bao gồm cả thỏa thuận rằng các AP sẽ được bồi thường cho tổn thất này nếu ảnh hưởng đến sinh kế của họ)

Vui lòng cung cấp bảng phân tích dân số theo dân tộc của những người sống ở tất cả các xã nằm trong khu vực (xã vùng đệm) (định dạng mẫu bên dưới):

Xã	Làng	Tổng dân số	Dân số chia theo dân tộc				
			Kinh	Thái	Mường	Thổ	v.v.

Có ai hiện đang sống trong FME không? Nếu có, vui lòng cung cấp các thông tin sau:

Xã	Làng	Tổng dân số	Dân số chia theo dân tộc				
			Kinh	Thái	Mường	Thổ	v.v.

Bất kỳ hoạt động nào được xác định trong SERNA và Thiết kế tiểu dự án tiếp theo sẽ dẫn đến sự dịch chuyển kinh tế hoặc nhà ở hoặc cả hai?

Có / Không

Nếu có, vui lòng:

Nêu các hoạt động này và các biện pháp được thực hiện để bồi thường cho các hộ gia đình liên quan.

Cung cấp các thông tin sau nếu có sẵn tại thời điểm nộp:

Làng	Xã	Diện tích đất lâm nghiệp	Không có hộ gia đình nào
------	----	--------------------------	--------------------------

		được FME thu hồi hoặc tuyên bố là một phần của các quy trình liên quan đến trồng lại đất rừng được chuyển đổi cho các mục đích khác theo quyết định của Hội đồng quản lý rừng.	sẽ trải qua sự dịch chuyển kinh tế hoặc nhà ở hoặc cả hai.

12.2 Phụ lục 2 - Sổ tay thông tin dự án (PIB)

Để đảm bảo PAP, đại diện của họ và chính quyền địa phương ở các khu vực bị ảnh hưởng hiểu đầy đủ các chi tiết của chương trình tái định cư và cũng được thông báo về các gói bồi thường và phục hồi áp dụng cho Chương trình, Sổ tay thông tin dự án (PIB) sẽ được chuẩn bị bởi đơn vị quản lý chương trình, tham khảo ý kiến của Ngân hàng Thế giới. Sổ tay này sẽ được phát cho tất cả các PAP trong khu vực chương trình. Nội dung chung của PIB sẽ bao gồm các nội dung sau:

- Mô tả tóm tắt dự án;
- Kế hoạch thực hiện;
- Tác động của chương trình;
- Các quyền lợi và quyền của PAP;
- Các chính sách tái định cư và phục hồi
- Các tác động của Dự án;
- Các tổ chức chịu trách nhiệm cho tái định cư;
- Quy trình phổ biến thông tin;
- Tham vấn với những hộ bị ảnh hưởng bởi chương trình;
- Làm gì nếu những người BAH có câu hỏi hoặc vấn đề;
- Thủ tục khiếu nại; và
- Giám sát độc lập.

ⁱ Có một số dân làng ở một số huyện của Đề án giảm phát thải (ví dụ, huyện A Lưới, Thừa Thiên Huế), đã được cấp giấy chứng nhận có vẻ là GCNQSDĐ, bao gồm cả Rừng phòng hộ, nhưng những GCNQSDĐ này không hợp lệ căn cứ theo năm 2013 Luật đất đai và như vậy là không hợp pháp và cũng sẽ không được hợp pháp hóa bởi Bộ TN&MT thông qua Sở TN&MT.